XIII. évfolyam Budapest. 85. szám. Csütörtök, 1879. márczius 27.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

A ház.

Életuntabb házat képzelni sem lehet, mint mostanában a magyar országgyülés. Szórakozottság, türelmetlenség, zajongás, ebből áll kövér munkarendje. Letarolt föld néz igy ki, a melyen egy-egy sovány kalász, mint a régi bő termések maradványa, fekszik az eke-barázdákon s fáradságot nyujt a szegény embernek, a ki összegyüjtésökre vállalkozik.

Magvas kérdésekben nem volna hiány, de van hiány az elmék befogadó és tápláló képességében.

Marjulása a szellemnek, tétovázás az eszmék, gondtalanság az irány körül, általános jellemvonást képez, mely tehetetlenné és meddővé teszi a tanácskozásokat, a melyeknek nincs többé hálás közönségük egy oldalon sem. A tisztelt ház munkaereje elposványosodott, eszméi sem nem radikálisak, se nem konzervativek, hanem ugy járnak a viz felszinén, mint a szitakötő. Érintik a felületet, viczkándoznak vagy ácsorognak, de produktiv becsök, haszonhajtó értékök: vagy unalom, vagy csillogás.

Sárban rekedt ökörfogatu kocsi szokott ily helyzetbe jutni. Ostor pattog, tolják, emelik, biztatgatják majd hajszra, majd csára, de a vége az, hogy a kocsi még jobban befeneklik, és táradtan, lihegve néznek szét: „Mi lesz igy belőlünk?“

Bizony igy nem lesz semmi. Az érdektelenség, lazaság, közöny, mely országos, visszahat a képviselőházra. Nincs itt ma energia, nincs komoly életkedv, nincs bizalom, nincs hit. Politikai blazirtság és politikai idegbénulás képét nyujtja az országgyülés. Demosthenes kavicsot forgatott nyelvével, hogy a morajló tenger hullámverései között tanuljon meg szónokolni; a mi képviselőházunkban a szónoklatok képezik a kavicsforgatást a nyüzsgő, zugó, helyét nem lelő hullámzással szemben. Senki sem törődik másnak véleményével, senki sem kivánesi a történendőkre, mert mindenki tudja, hogy mi fog mondatni s mi történni abban az óraszerü gépezetben, mely felhuzva, ingáinak egyhangu ketyegésével csak azt jelzi, hogy valami mozog, de időmutatója soha sem halad.

Agyon csépelt költségvetés polyvahalmazokkal, a melyekben akadt sok ép és becses szem is, de a többit elfujta a szelelő rosta, nem hagyva egyéb tanuságot annál, hogy a közfigyelem hanyatlásával lépést tart a legvelősebb kérdések meghiúsulása.

Ki hitte volna 1877. és 1878. nyarán, hogy a berlini szerződés egész alkotmányossági, közjogi, politikai és gazdasági fontossága két napi vitára fog lecsappanni, az is soknak és hosszadalmasnak tünik majd fel az elmék fáradtsága és a kedélyek fásultsága következtében?

Tüzokádó hegyek kihányt lávájaként meghidegülve és megkövesülve áll „bevégzett tényével“ a ház napirendjén a kérdés, mely nemrég oly izzó volt, hogy gyujtott, égetett, rázkódtatott és rengetett. Vajjon feszereje tágult-e, avagy a tölcsér lett szélesebb, melyen önmagát emésztve lassan hányja a fölszinre lágymeleg mérgét?

Akármi legyen az oka, egy kétségtelen, hogy az a hangulat, mely a ház minden pártjánál járványos és ragályos betegségképen érvényesül: sem mély, sem tanulságos, sem közvéleményesináló viták előidézésére nem alkalmas. A parlament kiéltségének kórtünete ez a nemzeti kiéltség kórtünetében. Mert, hogy természetes és egészséges alapja nincs, nem lehet, mig a kérdés, a mely körül forog, a nemzet jelenét és jövőjét öleli át, s eldöntve épenséggel nincs: az szóba se jöhet.

Ám hagyján, ha egyelőre eldöntött kérdéssel állana szemben az ország. De végkép eldöntött kérdések, a nemzetközi élet ázalagszerü mozgolódásai közepett, életrugékonysággal biró nemzetekre nincsenek, csak a kivénült nemzetek fölött dől el a koczka, a mikor kimerülnek a küzdelemben, vagy feladják azt. A boszniai foglalás kérdése kapcsolatban a keleti kérdéssel azonban még csak előlegesen sem mondhatók eldöntött kérdésnek. Mindaz, a mi történt, azzal a csomó jegyzőkönyvvel és szerződéssel, a mely Berlinben készült. az irott malasztok közé tartozik, mert pecsételt malasztokat, kongressusi határozatok kifolyásaként, maradandó alakulások képében, a történelem nem ismer.

Honnan van hát, hogy sem az országban, sem az országházban tartós érdekeltséget, szivós küzdelmet nem képes felkölteni ez eldöntetlen kérdés, melynek keresztülvitele a beigtatás által sem lesz biztositva és igazolva? Onnan, a honnan az ázsiai véralkat lomhasága fakad, mely tartós küzdelemre képtelen.

E véralkathoz nagy mértékben hozzájárul most az europai levegő nyomott volta. Mindenütt az elégedetlenség tépelődő szelleme uralkodik, a mely zavaros ugyan, mint az iszapos viztükör, de nem tajtékzik, nem tisztul, sem gátat nem tör, sem földet nem termékenyit, hanem vontatva hömpölyög kigyódzó medrében. Ki nem forrt tervektől, nyugtalanitó érzelmektől, ismeretlen törekvésektől terhesen lesi önmagán a világ, hogy a felfrissitő és megifjitó szülés bekövetkezzék. Életfeladata addig nehézkes czéljai megközelithetlenek, mig a vajudás ujabb nagy pillanatai meg nem szülik, a termő forrongással a megváltó átalakulást.

Idegrontó tespedés az, a mi most látható. Társadalom és állam az erkölcsi és politikai bajok mellett a természet ostromának kitéve fuldokolnak a fogyatkozások és csapások alatt. Számosan vannak, akik szabadulni óhajtanának, de kevesen, akik a felszabadulásra müködnek. A közszellem az önérdek önsulyai alatt görnyedez; a hatalom titka a nyügök, kelepczék és fogások alkalmazásában rejlik.

Senki sem gondol komoly harczra, mert senki sincs elszánva önfeláldozásra. Régi jelszavakat ismételni, régi aranymondásokat reczitálni készek az emberek, midőn veszedelem és fáradtság nélkül tehetik; de „törik vagy szakad“ jelszóra nincs vállalkozó Az gunyt, az megvetést, az cserbenhagyást arat a radikalisnak tetszelgő elmék táborában is, mert nincs könnyebb a világon évtizedeket elpepecsélni romlás és pusztulás közt „módjával“, de tettek nélkül, s nincs nehezebb tettekre készülni az életfeladat öntudatosságával.

Miért oly elszigetelt Kossuth Lajos az ő eszmekörével, sőt tanácsaival? Azért, mert sarut mindenki szeret oldani, ha a saru viselőjét környező tiszteletből ellopkodhat egy-egy sugarat; ámde megragadni a felelősség sulya alatt és beleilleszteni az emberiség nagy társadalmának eszmekörébe a tettekre szólító elveket, nem igen hajlandók, mert hát „minden csak módjával.“ Persze csak „módjával.“ És ha a nemzet megunja a czérnagombolyitást, a melyről mindig leszalasztják a fonalat, hogy elölről kezdjék a miveletet? És ha a nemzet megcsömörlik a galandféreg elhajtás ama modjától, a mely ott hagyja a fejet, hogy minden országgyülési czyklusban ujra megnőjjön? Es ha a nemzet érzi, minő kilátásai vannak a mostani kormány megbukásával, ama folytatásban, mely a habarékban bugyborékoltatja majdan a magasabb nemzeti irány nélkül brekegő és felfuvalkodó békákat: akkor meg van magyarázva a szenvtelenség és közöny, melynek szinét az izzó kérdések sem csiklandozzák fel: némán, hidegen bámul a semmiségbe, nem vár se jót, se jövendőt, nem tisztel se embert, se istent.

Ez az igazi nihilizmus: az általános hitetlenség kora. Egy kor, mely a katasztrófa felé vonszolja lelkét és testét, de a mely oly kényelemszerető, hogy ijedez a a katasztrófától, a melyre meg van érve. Az van irva János jelenéseiben, hogy rendkivüli csodajelek és szörnyü állatok előzik meg az utolsó itéletet. A feslettség és természeti katasztrófák nem a politikai katasztrófák előjelei-e?

Verhovay Gyula.

Budapest, márczius 26.

A szegedi katasztrófa nagy borzalmainak egyedüli enyhitő és vigasztaló utójátéka azon nagy rokonszenv, a melyet a magyar nemzet iránt Szeged segélyezése utján a nyugaton tanusitanak. Magyarország iránt egy alkalommal sem nyilvánult ily meleg alakban a rokonszenv. Párisból most veszünk ottani tudósitónk buzgalmából és keze által, harmadik pénzküldemény gyanánt, harmadfél ezer frankot.

Varjassy Béla ur oly fáradhatlanul jár el, hogy felköltse e franczia érdeklődését, a melyért méltán megérdemli a köszönetet, nemcsak a szegediek, hanem általunk is. Az ő kezdeményezésének köszönhető, a mit a párisi osztrák-magyar követségnél is elismertek, hogy az adakozás mindinkább nagyobb folyamatot ölt. Felhivását, melyet mint e lap tudósitója tett közzé, következő lapok hozták ajánló sorok kiséretében: a „Gaulois“, a „Figaro“, az „Evenement„, „XIX. Siécle“, „Liberté“, a „Petit Journal“, a „Petit Caporal“ a a „Noveau Journal“, a „Le Soir.“

A felhivásnak ily széles körü nyilvánosságra hozatala már magában biztositékot képez, hogy Franczia ország szép összeggel fog hozzájárulni a szerencsétlen szegediek sorsának enyhitéséhez, a miért, mondhatni, csaknem kizárólag Varjassy Béla urat illeti meg az elismerés.

A képviselőház erdőügyi bizottsága ma este tartott ülésében folytatta az erdő tjavaslat tárgyalását és abban a 24—46. §-ig haladt. A közbeeső §§-ok elfogadtattak, kivéven a 28., 29. és 34. §§-okat, melyek függőben hagyattak addig, mig a bizottság azon elvi kérdést el nem dönti, vajon királyi kinevezett, vagy megyei választott közegek legyenek-e az erdőfelügyelők, valamint függőben hagyatott a 39. §. is, mely a magánbirtokosok erdőszemélyzetének eskütételéről szól, addig, mig a bizottság a rendőri közegek közremüködését tárgyazó 129. és 130. §§-ok felett határoz. A tárgyaláson a kormány részéről Kemény Gábor b. miniszter, Ribáry József és Kenessey miniszteri tanácsosok voltak jelen.

Bár miként marakodjanak is egymással a muszka és német lapok, ezt még sem tekinthetni egyébnek, mint világ ámitásnak. Németország, Ausztria-Magyarország és Muszkaország mindég jó barátok maradnak, mert az absolutizmus elve egymáshoz füzi a három kormányt. Legkiáltóbban bizonyitja ezt a Bismarck által f. hó 12-kén Schweinitzhez intézett utasitási jegyzék, melyben az van mondva; „A legbensőbb barátság a császár és a czár közt zavartalan marad a publicistikus viszályok daczára. A német és muszka államférfiak nézetei egymástól különbözhetnek ugyan, de a két császár egymásnak barátja marad. Franczia ország aspiratiói Németországot Muszkaországhoz füzik, Németország pedig Ausztriával és Angliával Muszkaország keleti politikája támogatása végett lépett egyességre. — Igen valószinü, hogy Németország Ausztriát meg is nyeri terveinek, de nagyon kételkedünk, hogy Angliát is rá tudja birni.

A Reuter bureau jelentése szerint Kheireddin pasa állása Ozman és Szaid pasával szemben meg van ingatva. Mint mondják, a Toqueville féle terv meghiusulása volna oka Kheireddin pasa kegyvesztésének, mivel ő volt, ki ezen tervet leginkább pártolta. Ugyan ezen oknál fogva Fournier franczia nagy követ befolyása is csorbult a szultánnál. Konstantinápoly válságos napok előestéjén áll. Az angol középtengeri hajóraj Szalonikiben és Piraüsban állomásozik. A Bezika öbölben horgonyzó angol hajóraj pedig parancsot kapott szükség esetében a márvány, vagy a fekete tengerbe vitorlázására. Mukhtár pasa Konstantinápolyba hivatott. A filippopoli angol biztos Stolypin muszka kormányzó itélete ellen tiltakozott, mely egy töröknek Szibériába küldését határozta el.

A Daily Telegraph legutolsó jelentése szerint Sófiában Bulgáriában a jelszó nem más, mint a fejedelemválasztás elhalasztása. Az általános felkelés bizonyosnak tekinthető. Három muszka tábornok beadta lemondását, hogy a bolgár seregben szolgáljon. Valamennyi tornász katonának jelentkezett Bulgáriában és naponkint várják a parancsot Kelet-Rumélába berontásra. Mindössze 24000 emberre becsülik ezen sereget, mig a kelet-rumeliai militia nem több 24000-nél. Ugyanezen seregből 400 ember Bukovics felé ment, Bosznia déli határai felé.

Kelet felé.

Tisza Kálmánnak és hiveinek ma nagy gyönyörüségük telt az ő szerelmes fiukban Polyt Mihályban. Polyt Mihály nem egyéb, mint Miletics nek helytartója nem ugyan a föld kerekén, hanem a képviselőházban. Miletics akar egy nagy Szerbiát és Polyt se akar kevesebbet. Miletics egy kalap alatt szeretne látni szerbet, horvátot, bosnyákot, dalmatát, albánt, montenegróit és bolgárt. Szeretne egy államot, mely északon Karinthiáig és a Muráig, keleten a Feketatengerig, délen Görögországig és nyugaton az Adriáig terjedjen Azon kivül szeretné a magyart, a románt, a törököt és a görögöt elküldeni oda, a hol a bors terem. Szeretne felfalni mindent és azon kivül sok egyebet. És Polyt Mihálynak nincs kisebb étvágya. Sőt még sokkal nagyobb. Ő sem többet, sem kevesebbet nem akar, mint hogy Ausztria és Magyarország is üzzön szláv politikát, tegye az osztrákot csehvé és morvává, a magyart pedig tóttá és rusznyákká. S tegye mindezt boldog egyetértésben a minden oroszok czárjának emberszerető kormányával.

S mert a nagy programm valósulása még messze van: e tölött való elkeseredésében mi telhetett egyéb Polyt Mihálytól — beállt ellenzéknek ad majorem domini Tisza gloriam. Polytnak szintén nem tetszik a berlini szerződés és a bosnyák okkupáczió. Különösen nem tetszik, hogy Boszniában nem Filippovicsnak, Herczegovinában pedig nem Rodicsnak nevezik a helytartót. Igaz, hogy ez előtt öt hónappal az okkupáló politikának épen ő volt leglelkesebb hive; igaz, hogy ma is kijelenté, hogy az a politika, melyet a legmagasabb körökben üznek, se nem osztrák, se nem magyar politika; hanem egyes egyedül csak szláv politika; és az is igaz, hogy a felirati vitában épen Polyt Mihály volt az, a ki Andrássyval és Tiszával szemben tiszteletreméltó bátorsággal és őszinteséggel kijelenté, hogy egyesegyedül ő az igazi kormánypárti politikus: mindamellett a mai ülésben mégis kijenté, hogy ő elveti a berlini szerződést s „nyomorultnak“ tartja a kormány politikáját. Egyszóval ő is ellenzék.

No, hiszen megörült annak Tisza Kálmán és vitézlő pártja. Vizbefuló a szalmaszálhoz, vak a garashoz nem kapcsol akkora örömet, mint a kormánypárt Polyt nyilatkozatához. Ebben áll Polyt beszédének egyetlen huszonnégy óráig tartó fontossága. Azt hiszi a kormánypárt, hogy vérén érte az ellenzéket, a miért Polyt is ellenzéknek vallotta magát ország-világ előtt. Azt hiszi a kormánypárt, hogy a függetlenségi párt álláspontja összedölt abban a pillanatban, a melyben Polyt vádat vádra halmozott a magyar nemzet ellen, mondván, miként a magyarok ellenségei a balkán-félszigeti népek szabadsági törekvéseinek: ellenségei voltak mindig, ellenségei maradnak örökké, ellenségeskedésük azonban nem ér semmit, mert évek mulva, idők mulva fölkel majd a foederalismus napja, mely boldoggá tesz minden népeket és nemzeteket, de elsöpri a föld színéről Árpádnak nemzetét.

Örült ennek a kormánypárt, majd kibujt a böréből. Hanem hát semmi se tarthat örökké s a kormánypárt öröme is elmult, a mint Polytnak beszédje elhangzott. Elmult pedig azért, mert a függetlenségi párt részéről Eötvös Károly nyomban kijelenté s hatalmasan megmagyarázá Polytnak is és a kormánypártnak is a magyar nemzet keleti politikáját. Azt a politikát, mely ép oly öntudatos mint a mily következetes b. Wesselényi Miklós legelső felszólalása óta. Melyet hirdetett Deák az 1832-iki országgyülésen, midőn szavát fölemelte Lengyelország felosztása ellen s melyet hirdet Kossuth Lajos negyven esztendő óta hazafiságnak melegével, lángelmének fényességével. Azt a politikát, mely sem befelé, sem kifelé, sem a Balkán-félszigeten nem az elnyomatás, nem a szolgaság s nem az okkupáczió politikája. S azt a politikát, mely védi Magyarország függetlenségét az osztrák ellen, hogy védelmezze egyuttal a délszláv népek szabadságát osztrák ellen, orosz ellen egyaránt

Igen is Polytnak elfogultsága kell ahhoz, hogy különbséget ne lásson az orosz hatalmi terjeszkedés s a balkáni népek önállósági törekvései közt. A magyar nemzet jól látja a különbséget s jól látta már régen. Épen azért mindaddig, mig a balkáni népek Oroszországban látják és keresik a szabadulást s mig Oroszország szabadulást hirdet délen s tüzzel, vassal, halállal és Szibériával uralkodik északon és délen egyaránt: addig a magyar nemzet mindig ellent fog állani az orosz törekvésnek s ha ez a balkáni népek törekvése is, tehát ellent fog állani e népeknek is. — Ha e népek szabadságuk akadályát látják ez ellenállásban ma: majd kinyilik szemük holnap. Nem oly messze van már az idő. A lengyel tisztán lát már száz év óta, a román tisztán lát már két év óta, albán és görög tisztán lát már egy év óta; szerbnek, bolgárnak, bosnyáknak is majd megnyilik lassanként a szeme világa. A horvát atyafiak oda lent Zágrábban szintén kezdenek már az orosz izü panslavizmus mámorából kiábrándulni.

Két ellensége van a déli szlávok szabadságának. Az egyik az osztrák önkény, a másik az orosz kényuraság. Egyik oly rosz, mint a másik. A magyar ki nem békül, meg nem barátkozik egyikkel se. Azon aldunai és balkáni és kárpáti népek: románok, lengyelek, görögök és szlávok mind birnak valamivel, mely becsesebb, mint az orosz testvériség. A faji egyéniség, a szabadság, az állami lét. Mind a hármat egyaránt fenyegeti ugy az osztrák, mint az orosz. Az osztrák simábban, az orosz durvábban, de egyaránt fenyegeti. Már e népek meszszelátó politikusai érzik, látják, jól tudják azt, hogy legnagyobb kincseik megvédelmezésében orosz ellen, osztrák ellen legerősebb szövetségesük csak a magyar nemzet s ennek kioltathatlan szabadságszeretete. Polyt az osztrák és orosz szövetséget akarja, mi a szabad népek szövetségét akarjuk. Ez a különbség köztünk és Polyték közt. E különbséget nem mossa el a kormánypárt oktalan demonstratiója.

Véleményeltérések Anglia és Franczia ország közt.

Görögország tulzott követelései a portával szemközt okul szolgálnak arra, hogy némi nézetkülönbség s vélemény-eltérés állott be Anglia és Franczia ország közt. Anglia őszintén és szilárdul akarja Törökországot fenntartani. Miután Törökország Európában és Ázsiában már annyit vesztett és még mindennünen fenyegetve van, hogy területéből veszitsen, az angol államférfiak azon meggyőződésre jutottak, hogy ha azon tartományokat is elveszik europai Törökországtól, melyeket egy részről Görögország, más részről a bolgárok el akarnak szakitani, akkor Törökországnak elébb-utóbb Európában semmije sem maradna, mint egy darabka Trácziája és Konstantinápoly. Az nagyon természetes, hogy Törökorszag vonakodik Epirusnak egy részét Görögországnak átengedni, mivel Epirusnak Törökországra nézve megbecsülhetlen strategikai és kereskedelmi értéke van, továbbá Epirus és Albánia azon két tartomány, mely a török hadseregnek oly katonákat ad, kik szinét képezik a mozlimok európai haderejének, végre pedig sem az epiroták, sem az albánok nem kivánkoznak Görögországhoz tartozni.

A görögök mindig a berlini szerződésre hivatkoznak és Waddington ép ugy, mint az általa sugalmazott „Journal des Debats“ ugyan azon nótát fujják. Pedig a berlini szerződés XXIV. czikke ezt mondja: „Azon esetben, ha a magas porta és Görögország nem birnak megegyezni a határigazitásra nézve, oly formán, mint ez a berlini congressus XIII. jegyzőkönyvében van, akkor Németország, Ausztria-Magyarország, Nagy-Britannia, Olaszország és Oroszország fenntartják maguknak közbenjárásuk felajánlását a két hatalmasságnak, hogy az alkudozások ez által könnyebbittessenek.“ — A 13-ik jegyzőkönyv pedig igen tisztán kimondja: „A congressus felszólitja a magas portát egyezkedésre Görögországgal a thesszaliai és epirusi határokra nézve és azt hiszi, hogy ezen határigazitas Salamvrias völgyét érinthetné az aegaei tenger felé és Kalamast a joniai tenger felé. — A congressus azt reméli, hogy az érdeklett felek megfognak egyezhetni. Mindazonáltal az alkudozások könnyebbitése czéljából a hatalmak készeknek nyilatkoznak közvetlen mediatióra a két hatalmasság közt.“

Igy tehát sem a XXIV. congressus czikk, sem a XIII. jegyzőkönyv nem szól kényszeritőleg, sőt még az sines kimondva, hogy a mediatio melyik hatalom érdekét fogja inkább szem előtt tartani.

Waddington, ki a görögök tulzott követeléseinek inditója, igen jól érzi, hogy ez által nagy hibát követett el. A République française már egyszer ezen kérdésre nézve oly formán nyilatkozott, mint nem lehetett inyére Waddingtonnak, hogy t. i. a görögök éppen nem érdemesek Franczia ország sympathiáira. De Waddington sokkal tovább ment már ezen tárgyban, semhogy becsülettel visszaléphessen és most azzal akarja a dolgot jóvá tenni, hogy a már félig-meddig elejtett Toqueville-féle kölcsön vállalatot akarja ujra felélesziteni. Több elsőrendü párisi bankár az ő elnöklete alatt ülést tartott és a portának uj kölcsönajánlatot akarnak tenni.

Anglia azonban sem Waddington részrehajlását Görögország javára, sem a Toqueville vállalatot nem helyesli és az angol kormánykörök mit sem szeretnének jobban, mint ha a Waddigton kabinetet egy Gambetta kabinet váltaná fel. Azt biszik a londoni mérvadó körökben, hogy a husvéti szünet után Anglia ép oly határozottan fog fellépni a török-görög határigazgatási kérdésben, mint Kelet-Ruméliában lépett fel, mivel azon időpontig már a segéd-csapatok megérkeznek Dél-Afrikában s a zuluk elleni háboru az angolokra nézve kedvező fordulatot fog venni s igy Anglia kezei kevésbé lesznek megkötve, mint az utolsó hónapokban voltak.

Szeged ujjáalkotása kérdéséhez.

Mindenekelőtt köszönetet mondok mindazoknak, kik elpusztult városom ujjá alkotása körül a nyilvánosság terén buzognak.

Nemes hü barátink, a polgárosodott Európa nagynépeinek vezérférfiai, s az őket követő egész ujabb társadalom fogadják szives és háladatos elismerésünket.

Bármily nagy legyen a csapás mely szerencsétlen városomat érte, az már is enyhülést és vigasztalást nyert azon közrészvétben, melyet a müvelt világ szerencsétlenül járt városom iránt tanusit.

Azonban én részemről azt is érzem, hogy ezen közfigyelem, ezen közrészvét, nagy, nehéz kötelmeket rónak ránk szegediekre, s közöttünk különösen azokra, kik polgártársaik bizalmánál a vagy csak társadalmi helyzetüknél fogva is minden közügyben elöljárni kötelesek. Be kell bizonyitanunk, hogy a haza hü fiainak az emberiség nemes barátainak magasztos részvétéből egyetlen gyöngyszem sem fog a sárba hullani.

Be kell bizonyitanunk, hogy az ujjáépités nagy munkájában előrelátás, multon okulás, az adott körülményekkel való józan számadás vezérelnek bennünket.

Hogy ezt tehessük, hozzá kell szólni engednünk mindazokat, kik részvétünkel fogva arra hivatvák.

Hogy a hozzá szólhatás jogát azok is gyakorolhassák, kik Szegedet kevésbé ismerik. Ezért mindenekelőtt meg kell ismertetnem a régi Szegedet, mely oly vonzóvá tette a várost, hogy ugy megnépesedett, s oly boldoggá lett, s meg kell ismertetnem az elpusztult Szegedet, mely oly szerencsétlenné lett. Meg kell ismertetnem népét és sajátságait, fekvését és beosztását.

Tennem kell ezt, hogy mindazok, a kik ujjáalkotásához, hazafiui gondoktól vezéreltetve, hozzá szólanak, ezt minden tévedés nélkül tehessék. Mert a midőn Szegedet az egész haza s az egész müvelt világ segit ujra épiteni, tökéletes joga van az egész hazának, sőt az egész müvelt világnak elvárni, hogy ez a város okszerüen fog ujjáalkottatni; s a hozott áldozatok nem fognak ujabb enyészetnek dobatni.

Szegednek 1840-ben 40 ezer lakosa volt. 1879-ben a pusztulás előtt 78,600 körül lehetett.

Ezen lakosságból mintegy 14 ezer a tanyákon lakik, közel 2000 házban.

A többi 64 ezer a városban lakott; mintegy 6000 szám alatt 9000-nyi épülettel.

A tanyai lakosság földmüvelésből és baromtenyésztésből él. Erős őslakójai a városnak, kiváló fajjelleggel, egyszerü igényekkel haladó kulturával, 28 iskolával.

A városi lakók, miként a város, négy különböző csoportra oszthatók.

Palánk-, (a belső) Felső-, Alsó- és Rokusváros részekre.

A belvárost ide költözött magyarok, s egyéb ajku, de már elmagyarosodott tisztviselők, kereskedők, iparosok lakták, a külvárosok intelligenssé lett rajai által felvegyitve, némi szegedies jelleget nyertek.

De a valódi ős lakó az alsó- és felső-városi nép volt.

A felső városi tulnyomoan halász- és hajós. Az alsóvárosi igen kis kivétellel pásztor és földmivelő nép.

A később képződött Rókus városrészt háziiparüzők, szappanosok, hentesek, s ugynevezett kupeczek lakták vala mint épitők is.

Az egész városban szórványosan mindenütt találkozott iparos és kereskedő, de az Alsóvárosban legkevesebb, alig számba vehető.

Igy világos, hogy a város alkotói hajósok, halászok, földmivelők és pásztornépek voltak.

Igen csalodnék az, a ki azt hinné, hogy ezen

Lapunk mai számához fél iv melléklet van csatolva.

különböző városrészek lakói valami megegyező sajátságokkal birtak.

Ugy annyira eltérő jellegök volt ezen város részek lakóinak, hogy még csak össze sem házasodtak.

Megtörtént, hogy kivételesen egy-egy házasság a különböző városrészek közt is történt de ez kivételes eset volt. Általában az alsó városi legény csak alsó városi leányt vett nőül s a felső városi ismét csak ottanival kelt össze. Ez az erősszokás megőrzé a városrészek ősi jellegét, a nép sajátságait a melyeket azoknak, kik e népet visszatelepiteni ohajtják, ismerniök kell; s a mely sajátságokkal Szeged ujjá alkotóinak számolniok kell.

A felsővárosi halász és hajósnép zömökebb, barnább, az alsóvárosi nyulánkabb, szökébb faj. Minkettő munkabiró, bátor, viharedzett nép.

Azonban a felsővárosi olvasottabb az alsóvárosi ellenben vitatkozobb nép volt.

Az alsóvárosiak bibliai vallás erkölcsi müveltséggel, a felsővárosiak világiasabb pallérozodással birtak.

Egy dologban mindkét nép azonos volt; város részéhez, lakhelyéhez mindkettő szigoruan ragaszkodott; városát minkettő jobban szerette, mint a többi városrészek lakói, s nem oly könnyen hagyta oda.

Igen meggondolva gazdálkodtak; s különösen az alsóvárosiak, soha nem álltak valami feltünő elszegényedés szélén. Csekély igényeik mellett eszesen és józanon munkálkodtak.

A felsővárosi nép nemcsak eszes, de bizonyos tekintetben kalmár szellemü is volt; s ebben bizonyos magyar becsületességet és büszkeséget őrizgetett, hogy életrevalósága a ravaszságba nem ment.

E két városrész szoros összeköttetésben élt az alsóvárosi és felsővárosi tanyákkal, a melyeknek hogy népét röviden jellemezzem, csak azt mondom: hogy a kétrészi tanyákon több mint 1000 választó polgár van; de erről később.

A tanyai nép, s ez a felső- és alsóvárosi népek adták meg Szegednek ősi faj jellegét; s ezek adták meg mai magyarságát.

E két népfaj közé szorulva magyarosodtak el mindazon idegen jövevények a kik a török-német foglalások idején hozzánk telepedtek. S nem csak nyelvét sajátitották el ezen népnek, de minden hibáit sőt részben erényeit is.

Annyi bizonyos, hogy a ki a hegyek közül jött is lakni ezen sikföldi nagyvárosba, még az is csakhamar felvette ezen fajjelleget, sőt az idegen ajkuak is, oly annyira, hogy a németországi települök erős szegedi fajjellegü tanyai földvelőkké is lettek, s most alig 80 év leforgása alatt a legszebb szegedi magyar családokat képezik. Ilyenek voltak a halászrészen Göthener, Pintér, az alsó részen a Wolford családok. Erős olvasztó erővelbirt a szegedi törzs faj.

A forradalom után oda jött vasuti cseh munkások gyermekei már is erős magyar jelleget vettek fel.

Az étkezés, az életmód, a nyelv sajátság, átalkotják az embernek még izmait is. Az erős „Ö"-vel való beszéd, az ál- és arczesontoknak is más jelleget ad; ez már rég megállapitott igazság. A paprikás, zsiros eledelek, a bor mértékletes élvezete, a véralkatra nagy befolyással vannak.

S maga a viz, a lég, mely ezen népnek éltet ad befolyásolja jellegét. Ily erős faj jellegü Szeged ősi népe.

A kávé élvezet s a polgárosodás erényei és bünei vannak általános változtató befolyással e népre is; de ősi szokásaiból nem igen vetköztették ki.

E népet áttelepiteni, vele mint sakk táblán figurákkal játszani nem lehet.

Épitési modorára befolyást gyakorolni a katasztrofa és a külsegély követelményei fognak; de ezzel is óvatosan kell bánni, mert egy részre az erőszak jellegével fog feltünni a korlát s a visszahatás koresosodásra fog vezetni.

Fokról fokra! Jó vagy rosz irányban, vezetni kell tudni a népet.

Vályog helyett téglára épiteni lehet őt szoritani. De ehez módot kell nyujtani, mert különben sok nem fog épiteni s földönfutó lesz belőle. Elveszti az állam 10 év alatt 5—6 millió adóját. Mert a többi városrész is csak emezekkel s emezektől élhet.

Ezek hivták életre a központi palotákat, ők szülték munkájok hatalmával a várost.

Szeged ha élet eleme elcsenevészesedik, össze fog menni. A többi rész el fog költözni.

„A várost fel kell tölteni és ugy épiteni."

Ez igaz, sőt elkerülhetlen szükség. De a feltöltendő részt nem lehet kimetszeni. Fel kell ezt egészen tölteni. Igaz, hogy ez óriási munka. De tudni kell, hogy a belvárosban magában az u. n. kacsa-fészek, ördög-lyuk részek oly mélyek, hogy ezek fogják a legnagyobb töltés tömeget igényelni.

Igen kicsinyre volna Szeged belterülete összeszesugoritva, ha csak a némileg magas belpiaczot, vár és sópajta részt akarnók feltölteni.

Noha én előre is megmondom, és kimondom, hogy a jelen tiszaszabályozási rendszer mellett Szeged feltöltése 35 lábon alól csak egy századra szóló mü, s hogy a Tisza egy század mulva ismét feje felett fog folyni a városnak.

Példa erre a mostani helyzet, melyhez képest emberemlékezet szerint, két öllel emelkedve viz alá kerültünk.

Hisz alig 30 év alatt minden természetes magaslataink eltüntek a városból.

Ezért tartom én a Tiszaszabályozás kérdését Szeged és szomszéd városainak életére nézve legfőbb biztositéki létkérdésnek.

Hasztalan törekedik a felső-tiszai érdekeltség a szabályozás jelen rendszerét uj házikőreből kiindulva védelmezni, az az alsó tiszavölgyi érdekeltség különösen az itteni nagy városok szempontjából tarthatatlan.

„Hollandia a tenger alatt nyugszik. A Pó sok vidék fölött 14—15 láb magasban foly."

Sem a hollandiai tenger, sem a Pó nem a Tisza. Egyik sem tölti talaját oly mértékben, mint a Tisza.

A Tisza mindég töltött. De a magával hozott, s a szomszédfolyók által ágyába sodort iszapot, széles terjedelmü réteken rakta le, s maga a folyamágy, csak kis részt kapott az évi lerakodásból. Most az egészet kapja.

Mig a vaskapunál tetemes mélyitések nem történnek s a Tiszának a Dunába nagyobb esése nem lehet, a Tisza jelen szabályozása, az egész egykori édes tenger ezen teknőjének koczkázatával jár.

Addig Szeged biztositása igen koczkázott kérdés marad, ujra épitése szintén kisérlet szerü.

De hát ez olyan akadály a mit nem lehet elháritani?

Igen is lehetne. A Tiszának vissza kellene adni az alsó réteket. Sőt magok a felső rétek természet ellenesen szabályozvák.

A természet felfogadta, hogy ezen édes tenger feneket feltölti. Mi ezen feltöltést egy keskeny szallagra szoritjuk. Jó! De igy a vidék lent marad, s egy század mulva nincs hatalom mely utánna töltené az elvadvizesedett és elvakszékesedett egykor virágzó rét-, földeket. Ezen földek csak e kornak szolgálnak kiaknázására.

A Tisza vissza fogja azokat követelni. Ezen nagy töltés készitő ér, ezen iszapszállitó izzadság sugára ezen földhorpadásnak ma el van terelve hivatásától.

De ezt hasztalan beszéljük a jelen kor hernyó természetü fiainak, ők előre másznak és harapják a föld gyümölcseit.

Nos tehát mit tegyünk velök?

Ám tessék a felső tiszavölgyi érdekeltségnek folytatni a müvet, de azután segitsen feltölteni az alföldi városokat.

Majd a jövő század ugy is le rombolja, ezen nagy functióra hivatott folyamnak töltési feladatát hátráló gátjait.

Ez az ország-rész madár-távlatból tekintve egy hegykatlan, melynek alanti részeit nincs emberi hatalom, mely ugy fel tudná emelni mint a rétekre kiboesájtott Tisza.

De hát jól van!

Legyen ugy. Vegyük, hogy a Tisza-szabályozás egy félig befejezett mü, amely azt kiáltja a magyar nemzet elé: fuss vagy fizess! Az alvidék nem futhat, mert még fönnmaradt csekély magaslataira is felkerül a viz.

Igy azt mondja a felvidéknek: fizess!

Ha te nem fizetsz, fizessen helyetted az ország, mely egy részét elhagyja pusztulni a másikért.

Szeged ujjá alkotásának egyik fő kérdése a Tiszaszabályozás kérdése; s ha ez jelen irányban fejlesztetik az alföldi városok és földeknek köz-országos erővel való feltöltése.

Szegedet 35 lábra kell tölteni a sempont fölött s körtö tését ily magasra emelni. Különben nincs bizalom a józanfőkben a város jövője iránt.

Ez az első gyakorlati rész. A többi bizonymagától jön.

Csak azt kell még mondanom, hogy a körtöltés koronájának, ha már Hollandiára hivatkozunk, legalább 10—12 öl szélesnek kell lenni, hogy arra később uj töltést lehessen rakni. A töltés talpazatának négyes lábra kell épülni. Még ez sem éri el a hollandi töltések biztonságát.

Tessék ezt megpróbálni. Iront a kézbe. Tessék számitani. Ez Szeged biztonságának első feltétele. A többi csekélyebb kérdés.

Ez a legelső és legfőbb.

Bakay Nándor.

A Tisza és mellékfolyóinak szabályozása

iránt érdekelt országgyülési képviselők tegnap d. u. 5 órakor a képviselőház társalgó termében tartották második értekezletüket. Ezen ülésről közölt tudósitásunkat még a következőkkel egészitjük ki.

Lónyay Menyhért gr. elnök az ülést megnyitván, jelenti hogy a két héttel ezelőtt a tiszavidéki érdekelt képviselők által kiküldött hetes bizottság megbizatásához képes eljárt és kifejezte a pénzügyminiszter előtt azokat a nézeteket, melyek az első összejövet alkalmával megbeszéltettek. A bizottság előadta, hogy a Tisza-völgyben előforduló szabályozási munkálat keresztülvitelére és e czélból egy nagyobb kölcsön létesitésére törvényhozási intézkedések szükségesek; hogy addig, mig e kölcsönmüvelet keresztül vitetik, bizonyos mennyiségü pénzt kell az egyes szabályozási társulatoknak rendelkezésére bocsátani a végből, hogy megrongált töltéseiket helyre állithassák.

A pénzügyminiszter kijelentette, hogy ő is belátja annak szükségességét, hogy egy nagyobb kölcsön létesitésére vonatkozólag minél előbb törvényjavaslat terjesztessék az országgyülés elé, megigérvén egyszersmind, hogy ugy a kormánynak, mint néki szándékában van, ez iránt még oly időben intézkedni, hogy az erre vonatkozó törvényjavaslat az országgyülésnek még ezen szaka alatt törvénynyé válhassék.

A határidőre vonatkozó kérdésre a miniszter azt válaszolta, hogy a törvényjavaslatot április hóban terjeszti elő a végből, hogy az még május havában szentesités alá legyen terjeszthető.

Minthogy pedig a kiküldött bizottság értesült arról, hogy a Tisza-szabályozás tárgyában a miniszterium kebelében értekezletek tartatnak, azon óhajt fejezte ki a miniszter előtt, hogy czélszerü és kivánatos volna, ha ennek megállapodásai közöltetnének a tiszavidéki érdekeltekkel. A pénzügyminiszter volt is oly kegyes, hogy megigérte, hogy e kivánságnak eleget fog tenni, de csak akkor, ha a minisztertanács a kérdésben már megállapodásra jutott.

A kiküldött bizottság utasitásához képest tárgyalás alá vette azt a javaslatot, mely az első összejövetel alkalmával felolvastatott, s az eszközölt módositások előadásával Dániel Ernő bizatott meg.

Dániel Ernő: A tett módositások egyike az 1. §-ra vonatkozik, melyben kimondatik, hogy mintegy 20—24 millió frt kölcsön vétessék fel; második pedig a hatodik §-ra. Az első §-ban az uj szövegezés szerint kimondatik, hogy a kölcsön neme olyan legyen, mely a társulatokra nézve a legkedvezőbb. Minthogy a pénzügyminiszter igen nagy sulyt fektet arra, hogy ha az állam ezen kölcsönnél a garantiát elvállalja, az állam biztositassék, ennélfogva a 6. §. uj szövege a következő:

6. §. „Minden társulat tartozik az általa igénybevett kölcsön egy félévi járulékának megfelelő részletét a tiszavölgyi központi bizottságnál letétben biztositékképen meghagyni, — melynek rendeltetése, hogy az állampénztár által az 5. §. értelmében előlegezett összegek fedezetére szolgáljon. Ezen biztositék mindenkor az állam közegei által beszedett járulékokból kiegészittetik és az egész kölcsön törlesztése után, mint gát fentartási alap a társulat birtokába megy át." A törvényjavaslat többi pontja nem módosittatott.

Einök: A tett számitások eredménye szerint a tiszaszabályozásra 20—24 millióny költsön volna szükséges. Az érdekeltek meghallgatása után Boross Frigyes királyi főfelügyelő 1877. deczemberében a sürgős és nélkülözhetlen munkákra 3.240.000, a nem sürgős munkákra 9.543.000, az összes szabályozásra pedig 22,783.000 frtot irányzott elő. Ma azonban már a sürgős és nélkülözhetetlen munkákra mintegy 6 millió frt van előirányozva.

A 22.783.000 frtban részben azon társulatok szükségletei is benfoglaltatnak, a melyek csak alakulni kivántak, részben azon társulatokéi is, a melyek megalakultak ugyan, de pénzhiány következtében működésüket megszüntették.

Ezen előirányzat tetemes változást fog szenvedni a mennyiben 1877. óta a viszonyok is megváltoztak.

Hogy tényleg mennyi az aktualis szükséglet, e tekintetben csak néhány nap mulva szolgálhat felvilágositással, a mikor már a tiszaszabályozási társulatok központi bizottsága az általa ez iránt megkérdezett társulatok válaszairól fog referálni.

Domahidy István azt a kérdést intézi az elnökhöz, hogy azok, a kiket nem közvetlenül a Tisza, hanem azok a vizek, mint pl. Szamos, Maros. Kraszna és Körös, melyek a Tiszába folynak, érdekelnek, közreműködhetnek-e a társulattal együtt a végczél elérésére?

Elnök: Azon mejgegyzés után, hogy az itt egybe gyültek, nem képeznek társulatot, hanem hogy azok csupán a tiszavölgyi érdekeltek, kik a Tiszaszabályozás előbbre vitele végett értekeztek, e kérdésre kijelenti, hogy e tanácskozásban, mindazok részt vehetnek a kik a Tisza szabályozásnál akár közvetlenül, akár pedig közvetve azon mellék vizek utján, melyek a Tiszába ömlenek, vannak érdekelve; és hogy a Szamos szabályozására, minthogy ez által 456950 holdnyi terület mentesittetik 2,900.000 frt van előirányozva.

Irányi Dániel: Felvilágositást kér arra nézve, hogy e törvényjavaslat részletesen tárgyaltatik-e.

Elnök: szintén czélszerünek tartja a részletes tárgyalást, mert a kormánynak, a mely törvényjavaslatot terjeszt elő, igen jó szolgálatot tesz, ha tudja, hogy mi vagy száz képviselőnek a nézete.

Bánhidy Béla b. kérdi, hogy a kormány külön javaslatot szándékozik-e az itt szóban lévőtől eltekintve, a törvényhozás elé terjeszteni?

Elnök e kérdésre nem érzi magát feljogositva válaszolni, hanem megjegyzi, hogy a szóban lévő törvényjavaslatban lefektetett elveket Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter is helyesli, mert ő mint képviselő ennek kidolgozásával tevékeny részt vett.

Bánhidy Béla b. megjegyzi, hogy szivesen részt vesz ezen ügyre vonatkozó bármely törvényjavaslat megvitatásában; de mindaddig, mig a kormány javaslatait nem ismeri, tekintve az ügy fontosságát nem akar obligoba jönni semmiféle tekintetben sem, hanem fenntartja magának a jogot nézeteit akkor elmondani, ha a kormány nézetei iránt tájékozva lesz.

Szederkényi Nándor: Miután biztos kilátás van arra, hogy a kormány e tekintetben törvényjavaslatot fog benyujtani, czélszerü volna ezt bevárni, és az elnök urat felkérni, hogy akkor hivja össze ez értekezletet. Most, midön még nem ismeretesek a kormány intentiói, a melyek a jelenlevők egyikére vagy másikára befolyással lehetnek a jelen tanácskozás eredményre nem vezethet.

Irányi Dániel: Meglehet, hogy a kormány szivesen venne egy oly törvényjavaslatot, a melyről tudja, hogy egy bizonyos számu képviselő jóváhagyásával találkozik, de ez nem lehet ok arra, hogy arra kötelezze magát az értekezlet, hogy amellett marad, migha a kormány javaslata czélszerübb lenne is. Fentartja tehát magának a jogot, hogy a kormánynak esetleg jobb javaslatához járulhasson. A szóban lévő törvényjavaslatot ugy, amint van, anélkül, hogy a felett az értekezlet véleményt mondana, előterjeszteni nem lehet, mert igy a kormány semmiféle támponttal sem birna.

Elnök: Annak megjegyzése után, hogy a kérdésben forgó törvényjavaslat a kormányt felvilágosithatja a tiszai érdekeltek meggyőződeséről, miután az a tiszszabályozó társulati nagygyülés által választott központi bizottság munkálata, azt inditványozza, hogy hatalmazza fel az értekezlet a kiküldött hetes bizottságot arra, hogy kérje fel a pénzügyminisztert, mielőtt a törvényjavaslatot a törvényhozás elé terjesztené, sziveskedjék azt az értekezlettel közölni, hogy az itt előbb megbeszéltethessék, mert igy a czél sokkal biztosabban érhető el.

Ezen inditvány egyhangulag elfogadtatván,

Csávolszky Lajos az iránt óhajtana felvilágositást, hogy a kölcsön miképen lesz felhasználandó, mely munkálatokra lesz forditandó és mily arányban fog felosztatni az egyes társulatok között és melyek azon egyes társulatok, melyek a kölcsönben részesülhetnek, szóval költségvetési előirányzatot kiván.

Molnár György nézete szerint azt most előre meghatározni, de sőt ez iránt csak tájékozást meritení sem lehet; alig tudná most megmondani valaki, hogy minő nagy munkálatok kivántatnának az egyes társulatoknál.

Bakay Nándor csatlakozik Csávolszky nézetéhez, annál is inkább, mert már van bizonyos munkálat, mely némi átalános tájékozást nyujthat a költségek felhasználására nézve. Tudnunk kellene minő arányban óhajtják a társulatok a kölcsönt felhasználni és mi a kormány szándéka a kölcsön felhasználására nézve.

Elnök megjegyzi, hogy az érintett munkálat csak bizalmas közlésnek tekintendő. Egyébiránt hivatkozik a törvényjavaslat 10-ik §-ára, melyben a kölcsön felhasználásának czéljai megnevezve vannak.

Az utóbbi alkalommal azt is kimondá az értekezlet, hogy a 7-es bizottság necsak a pénzügyminiszterrel, hanem egyszersmind a közlekedési miniszterrel is érintkezésbe lépjen, mint a kinek tárczájához a szabályozási ügy tartozik. Időközben bekövetkezett a szegedi katasztrofa, s most már a közlekedési miniszternek figyelembe vennie, vizsgálnia kell az okokat, melyek azt előidézték. Szükségesnek látja szóló, hogy az állam részéről megtétessék a kellő intézkedés az iránt, hogy Szeged alatt az átmetszések annyira mélyittessenek, hogy a viz szabad lefolyást nyerjen, szóval, hogy megtörténjék mindaz, a mi a vizek felduzzadásának elejét véve, a veszélyt jövőre elh'ritsa.

Molnár György nem tartja elégnek, hogy csak az alvidéken tétessék ily intézkedés, szükséges, hogy az eddig végzett összes szabályozási müvelet s maga az egész rendszer vizsgálat alá vétessék és egy sokkal mélyebbre ható szabályozási terv készitessék, mely a szabályozásnál a hasznositást is tekintetbe vegye.

Elnök felemliti, hogy erre nézve már van tervezet, mely nem csak azt vette czélba, hogy a vizek normalis lefolyása biztositassék, hogy azok fel ne duzzadjanak, hanem egyszersmind nagy hajózási csatorna is épittessék és egy 800.000 holdra terjedő terület öntöztessék, mint ez Franciaországban a Loire szabályozása körül czéloztatott. A viz romtó duló elem, ha féktelenül járhat, de a tudomány segélyével áldást hozóvá lehet tenni. E tervek egyik czélja a veszélytől megvédés, de a másik a hasznositás, s meg van győződve, hogy a szabályozásra költött milliókat ily kettős irányban használva fel, jobban lehetett volna gyümölcsöztetni.

Vidliczkay József mindenekelőtt azon kérdés tisztába hozatalát tartja szükségesnek, vajjon a rendszer volt-e hibás, vagy a végrehajtás, az alkalmazás. Nézete szerint kifejezés adandó az értekezlet azon kivánságának, hogy az egész rendszer vizsgáltassék meg.

Irányi Dániel hivatkozik arra, hogy az 1876-ki árviz után javaslatot terjesztett a képviselőház elé, melyben külföldi szakértők meghivását kivánta a szabályozási rendszer megvizsgálására és pedig nem csak a Tiszára, hanem a Dunára vonatkozólag is.

Dániel Ernő erre nézve megnyugvást lát abban, hogy a képviselőház elfogadta Széll Györgynek a szabályozási rendszer megvizsgálására vonatkozó határozati javaslatát, s azt hiszi, hogy erre nézve bevárandó a közlekedési miniszter előterjesztése.

Erre elnök a tanácskozást befejezettnek jelentvén ki, az ülés véget ért.

A tiszai árviz.

Szeged visszaállitásának nagy munkája még a kezdet legelején van. Tegnapelőtt tanácskozás volt a közlekedési miniszteriumban a legközelebbi teendők felől s kimondatott, hogy az államvaspályánál mennél előbb helyre kell állitani a viz lefolyását a Fehértóból a Matyon keresztül, a keresztülszakitott gátat be kell tömni a baktói töltéstől kezdve az alföldi s államvaspálya hosszában, a munkálatokat épitési vállalkozóknak adja ki a közmunkaminiszter, a vasuttársulatokat felszóllitják lehető tevékeny résztvenni a munkálatokban, a jogi s árkérdés egyideig függőben marad.

Mint egy bécsi lap jelenti Couvreux Alfonz és Blanchet Gaszton volt dunaszabályozási vállalkozók a magyar kormány megbizásából tegnap Szegedre utaztak.

*

A közlek. miniszteriumhoz ma következő sürgöny érkezett:

H.-Mező-Vásárhely, márcz. 26. 5 óra este. Szentes felőli három mfd hosszu, sok helyen 3—4 méter magas körtöltésünk 4 méter átmérőju koronával e héten befejezve, több mint 3000 kubikos dolgozik állandóan. Dél felőli töltés emelésre az előmunkálatok folyamatban.

Ma reggeltől délig a Tisza-Szegednél 0.03, a Szamos Szathmárnál és a Maros Aradnál 0.02 méterrel apadt, ellenben a Fehér-Körös Gyulánál 0.06 és a Fekete-Körös ugyanott 0.13 méterrel áradt.

*

Segély a szegedieknek.

A Károlyi grófi család szegeden 500 ember számára népkonyhát állit fel. Károlyi György grófné 1500 frtot adományozott a károsultak javára.

A fővárosi tanács elrendelte, hogy budapesti népiskolákban könyöradományok gyüjtessenek. A gyüjtések elkülönitve fognak Szegedre küldetni egyuttal azt is czélozván a tanács, hogy a gyermekekben a jótékonyság érzéke ébresztessék és fejlesztessék.

A nemzeti szinház tagjai a szegedi árvizkárosultak javára 323 frtot adakoztak; az összeg felküldetett a kormányelnökhöz. A nemzeti szinház munkás-osztálya azonkivül 45 frtot, a várszinházi személyzet pedig 22 frt 25 krt gyüjtött saját körében e czélra. Végre a nemzeti szinház zenekara által f. hó 24-én e czélra rendezett philharmoniai hangverseny 600 frt tiszta jövedelmet eredményezett. A nemzeti szinház köréből tehát eddig 990 frt 25 kr folyt be a szegediek javára — mely ezélra ezenfelül a nemzeti szinház igazgatósága a várszinházban és a nemzeti szinházban is rendez egy-egy előadást.

Az egyetemi dalegyesület táncczal egybekötött hangversenye ugyan e czélra márcz. 31-kén lesz a Hungária termében.

A herminatéri szinházban e hó 22-én tartott mükedvelő előadás jövedelme 63 frt volt, mely összeg a szegedieket segélyző bizottságnak már átadatott.

A pestvidéki törvényszék és a megye központi tisztviselői e hó 30-án este 7 órakor hangversenyt rendeznek a megyeház nagy termében. A jövedelem a szegediek javára adatik. Hely árak: ülőhely 2 és 3 frt, állóhely 1 frt.

A budai polgárok a szegediek javára ápr. 5-én a Suszter-féle sörcsarnokban tombolával összekötött zene- és táncestét rendeznek. Meghivók ifj. Varga Imrétől kaphatók (Hosszu-utcza 460. sz.

Bayer Karolina asszony nevelő intézetében tegnap a növendékek sikerült hangversenyt adtak a szegediek javára.

A nagykőrösi dalárda e hó 29-én a városi kaszinó termeiben tánczczal egybekötött hangversenyt rendez.

Egerből irják nekünk, hogy a megyei községekből a hozzájok intézett törvényhatósági felhivás folytán a szegedi vizkárosultak javára a terményadományokon kivül eddig 1020 frt 97 kr küldetett be az alispánhoz.

Szt.-Keresztbányáról Hrobony nővérek 3.1 kgr. ruhanemüt küldtek be szerkesztőségünkhöz a szegediek javára.

Uj-Pesten a zsidó hitközség 300 frtot szavazott meg a szegedieknek; az ottani dalkör hangversenye 50 frtot jövedelmezett e czélra; az iskolás gyermekek közt eszközölt gyüjtés pedig 84 forintot.

Esztergomban e hó 25-én mükedvelő előadás volt az árvizkárosultak javára. Előadták Szigeti „Egy jó madár" czimü vigjátékát. A jövedelem még eddig nincs tudva, mivel a felülfizetések utólag is nagy számmal érkeznek.

Olaszországban több helyt folyik a gyüjtés. A Perseveranza czimü lap gyüjtése eddig meghaladta a 2000 frankot. A florenczi Nazione meleg szavakban felhivást intéz a közönséghez. Florenczben Buonamici hangversenyt rendez a szegediek javára. Rómában a két ottani osztrák-magyar követ pártfogása alatt Seillert, Wrede, Appel, Bossányi, Décsey, Hirsch követségi tisztviselők gyüjtő bizottságot alakitottak.

Lipcséből jelentik, hogy az ottani segélybizottság eddig összesen 27.000 márkát gyüjtött.

Brüsszelben Carré Oszkár circus-igazgató egy előadás összes bevételét a szegedieknek ajánlotta föl.

Szt.-Pétervárt az ottani osztrák-magyar telep 3 nap alatt 6000 rubelt gyüjtött a szegediek javára; a jövő héten pedig, ha lehet még husvét előtt a telep tagjai nagy hangversenyt rendeznek.

A párisi adakozásokból fölemlitjük még Gambettáét, ki 500 frankot irt a gyüjtő ivre.

Szerajevoból irják, hogy a bosnyák hivatalos lap, a „Boszancsko-Herczegovácske Novine" szintén gyüjtést nyitott meg szegedi „honfitársai" számára s az eddig begyült összegből 115 frtot el is küldött a szegedi hatóságnak.

*

A fővárosi állandó segélybizottság felhivást intéz a lakossághoz, hogy ki-ki azon összeget, melyet a király ezüst lakodalma alkalmából lakása feldiszitésére vagy kivilágitására szánt, adja át szegediek részére.

*

A fővárosi segélyző bizottság permanentiáját nem szüntette meg, mivel naponkint reggeli 8 órától déli 12 óráig és délután 3 órától esti 7 óráig a IV. ker. régi városházán I. em. 30. sz. a. folytonosan müködik.

*

A képviselőház elnöksége ivén ujabban a következők adakoztak:

Lukács Béla 40 frt, Csapó Kálmán 50 forint, Juraszek Ferencz 25 frt, Bereczky Sándor 20 frt, Széll Kálmán 100 frt, Miesky Lajos 20 frt, Luppa Péter 50 frt, gr. Khuen Héderváry Károly 100 frt, Hoffmann Pál 25 frt, Gaal Jenő (pécskai 25 frt, gr. Kún István 40 frt, Szeged és vidékének: Károlyi János 50 frt, Domahidy István 20 frt.

A képviselőház tagjai által az árviz károsultak részére aláiratott: az elnökség ivén 12,015 frt, a szabadelvükör ivén 11,165 frt 50 kr, összesen 23,180 frt 50 kr, ez összegből a belügyminiszteriumhoz már beszállittatott 22,527 frt 75 kr.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük e hó végével lejár, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

April hóra	—	—	1 frt 80 kr.
April—junius	—	—	5 frt — kr.
April—szeptember	—	—	10 frt — kr.
April—deczember	—	—	15 frt — kr.

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán s olvasható kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a postautalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

☛ *Az előfizetési pénzek és postai utalványok Budapestre az „Egyetértés" kiadóhivatalába (himző utcza 1. szám alá) küldendők.*

Az „Egyetértés" kiadó-hivatala.

A szegediek segedelmére.

— Az „Egyetértés" gyüjtése. —

Utolsó kimutatásunk	2982	frt 92 kr.
776 frank, 72 ezüst huszas, 1 tallér, 1 ezüst forint.		
A váczi könyvnyomdászok	7 „	80 „
Markus Aurél gyüjtése Jolsváról	15 „	— „
Kuhinka István K. és fia az uj antalvölgyi üveggyára gyüjtése	50 „	— „
Kállay Emánnel	10 „	— „
Kállay Kornél	10 „	— „
Ermihályfalva község adakozása	151 „	62 „
Gyolcs Antal vendéglőjében (Józsefváros nagy-fuvaros utcza) gyüjtetett	10 „	60 „
A tabi izr. iskola gyüjtése	8 „	05 „
Scheibner János gyüjtése Hidason	42 „	— „
A nyiregyházi ref. egyház szegénynyebb sorsu hivei adakoztak	11 „	— „
Vaxmann Julia szülésznő	1 „	— „
A kőteleki olvasókör tagjai adakoztak	17 „	20 „
A csurgói ev. ref. gymn. gyüjtése	55 „	— „
A czeglédi izr. elemi népiskola növendékeinek gyüjtése	19 „	04 „
B.-Gyarmaton a tapolcsányi kamara gyüjtése	11 „	— „
A „Nemzeti kaszinó" gyüjtése Tolnán	71 „	70 „

*

A párisiak gyüjtése.

Megkaptuk párisi levelezőnk Varjassy Béla ur harmadik küldeményét. Ehhez járultak:

M. M. Chauchard et Heriot proprietaires des Grands Magasins du Louvre franc	1000
Leur personel	1644 frank
Total de la souscription du **Grands Magasins du Louvre**	2644 frank
A fönnebbi összeg egy a magyar általános hitelbanknál kifizetendő 1224 forint 75 krról szóló váltóban küldetett be, mit a szerint nyugtázunk	1224 frt 75 kr

Összesen: 4698 frt 68 kr.

776 frank, 72 ezüst huszas 1 tallér és egy ezüst forint.

UJDONSÁGOK.

— márczius 26.

— *Lapunk mai száma mellékletének tartalma: Országgyülés. Közgazdaság stb.*

* Időjárás Budapesten. Borult, esős, hideg. Hőmérő állása + ½ és + 1 R° közt változott.

— Személyi hirek. A királyné ma reggel Irlandból Bécsbe megérkezett. A vasutnál a király s több udvari tiszt fogadta. Gr. Zichy Zsigmond főhadnagynak a király kamarási rangot adományozott. — A budapesti adófelszólaló bizottság elnökévé Heller Ferencz, helyettes elnökévé Havas Sándor neveztetett ki.

— Szeged és Turócz. Nagy-Lakról (Csanádm.) irják a „Szeg. Napló"-nak: Az itteni hatóság közgyülésén, többek közt szőnyegre került a szegedi árvizkárosultaknak segélyezése. Szeberényi Andor, a nagy-laki választókerület országos képviselője akként nyilatkozott, hogy ha Turóczot érte volna azon szerencsétlenség, mely Szegedet érte, a kormány nem támogatná azt annyira, mint Szegedet, mivel Szeged magyar város. — Megjegyzendő, hogy ez a Szeberényi Andor, a ki tót érzelmeit ilyen alkalmakkor sem hallgathatja el, egyik kiváló tagja az országgyülési „szabadelvü" pártnak.

— Uj zsidó pap. A budapesti orthodox zsidó hitközség ujonnan választott főrabbija Schreiber tegnap tartotta bevonulását a fővárosba, s megérkezése után rögtön prédikácziót tartott az Orczy-féle házban levő zsinagógában egybegyült hiveknek. Az uj pap Munkácsról jött, hol szintén pap volt, mint mondják magyarul egy szót sem tud, s tegnapi beszédét is az ismeretes zsidó-német jargonban tartotta. Beszédének jellemzéseül fölemlitjük a „Pester Journal" után, hogy a rabbi kijelentette, mikép ő mindenkor küzdeni fog azok ellen, a kik azt állitják, hogy a zsidóknak a korszellemhez kell alkalmazkodniok. Beszéde végén imádkozott „ő felsége a császár és királyért," „ő felsége a császárné és királynéért," „a vas lovag trónörökösért," „a császári házért," „a császári királyi magyar miniszteriumért," „a császári királyi német miniszteriumért," „az országgyülésért és a birodalmi gyülésért," „Pest vármegyéért" és „Pest városáért," „a szolgabiróért" és végezetre, „minden emberekért." Hivei nagy áhitatossággal hallgatták az uj papot.

— Loyalis tanár. Esztergomban, mint lapunk más helyén emlitve van, mükedvelő előadás volt az árvizkárosultak javára. Levelezőnk fölemliti, hogy az esztergomi főgymnázium igazgatója a felsőbb osztályu tanulók közül az előadásról eltiltotta mindazokat, a kik március 15-én a helybeli honvéd-temetőbe szép rendben kivonultak s ott hazafiui érzelmeiknek kifejezést adni merészeltek. A közönség az igazgató ez eljárását mély botránkozással fogadta.

— Szegedi kubikosok. Emlitettük, hogy Pestmegyében Dömsödnél a solti felsőjárási dunavédgátnál 29 szegedi munkás dolgozott a katasztrófa idejében. Minthogy ezeknek övéik hollétéről vagy életben maradása felől nincs tudomásuk, ennek kipuhatolása végett a belügyi miniszterium megtette körözvényileg az intézkedéseket. Körözteti tehát Péter Andrásnak két kiskoru s anyátlan gyermekét; Hegyesi Istvánnét, szül. Berta Rozáliát 5 és Pósa Antalnét, sz. Berta Annát szintén 5 gyermekével együtt; azután Vér Vincenét sz. Szél Juliannát s 4 gyermekét; továbbá Lévai Istvánnét és 3 gyermekét, Hódi Péternét sz. Tót Erzsébetet 3, Körmös Józsefnét sz. Halász Katalint 3, Kothorcz Sándornét sz. Börcsök Terézt 3, Szilasi Ferencznét sz. Máró Magdolnát 3, Vágó Istvánnét sz. Horvát Rozáliát 3 és Czakó Jánosnét sz. Faragó Borbálát 3 gyermekével együtt, Kóczián Istvánnét sz. Farkas Annát 2, Almási Imrénét sz. Csókási Rozáliát 2, Paplógó Ferencznét sz. Piti Veronát 2, Mohra Jánosnét sz. Hegedüs Terézt 2 és Csányi Pálnét sz. Godor Victoriát 2 gyermekével együtt; Faragó Mihálynét sz. Ábrahám Ilonát 1, Csordás Sándornét sz. Lassner Juliannát 1, Horváth Antalnét 1 és Csuhási Antalné sz. Véges Erzsébetet 1 gyermekével együtt; végre Csányi Istvánnét sz. Ábrahám Rozáliát, Boldizsár Györgynét sz. Tóth Juliannát, Császár Mihálynét sz. Vitek Annát, Gulyás Andrásnét sz. Förgeteg Terézt és Német Istvánnét sz. Frank Veronát, Czakó-Lippai Rozáliát, Kócsián-

Nagy Máriát, Pintér Józsefet és Pazán Antalt.

— Halálozások. Endrődy Ferencz volt 48-as honvédkapitány tegnapelőtt Budapesten meghalt. — Ujpesten tegnap hunyt el dr. Seligmann Mór orvos élete 77-ik évében. — Csáfordi Tóth Antal nyug. kir. törvényszéki biró e hó 22-én élte 66-ik évében Dukán meghalt. — Klein Ferencz a fennállott m. kir. pénzügyi gazd. hivatal nyug. igazgatója Hegedüs Ferencz p. ü. min. osztálytanácsos ipa tegnap 85 éves korában Budapesten elhunyt. — A tegnap meghalt Chorin Zsigmond temetése holnap d. u. 3 órakor lesz a VI. váczi-körut 31. sz. alatti házból. Béke az elhunytak poraira!

— A légszesztársulattal a város, mint előre látható volt, ki fog egyezni. A társulattal való alkudozás végett kiküldött albizottság már bevégezte müködését, s mint halljuk engedmények árán a légszesztársulattal kiegyezett. Ebbeli javaslatát a légszeszügyi nagybizottság elé a szombat délután 4 órakor tartandó ülésen fogja terjeszteni.

— A couvert. A Schlick-féle részvénytársulat közgyülésén kedden 8—10 részvényes mellett a helybeli négy német lap részéről nem kevesebb, mint tizenkét tudósitó volt jelen, a mi — igen szép érdeklődés a nevezett gyár ügyei iránt.

— A szegedi tanitóképezde növendékeit Szabó Mihály képezdei igazgató figyelmezteti, hogy a vizveszély miatt megszakadt előadások april 16-án Makóna püspöki épületben folytattatnak. Az igazgató felhivja a növendékeket, hogy a mondott helyen és időre megjelenni iparkodjanak.

— Hirek a városból Wizinger Ádám, Ráth Károly főpolgármesternél, mint inas szolgált, de goromba és durva magaviselete miatt elbocsáttatott. Midőn tegnap a házból eltávozott, a házbeliek észrevették, hogy nagy mennyiségü ruhanemü és egyéb értékes tárgy hiányzik. A gyanu mindjárt az eltávozott szolgára esett, ki a kapitányságnál történt följelentés folytán elfogatott. Tettét bevallotta. A lopctt holmit megtalálták. — Soroksáron tegnap éjjel egy nagy láda finom kézmü- és selyemárut találtak az országut közepén. E láda szoros összefüggésben látszik állani, a napokban általunk emlitett vadkerti kereskedő meglopatásával. A rendőrség által befogott Teknyős nevü tolvaj egyik vagy másik orgazdája valószinüleg megorrontván a dolgot, hogy a gyanut magáról elháritsa, az árukat kivetette az utcza közepére. A tulajdonos az árukat a főkapitányság 18. sz. alatti hivatalában átveheti. — A Rákoson tegnap este egy 3—4 hónapos csecsemőt találtak s ma ideiglenes ápolás végett kórházba szállitották. A rendőrségnek sikerült Sternlicht Fáni személyében a kis gyermek anyját feltalálni, ki az ügyészséghez kisértetett. Tettét nyomorral indokolja — Fischer Bernát, kiről tegnap jelentettük, hogy több rendbeli elkövetett csalás után a fővárosból megszökött, — ma reggel egyszerre a kapitányságnál megjelent, állitván, hogy a főkapitányság azért nem találta őt fel, mert otthon járt szüleinél. Fischer ez állitása azonban nagyon valószinütlennek látszik. Sokkal hihetőbb, hogy olvasván a mai lapokban életrajzát, megijedt, s jónak látta jelentkezni. A kapitányságnál sokat beszélt még ártatlanságáról, s hogy ő a megcsalott, de ennek daczára most már letartóztatták s holnap a kir. ügyészség elé fog állittatni.

— Muszkaságok. Táviratainkban emlitve volt, hogy Pétervárt Drentelen tábornokra az utczán rálőttek, s hogy a tettes elmenekült. Az orosz hivatalos lap egy külön kiadása most a következőket jelenti ez esetről: „Midőn Drentelen tábornok ma délután egy órakor a nyári kert előtt elhajtatott, hogy a minisztertanács ülésébe menjen, egy lovas fiatal ember utólérte, revolverből rálőtt, s a golyó mindkét kocsiablakon keresztülment; a tábornok sértetlen maradt, megőrizte teljes lélekjelenlétét, s a menekülő merénylőt üldöztette a kocsis által. A gonosztevő azonban előnybe jutott, de leesett a lóról, s azt cserben hagyván, bérkocsin menekült meg.“ — A moszkvai merényletről az ott megjelent „Moszk. Vjedemoszti“ ezeket irja: Cserkaszkij Miháljlovics Iván kormányzósági titkár e hó 16-án ágyában halva találtatott. Cserkaszki koponyája egészen ketté volt hasitva, s a holt test hátán egy tüvel oda tüzött papirszeletet találtak, melyre a következő szavak voltak irva: „Áruló, kém. Általunk, az orosz szocziálista forradalmárok által halálra itéltetett. Halál az áruló Judásokra.“ Egy másik versio igy hangzik. A gyilkosság Moszkvában a Mamnuzovszki szállóban történt, a meggyilkolt előkelő öreg uri ember volt, ki a vendégkönyvbe „Kolokoncow gróf“ nevet jegyzett be, s külsejére nézve a legelőkelőbb társaság tagjának látszott. A szálló személyzete ki- vagy bejárni nem látta; a személyes bosszunak gyanuja is eloszlik, mert a czédulán kivül, mely a meggyilkolt zsebében találtatott, még az tőr markolata is különféle forradalmi jelvényekkel volt ellátva. Az esemény nagy feltünést keltett, s azt beszélik, hogy a hulla Pétervárra fog szállittatni körülményes vizsgálás végett.

— Járványos betegségek Trieszt környékén. Lussin-piccolo megyében „Neresinje helységben majdnem minden házban megbetegedések fordulnak elő; némely házban három beteg is van egyszerre. A betegségek rendesen erős lázzal kezdődnek, mely nemsokára typhus tünetekbe megy át és halállal végződik. Mivel azonban e betegségek minémüségével még tisztában nincsenek, naponta pedig két személy halt eddig már bele s az elhaltak száma már a hatvanat meghaladta, a trieszti kerületi kapitányság a kerületi, valamint az osteroi orvost küldte ki a betegség megvizsgálására gyors jelentéstétel kötelezettsége mellett.

— A lólevelek ügyében a földm. ipar- és keresk. miniszter utasitotta a törvényhatóságokat, hogy a legerélyesebben intézkedjenek azirant, hogy a bármily oknál feleslegessé vált lólevelek az illető községi elöljáróság, a fővárosban pedig a vásári felügyelőségnek, börtönbüntetés terhe mellett, rögtön beszolgáltassanak.

— Szeged és Szolnok közt a Duna gőzhajózási társaság márcz. 28-án nyitja meg a közlekedést. Szegedről Szolnokra: minden hétfőn, szerdán, pénteken reggeli 5 órakor, 1-ső menet márczius 28-án. Szolnokról-Szegedre: kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt 11 óra 30 perczkor: csatlakozás a délelőtt 10 óra 57 perczkor Szolnokra érkező Tisza-vidéki vasut vonatával. 1-ső menet márczius 29-én.

— Köztársasági dolgok Milanoból. E hó 23-áról irják Milanóból: 1860 óta az utczai harczban elesett 400 milanói emlékére márcz. 22-én minden évben hazafias tüntetések szoktak a városban tartatni; a hatóságok, külnemzetek képviselői, az egyletek, s a lakosság nagy része ki szokott ilyenkor zarándokolni azon helyekre, a hol a vértanuk testei nyugszanak. A tüntetések eddig rendesen nyugodtan folytak le, az idén azonban a hivatalos körök beleavatkoztak a dologba s evvel bizonyosra volt vehető, hogy a nap komoly zavargások nélkül nem mulik el. Az elöljáróság ugyanis egy héttel az emléknap előtt falragaszokon kihirdette, hogy oly zászlók vitelét, melyek a fennálló renddel ellenkeznek, nem engedi meg. Ez okból az egyletek egy része távol maradt a tüntetéstől, mindamellett is azonban roppant tömeg nép vett abban részt. A menet 11 órakor kivonult a Vittoria oszlophoz, hol az elesettek nevei érczbe vannak öntve; itt a magokkal vitt három koszoru közül kettőt letettek. Más években az ünnepély itt véget ért, most azonban a nép tovább vitte a tüntetést, s a harmadik koszoruval elment Carlo Cattaneo republikánusnak sirjához. A Moscova-utczában azonban a kaszárnyából katonák nyomultak ki, s a tömegben vitt veres köztársasági zászlót el akartak venni. Erre rendkivüli zürzavar és verekedés támadt, két polgár sulyosan megsebesült, sokan könnyebb sebeket kaptak, a katonák közt is fordultak elő sebesülések. A köztársasági zászlóvivője Albani a zászlónyelet és szalagot, melyen a köztársasági szellemü felirat volt, megmentette; a katonák azonban a lobogót letépték. A tömeg azonban e támadás daczára is kisebb csapatokra oszolva, a harmadik koszorut elvitte Cataneo sirjához, s az ott összegyülve volt katonaság szeme láttára letette azt oda; többen köztársasági szellemü beszédeket tartottak.

Rövid hirek. **A király** 60 frtot adott a sóvári önkéntes tüzoltó egyletnek. — **Kossuth** atyjának sirjára nézve Kontra Sándor alsó-dabasi ref. lelkész kijelenti, hogy az a.-dabasi régi temetőt az egyháznak nincs czélja másra, mint temetkezésre használni; Kossuth atyjának ott fekvő hamvai tehát semmi esetre sem fognak szét szóratni. — **ultetvény-fákat** kaptak ajándéka a Chewra Kadisa egylet és a budai nőtanitó képezde. Amaz kórháza, emez kertjei számára. — **Svájczi kert** lesz a király-utczában. A tanács ma elfogadta két helybeli vendéglős ajánlatát, hogy a király-utczai üres Schneider-féle telken nyári vendéglőt, általuk ugynevezett svájczi kertet nyitnak s évi bérül 300 frtot adnak. — **Az egyetemi könyvtár** kéziratgyüjteményét a napokban dr. Jurányi Lajos egyetemi tanár egy nagybecsü kézirattal t. i. Scsmaal „Adversariái“ eredeti példányával szaporitja.

x. A „Hölgyek Lapja“ a legfényesebb divatlap, melynek minden divatmelléklete Párisban készül, az egyetlen divatlap, mely hetenként megjelen és legolcsóbb is, mert mig a „Bazárok“ adnak évente 10 frtért 24 számot, a „Hölgyek Lapja“ ad évente 12 frtért 52 számot, a mellett ad fényes mülapokat és szines munkarajzokat is, melyeket eddig még egy magyar lap sem hozott; s előfizetői részére a legtöbb uj könyvet 40—50% árleengedéssel és minden bárhol megjelent zenemüvet a bolti árnál 25%-el olcsóbban szerez meg. E lap előfizetési ára egész évre 12 frt, évnegyedre 3 frt. Elő lehet fizetni bármely hónap elsejétől kezdve. — Az „Uj Szépirodalmi Csarnok“ az egyetlen magyar regényfolyóirat, mely hetenkint (vasárnap) megjelen 4—5 ives füzetekben s közli a világirodalom legujabb, legszebb regényeit. Előfizetési ára egész évre vagyis 52 füzetre a pénz egyszerre beküldésénél 10 frt, évnegyedre 13 füzetre 2 frt 75 kr, félévre 26 füzetre 5 frt 50 kr. — A „Hölgyek Lapja“ előfizetői a csarnokot is felette olcsó kedvezményáron kapják, vagyis egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr, évnegyedre 1 frt 75 krért. — Levelezési lapon teendő megkeresésre, ugy a lapból mint a Csarnokból is mutatványszám bárkinek is küldetik bérmentve és dijtalanul. Minden levél és pénz a szerkesztő-kiadó dr. Milassin Vilmos urhoz czimzendő, Budapest IV. szervitatér 8.

Irodalom.

— Petőfi-évkönyv. Kiadta a Petőfi-társaság. Négy közlemény van benne: Éjszaki Károlytól a Cydoni alma. Vigjáték 5 felv. Margitay Dezsőtől: Róka koma, rajz, Torkos Lászlótól: Sértődve, költemény; és Halasi Aladártól „A Petőfi cultus 1878-ban.“ Ára 1 frt 40 kr.

— A „Közegészségügyi Kalauz“ czimü hasznos és nálunk nagy hiányt pótló hygienicus lapra bátrak vagyunk olvasóink figyelmét felhivni. Valóban minden községben, minden családban szükség lenne e közlönyre, mely a minő olcsó, ép oly fontos közegészségi tekintetben. A külföldön ritka azon ház. melyben egy jóravaló népszerü sanitarius lap nem léteznék. A „Közegészségügyi Kalauz“ csak egy negyed éve, hogy fennáll, de ugy az orvosi, mint a laikus körökben már is országszerte nagyban elterjedt. — Az egyes betegségnemek ismertetésére jeles orvosi szaktekintélyek vállalkoztak. — Ezen kivül a fürdőidény alatt megjelenő Magyar Gyógyterem“ szaklap ingyen küldetik meg a „Köz. Kalauz“ előfizetőinek. S mindennek daczára a lap ára a lehető legjutányosb, t. i. negyedévre 1 forint, félévre 2 forint, egészévre 4 frt. Ily csekély összegért két lap csakugyan rendkivül olcsó. Megrendelhető a szerkesztő: dr. Lőrinczi Ferencz orvosnál. (Budapest, zöldfa-utcza 39. sz.)

Szinház, müvészet.

— Liszt hangversenye. Az irók és müvészek társasága rendezte ugyan a szegediek javára a vigadó nagy termében ma tartott hangversenyt: az est dicsősége és érdeme mégis első sorban Liszt Ferenczé. A zongora-király ujra a nyilvánosság elé lépett visszavonultságából, nem többé dicsőséget, babért aratni, neki ma már csak a müvészet története nyujthat méltóat, hanem jó szive sugallatából, hogy enyhitsen a sors által sujtottak baján. A nagy redoute terme egészen megtelt diszes közönséggel, a főváros szine-java képviselve volt, hogy a jótékonyság és a müvészet ezen ünnepén jelen lehessen. A terem közepén emelkedett helyen állott a zongora; midőn Liszt az emelvényre lépett, a közönség perczekig tartó tapssal fogadta a mestert, hódolatát fejezve ki geniusának s köszönetét a jótékony ügynek hozott áldozatért. A hozzá közelállók nem örömest látták, hogy Liszt ujra nyilvános fellépés izgalmainak teszi ki magát; ő azonban nemes kötelességet vélt teljesithetni, ha a nyomor enyhitésére legértékesebb birtokával járul: — müvészetével. Igy jött létre a mai hangverseny. A közönség még egyszer gyönyörködhetett Liszt zongorajátékában; a vizkárosultak részére összegyült segély pedig bizonynyal szép összeggel szaporodott. Liszt három izben játszott. Schubert „Gyászindulóját“, majd Mihalovich Ödön urral együtt Schubert Ábrándját két zongorára. A középső szám „Petőfi szellemének“ czimü szerzeménye volt. — A „sajátszerü“ zenei költemény — szerzője ujjai alatt életet nyert, mi aligha sikerülne egy második müvésznek. Liszt azonban a darabot meglepően változatos kifejezéssel játszotta. A tapsok meg-megujultak utána, s Lisztnek többször meg kelle az emelvényen jelennie. Közremüködtek még Jókainé asszony, ki férje „Bölcső“ czimü alkalmi költeményét szavalta. A jeles müvésznőnek csak még teljesen ép, érczes hangjában gyönyörködhettünk: a terem rosz akustikája miatt azonban a költemény értelmét helyünkről ki nem vehettük. Volt azonkivül ének is. Busse k. a. — nagyon megnyerő jelenség — Rubinstein és Liszt, de különösen Ábrányi egy dalát érzéssel, kellő kifejezéssel adta elő. Tapsokat nyert Odry ur is Gounod és Wagner egy-egy dalának előadásáért.

— Berlinből irják: A berlini operaszinházban a szegediek javára tartott matinée minden tekintetben fényes sikert mutatott. Az előadás különben nagyon is polyglott volt. Claar-Delia asszony németül mondta el az alkalomhoz illő prologját, Ernst ur magyarul énekelt, Ehrlich ur magyarul szavalt. Desirée Artót asszony pedig nagy hatással énekelt német, franczia, spanyol dalokat. — Lagury, portugall énekesnő pedig olaszul adott elő néhány dalt. A hangverseny déli 12 órától 3 óráig tartott.

— Jótékonyczélu hangverseny. A budapesti I. ker. tabáni iskolaszék márczius hó 29-én (szombaton) a tabáni népiskola rajztermében a szegény iskolás gyermekek felruházására hangversenyt rendez. Személyjegy ára 1 frt Kezdete 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

Egyletek, társulatok.

— Felolvasás. Holnap, márczius 27-én este 7 órakor Sasvári Armin ingyenes felolvasást tart az Iparos-körben (Ferencziek tere, bazár-épület, I. em.). Tárgy: Boszniai kalandok.

— A franczia vasuthálózat fejlődéséről és az államvasuti rendszerrel Francziaországban tett régibb és legujabb kisérletekről tetszéssel fogadott előadást tartott Kozma György a mérnök-egyesület mult szombati ülésén, mely a nálunk is folyamatban levő hasonirányu törekvések tekintetéből fokozott érdekkel birt. A mérnök-egylet a jövő szombaton ismét egyetemes szakülést tart, melyen Horváth Ignácz fog bemutatni egy uj hydrometriai chronografot.

— A budapesti asztalos segédek önképző egylete értesiti a közönséget, hogy az egylet kebelében munkaközvetitést rendezett be, mely ugy a munkást kereső iparosokra, valamint a munkát kereső segédekre nézve teljesen dijmentes és naponta esti 8-tól 9 óráig két-két választmányi tag által az egyleti helyiségben (VIII. ker. Bodzafa és Sándor-utcza sarkán Malko-féle vendéglőben) kezeltetik és ellenőriztetik.

— A fővárosi iparosok köre helxiségeiben márczius 25-én tartott családi estélyen a „Vén bakancsos és fia a huszár“ czimü népszinmüvet adták elő szép sikerrel A szereplők közül Péterfy Frigyes rendezőn kivül Gábos Katicza és Schnitzler Gusztáv tüntek ki a főszerepek sikerült alakitásában, megemlitendők még Erdődy Ilka, Márkli Géza, Král János, Raj István és Tárnoky Gizi, a kik szintén ügyesen játszottak, a többi közremüködők is megállották helyöket. A nagy számu közönség az előadást élénk tetszéssel kisérte.

—A „tudomány- és müegyetemi olvasókör“-ben csütörtökön márczius 27-én d. e. 10 órakor Bárci-Brix Iván „A városok ujraépitéséről, különös tekintettel Szegedre“ czimü felolvasást tart.

— A budapesti népoktatási kör márczius 30-án d. e. 10 órakor tartja évi közgyülését a régi városház tanácstermében.

— A Kisfaludy-társaság szombaton, márczius 29-én ülést tart. Tárgyai a következők: 1. Részletek a Nagyralátó czimü népszinmüből, Szigeti Józseftől. 2. Dalok a multból. Lyrai költemények, gr. Zichy Gézától. 3. Életem és korom, 1840—43, Pulszky Ferencztől. 4. Inditvány a társaság által kiadandó Árvizkönyv tárgyában.

— A központi Fröbel nőegylet márczius 23-án tartott közgyülésén a következő választásokat ejtette meg: elnök: báró Edelsheim-Gyulainé; alelnökök: Rosenzweig Saphir Sarolta és dr. Éberling Gusztávné; választmány: Amtmann Eliza, Leitersdorfer T., Brüll Berta, Falk Miksáné, Finály Malvina, Farkas Emilné, Gradl Babett, Hatsek Miksáné, Hajnal Istvánné, Hauser Lujza, Harsányi-Sziklay Teréz, Holländer Johanna, Kugler Valéria, Kozmata Sarolta, Kauders Hermina, Lipthay Amália bárónő, Melczer Ferenczné, Neumann Róza, Ritter Istvánné, Röser Jánosné, Szontágh Lidia, Sánthay Jozefin, Schulhof Clementine, Tarcsay-Vimmer Lujza, Vándor Berta. — Póttagok Davis Paula, Bulyovszky Lilla, Kleiner Mária, Leitersddorfer Teréz, Münz Helena, Rosenfeld Mina, Szónoky Etelka, Vanke Ferenczné, Vaskovics Izabella, Wiesel Zsigmondné, Frommer Johanna. Egyleti tanácsosok: dr. Eberling G., dr. Elischer Gy., Győri Vilmos, Halász Dezső, Röser János, Vándor Jakab, dr. Virava József. Számvizsgálók: Leitersdorfer, Popper Armin, Lubich Emil.

— „Onmivelő ifjak köre.“ Az e czim alatt keletkezett egylet, melynek tagjai nagyrészt kereskedelmi pályán haladó ifjak, a mult vasárnapra hirdetett alakuló közgyülését — a vásáros idő leteltével — márczius 30-án fogja megtartani, a sugáruti 51. sz. alatt lévő oktogon kávéház III-ad emeleti magántermeiben. Az egyletben minden középrangu, főleg a kereskedelmi és üzleti pályában haladó 18—24 éves ifju a legnagyobb szivességgel fogadtatik. Ez egylet beiratási dijul 1 frtot, havi dijul csak 50 kr, szabott meg, a melynek behajtásánál mindenkor türelmes várakozásra kész a müvelődési érdekek kizárólagos szem előtt tartásával.

Fővárosi ügyek.

— Adókivető bizottságok. Az adókivető bizottságok a III. osztályu kereseti adólajstrom tárgyalását e hó 27-én csütörtökön a következő régi telekkönyvi házszámok alatt összeirt felekre nézve tárgyalják: az I. és II. kerület a vizivárosi 575-től 656-ig; a IV. kerületi a 601—630; az V. kerületi a 198—207; a VI. kerületi az 1424—1425; a VII. kerületi a 625, 626, 627, 628, 629—636, 630, 631, végre a józsef-ferenczváros-kőbányai a józsefvárosi 1536—1564. számok alatt.

— A fővárosi tanács személyzetének beosztásában a következő változások történtek. Rupp Imre tanácsnok a középitészi ügyosztályba helyeztetett át. A jog-s személyügyi osztály vezetésével pedig Dr. Nagy Lajos tanács jegyző bizatott meg, Havas Pál tanácsnokot a gazdasági ügyosztályba, Andreánszky Zsigmondot pedig az egészségügyi osztályba helyezték át. Minthogy azonban ez utóbb nevezett tanácsnok betegsége miatt az idő szerint gátolva van a hivatalos müködésben, egészsége helyreálltáig ideiglenesen Havas tanácsnok fogja az egészségügyi osztályt vezetni, a gazdaságit pedig szintén ideiglenesen Viola Ferencz főjegyző.

— Az uj kövezetvám. A tanács a belügyminiszteriumnak mult évi leiratával megerősitett „kövezetvám“ hely állás-, pénz- és partjavadalmi dijjegyzéknek ápril hó 1-től leendő életbeléptetése iránt a szükséges intézkedéseket az egész főváros területén megtette. Ez uj dijjegyzék kellő tájékozásául az érdekelt és nagy közönségnek szokásszerüleg a Budapesti Közlönyben és hirdetményileg falragaszok utján közzé tétetni határoztatott.

Törvényszéki csarnok.

— Bankjegyhamisitás. Hantler Antal 1872-ben megunván puskamüves mesterségét, bankjegyhamisitásra adta magát. E czélra szövetkezett Ács Ferencz régi ismerősével Pécsett, kinek szobáját bankjegyhamisitó mühelylyé alakitotta át. A hamisitás kizárólag tizesekre szoritkozott s ebben oly szakképzettségre tettek szert, hogy rövid idő alatt több mint 14.000 meglehetősen sikerült példányt készitettek s jó embereik által annak egy részét forgalomba is hozták. Kenyeres Pál ennek nyomára jött s sietett is a dunaföldvári járásbiróságot értestteni, hogy ő — ha nyomozásában anyagilag támogattatnék — egy bankjegyhamisitó banda nyomába jöhetne. E biróság a feljelentőt Budapestre a kir. ügyészséghez utasitotta, mely örömmel fogadta Kenyeres szolgálatát s fáradozása előlegeül 50 frtot utalványozott neki. De Kenyeres csak nem akart „kirukkolni a szinekkel,“ mit megunván az ügyészség, őt rendőri felügyelet alá helyezé. Igy sikerült megtudni, hogy Kenyeres Ács Ferencz pécsi lakos gyakori vendége. Ez utóbbinál házmotozás tartatván, a hamisitáshoz szükséges többrendbeli eszközök foglaltattak le, Ács pedig az épen nála időző Hantlerrel együtt elfogatott. Kenyeres erről erről értesülvén, odább állott, de nemsokára rá ő is elfogatott s két évi börtönre itéltetett. A vizsgálat folyamán azonban Hantler megszökött s Divosba (Szlavoniában) menekült. Kenyeres kiszabadulván a börtönből, ujra felajánlotta szolgálatát az ügyészségnek Hantler tartózkodó helyének kipuhatolása czéljából, s ekkor már hüvebb volt igéretéhez, amennyiben közbenjárása által csakugyan sikerült Hantlert kézre keriteni. A ma megtartott végtárgyaláson Hantler 8 évi börtörre itéltetett.

TÁVIRATOK.

Gyoma, márczius 26, délelött 10 óra 20 percz. (Gróf Szapáry királyi biztos távirata a közlekedési miniszteriumhoz.) A ballai szakadás el nem zárható 1000 öl gátmegrongálás miatt. Viz meglehetősen kiegyenlitve. A turkevi hidgát 18 öl szélességben átvágva. Dévaványa városa nincs veszélyben, három gát által védelmeztetik. Itt ugy, mint a szinafoki és ágéri levezetésnél egy-egy kir. mérnök foglalkozik. Katonaságra többé nincsen szükség.

Bécs, márcz. 26. (Az „Egyetértés távirata.) Ugy Oroszország mint Olaszországból érkező hirek szerint, az orosz-olasz szövettség bevégzett ténynek tekintetik és azt hiszik, hogy ennek árát **Ausztria-Magyarország** fogja megfizetni. Első izben a szövetség, mint az illető jól informált körökben hiszik, azért köttetett, hogy Olaszország hadcsapatait Albániába küldve, az osztrák-magyar katonaság netaláni előre nyomulását Mitrovicza felé megakadályozza. Az olaszokat törekvésben a porta is támogatná.

Bécs, márcz. 26. A „N. Fr. Presse“ azt hallja, hogy a tárgyalások a 100 millió erejéig kibocsátandó aranyjáradéknak a bécsi földhitel-bankegylet csoportozat által leendő átvételére nézve ma vagy legfeljebb holnap be fognak fejezztetni.

Odessa, márcz. 26. (Az „Egyetértés“ távirata) E napokban innen Kelet-Ruméliába, az ottani fölkelők részée igen nagy fegyverküldemény „üvegáru“ alatt volt deklarálva és az itteni szláv bizottság által lett elküldve.

Páris, márcz. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) A kamarák valószinüleg őszszel térnek vissza Párisba. A két kamara egyszerre tér vissza, de megelőzi őket a rendőrség uijá szervezése. Ez utóbbira vonatkozólag a kormány törvényjavaslatot dolgozott ki.

Róma, márcz. 26. (Kamaraülés.) A közmunkaminiszter előterjeszti a törvényjavaslatot, mely által a berni pótszerződés márczius 12-kéről Németországgal és Svájczczal a Gothárd-vasut épitésre nézve jóváhagyatott.

Szt-Pétervár, márczius 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) Itt roppant izgatottság uralkodik a Drentelen tábornok ellen elkövetett merénylet miatt. A Névapart tegnap telve volt sétálókkal és minden 50 lépésre rendőrség volt elhelyezve. Délelőtt 10 arókor megjelent Drentelea tábornok harmincz tiszt kiséretében. Hirtelen két lövés esett, melyeket egy tüzes arab lovon ülő tisztességesen öltözött fiatal ember intézett a tábornok ellen. A zavarban, mely az első pillanatban támadt, a merénylő a bámuló tömeg előtt elvágtatott a szemenovi ut felé. Időközben több ezerre szaporodott a tömeg. A biztosok és rendőrök üldözni kezdték a lovast, majdnem elérték, mert lova megbotlott és elesett, de sikerült a merénylőnek egy kocsiba ugrani, mely elvitte. A merészség, melylyel az ugynevezett végrehajtó bizottság áldozataira tört, borzasztó hatást gyakorolt és egyhangulag kijelentik, hogy Muszkaországban nincs többé személybiztonság. Az izgatottság egyaránt nagy a nép minden rétegeiben. Hir szerint ma harmincz fiatal embert fogtak el.

Páris, márcz. 26. Az angol királynő este 6 órakor legnagyobb incognitóban érkezett ide, a vasuti indóházban egyedül Lyons lord által fogadtatott. A pálya udvarban összezsufolódott sokaság tiszteletteljes rokonszenves magatartást mutatott. Viktória királynő holnap délután folytatandja utját Olaszországba.

Ruscsuk, márez. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) Macedoniában ujra kitört a lázadás. Fellázadtak Meleiktől északra fekvő Vlahics, Bresniza. Gradesniza, Kammiza, Beliza, Jokurut, Jelesniza és Ostava falvak. A felkelők lehetnek 7000-en, Martini fegyverekkel és két hegyiágyuval birnak.

Trieszt, márcz. 26. A második választókerület választásánál a haladási jelöltek 188—235 szóval 244 közül választattak meg.

Bécs, márcz. 26. A „Pol. Corr.“ jelenti Pétervárról: A tárgyalások Anglia és Muszkaország közt a Kelet Ruméliában életbeléptetendő rendszabályokról a muszkák elvonulása után a rend fentartása és a berlini szerződés tiszteletben tartása érdekében, kedvezőleg folynak; Kelet-Ruméliának egy vagy több semleges hatalom csapatai által eszközlendő elfoglalása tökélletesen elejtetett.

Bécs, márcz. 26. (képviselőház). A Stájer országos bizottság és a gleichenbergi-johannsbrunni részvénytársulat kérvénye a fürdő források sikerteljes megvédésére nézve egy kilencz tagból álló bizottsághoz utasittatik. Hoffer inditványa, hogy Neuwirth interpellátiója következtében a szerb kereskedelmi szerződés tárgyában vita keletkezzék, elfogadttatott. — Az 1, 2, 3, 12 és 13 czikkek együttesen tácgyaltatnak. Plener a számitó és szakosztály hivatalnokainak a legfőbb számvevő szék alá tartozása ellen szól és módositásokat ajánl, melyeknél fogva a legfőbb számvekőszék csak arra legyen jogositva, midenkor megvizsgálni a kezelést a pénztári ellenőrködést és számadásokat elrendelni. Schaup és Fuchs a bizottsági javaslatokat pártolják. Scharschmidt Plener javaslata mellett emel szót. Auerhammer udvari tanácsos kormányképviselő a legfőbb számvevőszék eddigi hatáskörét veszi védelme alá. Menger az osztálytanácsosok eltörlését kivánja a személyzetlétszámból. Starkenfelsi Weiss előadó zárszava után az 1., 2., 3., 12. és 13. czikkek a bizottsági javaslat szerint elfogadtatnak. A 4-dik czikk elfogadtatik azon passus kihagyásával, melynél fogva az elnök a birodalmi tanács határozata következtében vissza hivassék. A többi czikkek vita nélkül fogadtattak el, nem különben Menger határozata is a legfelsőbb számvevőszék tanácsosai egyenjogositására nézve a legfőbb itélőszék tanácsosaival. A ház elfogadja egy bizottság választását az ezüst lakodalom alkalmával szerkesztendő felirat kidolgozására. Ezen bizottságba választattak: Eichhofl, Hopfen, Tinti, Poszelt, Grosz, Dinstl, Herbst, Wolfrum, Suess Ede, Sturm, Tomasczuk, Kopp, Hoffer, Hohenwart, Prazak, Grockolski, Dunajewski és Janovski. Ezután következnek az igazolási bizottság jelentései. Pfeifer interpellálja a pénzügyért az adóbehajtásnál alkalmazandó könyebbitésekre nézve. Legközelebbi ülés pénteken.

Madrid, márczius 26. Montpensier Krisztina herczegnő kórállapota sulyosbodott. Ulloa egykori miniszter meghalt.

Raguza, márcz. 26. (Az „Egyetértés távirata.) A mostári községházban számos elrejtett fegyvert találtak. Alajbegovics, ideiglenes polgármestert nagyon compromittálja az ügy. Számos mostári lakosnál, mahomedánok és görög keleti keresztényeknél is találtak különböző fegyvereket.

Legujabb.

— A képviselőház üléseit — mint bennünket értesitenek — april 5-kén szünteti meg és april 25-kén kezdi meg ujból, s ekkor minden valószinüséggel az erdőtörvényjavaslatot fogja legelőbb tárgyalni. Legalább az erdészeti bizottság elnöke ezen okból sürgeté a bizottság munkálkodását.

Uj pestisforma járvány Muszkaországban.

— Saját levelezőnktől. —

Pétervár, márcz. 22.

Sterlitamak kerületi városból Ufa kormányzóságban keleti Muszkaországban 21-ről táviriják: Dedowo és Federowo falukban Sterlitamak kerületben, valamint Belebejow kerület több falujában is uj járvány tört, mely ugyanazon kórjeleket mutatja fel. mint a wetljankai pestis, de az itteni orvosok által még nem tanulmányoztatott tökéletesen, mert nehányan közülök igen veszélyes hagymáznak, mások fekete himlőnek, ismét mások diphéritisnek, végre nehányan járványos skárlátláznak nevezték el. — Ezen kórnak hatásai borzasztók, a ragály rögtön áll be. A halálozások 72 százalékra rugnak. Ugloblán orvos, ki némely ily beteget gyógykezelés alá vett, maga is sulyosan megbetegedett. A betegség főbb kórjelei: éles felfájás. gyomordidergés, a mirigyek felduzzanása, fekete és kék foltok a bőr felületén. A kór rendesen 24, legfeljebb 30 óráig tart, mire halál áll be. Az ottani lakosságnál ennek következtében páni rettegés állott be, legtöbben az urak hegységekbe menekülnek.

Bécsi tőzsde.

Bécs, márcz. 26. (Ez „Egyetértés“ távirata.) A mai előtőzsde szilárd irányban és emelkedő árfolyamok mellett nyilt meg. A tegnapi lehangoltságnak nyoma sincs. A pestisről szóló hirek figyelembe sem részesülnek, kik tegnap eladtak, ma élénken vásároltak. Jelentékenyen emelkedtek járadékok és bankrészvények. A forgaom általában élénk volt, csak valuták lanyhák.

11 óra — perczkor jegyeztettek: osztr. hitelrészv. 243.—, magy. hitelrészv. 235.—, angol-osztrák 102.60, államvasut —.—, lombard —.—, Napoleond'or 9.32—, unió-bank —.—, papir rente 64.32½.—, ezüst rente —.—, osztrák arany rente —.—, magyar arany rente 86.05—.

A déli tőzsdén a kedvező irány megszilárdult. Vasuti papirok és járadékok magasabbak. Valuták és váltók lanyhábbak.

Jegyeztettek: Osztr. hitelrészv. 243.50, magy. hitelrészv. 235.25, angol-osztrák 102.75, államvasut —.—, lombard —.—, 1860-iki sorsj, —.—, 1864-iki sorsj. —.——, magy. sorsjegy —.—, ezüst —.—. Napoleondor 9.32—, unió-bank 75.50, papir-járadék 64.35—, ezüst-járadék —.—, osztr. aranyjáradék —.——, magyar aranyjáradék 86.15—.

1 óra 30 perczkor: Osztr. hitel 242.50, angol-osztrák 102.50, galicziai —.—, lombard —.—, államvasut 254.50, papirjáradék 64.25—, ezüst járadék —.—, hitelsorsjegy —.—, 1860-iki —.—, 1864-iki —.—, Napoleondor 9.32½, arany —.—, ezüst —.—, Frankfurt —.—, London 117.25, porosz. pénzutalv. —.——, török-sorsj. —.—, arany rente 76.55, magy. földteherm. kötv. —.—, magy. vasuti kölcsön —.—, salgó-tarjáni —.—, magyar hitel 234.30, magyar záloglevél —.—, alföld 122.— erdélyi 96.—, magyar éjszakkeleti vasut 119.50 magy. keleti vasut —, keleti vasuti elsőbb kötv. —.—, magy. sorsj. —.—, tiszai vasut 193.50 kincstári utalv. 1874. —.—, magyar aranyjáradék 86.02½.

Zárlatkor a következő jegyzések történtek: **Bécs,** márcz. 26. Hitelrészvény 243.10. Lombard 68.75 Aranyjáradék 76.55. London 117.10. Ezüst 100.—. Hitelsorsjegy 167.50. Porosz pénzutalvány 57.50. Arany 5 53—. Török sorsjegy 20.50. Angol-osztrák 102.50. Államvasut 255.75. 20 frankos 9.32½. Rente 64.30. Galicziai 229.25. 1864-es 151.25. 1860-as 117.25. Frankfurt 57.05.

Bécs, márcz. 26 M. földtehermentkötv. 82.50, Salgó-Tarján —.—. Magy. záloglevél 96.25. Erdély 96.80. Magy. kel. vas. 67.75. Magy. sorsjegy 94.25. Magy. földhitel —.—. Kincstári utalv. 1874. 119 90. Magy. vasuti kölcsön 104.—. Magyar hitel 234.75. Alföld 122.80. Magyar éjszak-keleti vas. 120.—. Kel.-vasuti elsöb. kötv. 64.75. Tiszai vasut 193.50. Arany járadék 86.10.

—

Bécs, márcz. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) (Gabnaüzlet.) Buza tavaszra 9.35—9.40, őszre 9.50—9.55, rozs 6.40—7.—, zab tavaszra 5.90—6.25, kereskedelmi zab 6.10—6.15, tengeri május—juniusra 5.30—5.35, régi 5.95—6.05, uj 5.45—5.55, szesz 28.25—28.50, repczeolaj 34.——34.25.

Prága, márcz. 20. (Az „Egyetértés“ távirata.) A cseh leszámitolóbank évi mérlege szerint a tiszta nyereménye 160.229 frt. A mai közgyülés öt százalék osztalék kifizetését határozta el.

Bécs, márcz. 26. (Az „Egyetértés“ távirvta.) A száz millió értékü osztrák aranyjáradék kibocsátása iránt a tárgyalások a földhitelintézet bankegyesülettel holnap befejeztetnek. Ez ügyben a csoport külföldi tagjai közül ide érkezett Thors a Banque de Paris et des Pays-Bas igazgatója, dr. Simens a német bank igazgatója, dr. Steiner a württembergi egyesületi bank és Goldschmidt a német egyesületi bank igazgatója.

A tavaszi évadra
DISZES

Felöltő . . .	12 frt
Felöltő (különleges) . .	20 frt
Papi felso kabátok . .	20 frt
Havelok . . .	18 frt
Zekke öltöny . . .	20 frt
Vadász kabát . . .	8 frt
Szolgai ruha . . .	22 frt
Nadrágok . . .	5 frt
Mellények . . .	2 frt
Gyermek öltönyök . .	10 frt

(és feljebb.)

Mindez legujabb divat szerint kitünő tartósan dolgozva a **legjutányosb határozott árakon** (a körülményeket figyelembe véve) kapható egyedül

ROTHBERGER JAKAB
csász~~.~~ és kir. udvari szállitónál
Budapesten,
Kristóf-tér 2. sz. I. emelet
a „Nagy Kristóf"-hoz.

Az ár minden darabon kitéve van.

☞ Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

MOLL SEIDLITZ-POR.

Valódi csak, ha minden dobozon a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb eredménynyel használt mindennemü **gyomorbetegségek és emésztési bántalmak** (mint étvágytalanság, szorulás stb.) **vértolódás** és **aranyérbántalmak ellen.**

Különösen oly egyéneknek ajánlandó, kik ülő életmódot visznek.

Hamisitások biróilag üldöztetnek. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Franczia borszesz és *só.*

A legmegbizhatóbb önorvos a szenvedő emberiség részére minden belső és fogfájásnál, idült hibák és sebek, rákbajok, üszök, gyuladt szemek, hüdés és mindennemü sértéseknél stb. stb.

Palaczkban használati utasitással együtt 80 kr o. é.

Moll A. **gyógyszerész, cs. kir. udvari szállitó,**
Bécs, Tuchlauben.

Raktárak: Budapest: Török J. gyógyszer., Uhl Berczella, Thallmayer és Seitz, Kochmeister Fr. utódai, Neruda Ferd., Hoffmann J., Szilber A. és Halbauer testvéreknél.

Elegans

tavaszi öltönyök, 16, 18, 20 és fölfelé,
nyári öltönyök, 12, 14, 16 és fölfelé,
felöltő, 10, 12, 14 16 és fölfelé,
Hamilton, 15, 16, 18 és fölfelé,
tavaszi Mentsikoff, 15, 16, 18.

Gyermek öltönyök 3, 4, 5 évestól bármely korúig nagy választékban vannak készleten.

Minden elegans, a legujabb minta szerint és a legszebb kiállitásban.

A nyári évadra, tisztelt vevőim részére nagy választékban tartok legfinomabb franczia és angol divat szöveteket, és egész öltönyök kivánatra

24 óra alatt

elkészithetők.

Grün J. férfiruha-kereskedésében
Budapest, Deák-utcza 9. sz.

Sorsjegyek részletfizetésre.

Sorsjegyek	Főnyeremény	évenként huzás	legközelebbi huzás	részletben	forintjával
Bécsi sorsjegyek	200.000 ft	4	április 1.	13	10
Hitel sorsjegyek	200.000 „	4	április 1.	19	10
Rudolf sorsjegyek	20.000 „	2	április 1.	8	3
Egész magyar sorsjegyek .	200.000 „	3	április 15.	12	10
Fél „ „ .	100.000 „	3	április 15.	16	4
Szász-Meiningeni sorsjegyek .	15.000 „	6	május 1.	10	2
Keglevich sorsjegyek . .	10.500 „	1	május 1.	11	2

A vevő, az első befizetés után már a legközelebbi huzásra önállóan játszik.

Igérvények.

Hitel sorsjegyekre frt 4.50 és bélyeg. | *Bécsi sorsjegyekre* frt 2.50 és bélyeg. | *Magyar sorsjegyekre* 3 frt és bélyeg.

Összesen csak 9 frt és bélyeg.

Lőry J. **bank- és váltó-üzletében. Budapest, hatvani-utcza 17. sz. az uj világ-utcza átellenében, valamint a fiók-üzletben Sebestyéntér 1. sz.**

Egyének, kik sorsjegyeim eladásával foglalkozni akarnak jutalékban részesülnek.

Az április 1-sői huzáshoz

Hitel igérvények frt 4.50 és bélyeg
Bécsi „ frt 2.— és bélyeg
főnyeremény 400.000 frt.
Mindkettő összesen 6 frt és bélyeg.
Nyitrai és társa, Budapest.

Morison pilulái

a legjobb gyógyszert képezik, s milliókra menő, csodával határos gyógyitásokat eredményeztek.

Jó hatással vannak minden **emésztési zavarok**, **étel iránti undor, epe és idegbántalmak, bágyadtság, köszvény és csúz, sárgaság, májbaj, vesefájás, kő, aranyér, aranyér-sipoly, hátfájás és rendkivüli ugulások ellen, továbbá mirigy, daganatok, vizibetegség, szivdobogás, börbetegségek, sömör, görvély, orbáncz stb. ellen.**

Morison pilulái csupán növényi anyagokból vannak összeállitva, és hatással birnak a vérre, midőn azt tisztitják s a romlott nedveket ujakkal és egészségesekkel pótolják.

Az Angliában halhatatlanná lett Morisonnak 4 krajczáros aláirások utján hálából emlékszobrot emeltek, a mely a britt kollegium előtt áll, s London városának egyik diszét képezi.

Fő-ügynökünk Ausztria-Magyarország számára **Grosse Gyula** ur, **Krakkóban**, kihez a kereskedők s minden ismét eladók nagyobb megrendelések tétele végett utasittatnak.

1 pár kis doboz 1 frt 60 kr, 1 pár nagy 3 frt 50 kr, 1 doboz por 85 kr.

☞ Utóbbi időben Párisból sok oldalról lettek utánzások magasztalva, mi óvjuk ezen hamisitványok megvásárlásától, a mi gyógyszereink csak nálunk Londonban készittetnek.

Az angol egészségi kollegium.
MORISON és TÁRSA.

Ház eladás.

Esztergomban jó karban és igen kedvező feltételek alatt szabad kézből eladó. Beosztása **5 szoba, elő-zoba, konyha** és **éléskamra**, ezekkel összeköttetésben tágas **sajtóház és erjesztő kamara 600** akó befogadására cementezett **pincze**. tágas udvar **20 öl folyósóval**, szilárd talaju udvarral, csinos parkkal és kényelmes v rendával, előtte 800 □ö. gazdasági zöldséges kerttel, bő vizü kuttal, a házhoz járda vezet. A ház mellett gazdasági udvar megfelelő épületekkel, felette jó karban szép kilátással **2 h. 1169 □ öl azóllő.**

Ajánlom nyári laknak vagy vendéglőnek.

Venni szándékozókat szivesen lát a tulajdonos **ifj. Kakass Ferencz**. Alkuszok mellőztetnek.

Tüzmentes
pénzszekrények
legjobbak és legolcsóbbak kaphatók csak az **által. Wiener Cassen-Fabrik raktárában. Bécs,** Stadt, Schottenring 22. **Budapest,** sugárut, Bazár 10.

Birtok-eladás.

Abaujmegye Gagy-Bátor községében, a szikszói állomástól 2 és fél órányira, egy 450 holdnyi kiterjedésü tagositott nemesi birtok uri lakkal, mindennemü gazdasági épületekkel (jó karban), hozzá csinos rendezett kerttel, szőlővel, regalejoggal, instructióval, vetéssel együtt vagy anélkül **kedvező feltételek mellett** szabad kézből eladó. A venni szándékozó sziveskedjék leveleit intézni a tulajdonoshoz **Jakabfalvay György**, Abaujmegye, Gagy-Bátor, u. p. Vendégi.

„THE GRESHAM"
életbiztositó-társaság Londonban.

Magyarországi fiok: Budapest József-tér 5.	**Ausztriai fiók:** **Bécs, Opernring 8.**

A társaság vagyona több mint . .	frcs	62.819,848.—
Évi bevétel, biztositások és kamatból 1878 junius 30-án	frcs	13.050.747.15
Kifizetések biztositási és járadéki szerződések s visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1748) több mint	frcs	86 000,000.—
A legutóbbi tizenkét hónapos üzleti idő alatt a társaságnál	frcs	54 736,050.—
értékig nyujtattak be ajánlatok, mi által a legutóbbi 25 év alatt benyujtott ajánlatok összértéke több mint	frcs	899 457 175. -

értékre megy. — Tervezetek s minden közelebbi felvilágositások a vidéki ügynök urak s a **magyar és osztrák fiókok** által adatnak

„A nyitrai gépgyár és vasöntöde"
különlegességei
mezőgazdasági gépek és eszközök

ajánlja a t. cz. gazdasági közönségnek legjobb minőségü mindennemü gazdasági gépeit és eszközeit jelesen:

Legjobb szerkezetü egészen vasból épitett **sorbavető gépeket**. **Járgányokat**, **cséplőgépeket**, **szecska és répavágókat**, **daralókat** stb. legjutányosabb árak mellett.

Képviseli:

Budapesten Sinkó József körut és uj-utcza sarkán
Kolozsvárott „Walser Ferencz fióktelepe"
Belső Monostor-utcza 12. és 14. sz.

Képes árjegyzékkekkel és bővebb tudósitásokkal kivánatra dijmentesen szolgáltatik.

Nyerészkedések a bécsi tőzsdén

általam mindennemü papirokra a leglelkiismeretesebben teljesittetnek és a kötések nálam maradhatnak addig, mig az nyereménynyel értékesittetik

KÜLFÖLDI (exotische) PAPIROK,

ezeket mint az árfolyam jegyzékben nem jegyzett papirokat a legmagasabb áron vásárlom meg.

Grün Gyula. váltóüzlet
Bécs, VII. Burggasse 2.

Vetésre:

LUCZERNA, franczia, valódi eredeti provencei, aranykamentes, biztositott.
Vörös lóhere, stiriai here.
Takarmány- és czukorrépa-magvak, külföldi ered. termés, kétszer rostálva.
Fü-magvak, különféle fajok
Guano, Perni, ered. valódi, feltárt.
Chili-salétrom, valamint egyéb **trágyaszerek** és **mag-fajok** uj és legtisztább minőségben.

Árjegyzékek és különleges ajánlatok szives megkereséseknél bérmentve

Berkowitsch M. és társa,
Bécs, I. Hegelgasse 17.

Hoff Ján.-féle
süritett
malátakivonat
mell- és gyomorbajok
és görvély ellen.

(Azoknak, kik sört nem isznak, vagy inniok nem szabad.)

Az első, egyedül valódi Hoff János-féle süritett maláta-kivonat valódi minőségben csupán HOFF JÁNOS, cs. kir. udvari szállitónál kapható.

Budapesten, kalap-utcza 10. szám.

Miután az önök által küldött mellczukorkák rohamos köhögésem ellen igen jó hatással vannak és azoknak fölülmulhatatlan jóságát az ember soha sem tudja kellő mérvben meghálálni, ennélfogva mint egészségem visszanyerésére alkalmas gyógyszert, a mell-bonbonokból kérek nyolcz zacskóval saját nevemre czimezve, utánvét mellett azonnal küldeni.

Kelt N.-Szt.-Jánoson, u. p. Gönyő, decz. 9.
Paczolay Albert, kasznár.

Örömömre szolgál maláta-kivonatu mellczukorkáinak hatását megdicsérni, miután azok heves köhögésemből, melyben egy idő óta szenvedtem, teljesen és meglepőleg gyorsan kigyógyitottak, ezen kitünő malátabonbonból alig két zacskónak használata után megszüntem köhögni. Ennélfogva nem fogom elmulasztani, adandó alkalommal, ismerőseim előtt malátakészitményeinek jelességét kiemelni és legjobban ajánlani.

Budapest, 1877. október 12.
Schönfeld J., Király-utcza 71.

Hoff János fiókja:
Budapest, kalap-utcza 10. szám alatt.

Pollak D. H.

érczáruk-gyári-csarnoka
Budapest, Bécsi-utcza 3.
ajánlja saját gyártmányu háromféle valódi angol **árnyékszékeit** a legsolidabb kivitelben.

Továbbá **ércz szoba-árnyékszékeket** fényezve. Nagy raktára van **függő lámpák és étterem-csillárokban** a legegyszerübbtől a legfinomabbig bámulatos olcsó áron. — **Önfüthető fürdőkádak**, melyeknél a fütőanyagban 50% takarithatóó meg, minden időben vannak készletben.

Titkos betegségeket

bármily nemüeket, és a

tehetetlenséget (elgyengült férfierőt),

tvábbá **bőrbajokat**, **vizelési nehézségeket**, hugycsőszüküléseket, friss és idült **nyákfolyást**, nőknél az ugynevezett **fehérfolyást**, a bujakórok fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, az önfertőzés minden következményeit, mint: ondófolyás, éjjeli magömléseket, sőt a **végképi tehetetlenséget is, katonai és polgári** főkórházakban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán az évek hosszu során át sok ezer esetben kipróbált egyszerü módszerrel, kiválóan tartós siker biztositása mellett bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujon keletkezetteket 48 óra alatt)

speczialista **WEISS J.**

gyak. **orvos**, **sebész** és **szülész**, az itteni cs. k. katonai **főkórkázban** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes s tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa.

Rendelő intézet: Budapest, belváros, korona-herczeg-(uri)-utcza 8. szám, bemenet a lépcsőn. Naponkint délelőtt 7—10-ig, d. u. 1—4-ig este 7—8-ig

☞ Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszoltatik, é a gyógyszerek megküldetnek.

Tavaszi idény!

Bátorkodom a főnemesség és a t. cz. közönségnek tiszteletteljesen jelenteni, miszerint, mint minden évben, ugy az **idén** is, a bekövetkező tavaszi idényre nem riadtam vissza semmi fáradságtól a legdivatosabb és legfinomabb ujdonságoknak a bel- és külföld legjelentékenyebb gyáraiban való személyes kiválasztása által, ugy saját kész

férfiruha
készletemet

teljesen kiegésziteni, mint szinte egy a legfinomabb izlésnek is megfelelő szövet-választékot állitani elő, s helyiségem szives meglátogatására mély tisztelettel teszem meghivásomat.

Támaszkodva a nekem eddig ajándékozott bizalomra, ezentul is igyekezni fogok azt tisztességes és kellő kiszolgálat, valamint az adott megbizások lelkiismeretes és pontos teljesitése által teljes mértékben kiérdemelni. — Különösen figyelembe ajánlom a nálam épen most készitett **tavaszi felöltőket** 12 frttól feljebb, s a ruhák árai csak ugy mint eddig. minden darabon láthatók.

Mély tisztelettel alázatos szolgálja

Grossmann S.

Deák Ferencz- és bécsi-utcza sarkán, földszint és az I-ső emeleten.

Mintalapokat kivánatra bérmentve megküldök s a vidéki megrendeléseket pontosan teljesitem.

Igérvények

Hitel-sorsjegyekre csak frt **4.50** és bélyeg. | Bécsi-sorsjegyekre csak **2** forint és bélyeg.

Mindkettő összesen csak 6 frt és bélyeg
főnyeremény 400,000 frt főnyeremény
huzás április 1-én.

Bécs Wollzeile 13. **„MERCUR"** Ch. Cohn kiadóhivatalának váltó üzlete. Bécs Wollzeile 13.

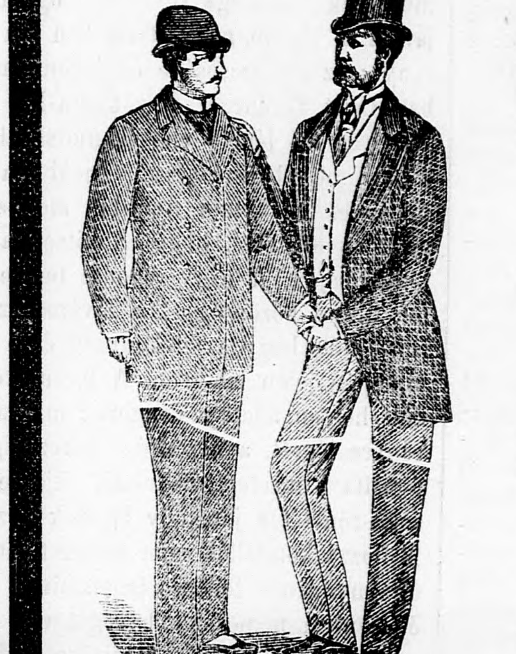

Elegans
uri-ruhák
a legujabb angol és francsia szövetekből
bámulatos olcsó áron
kaphatók
az ujonnan megnyitott
Nadler testvérek
fiók-üzletében
Budapesten,
Deák-Ferencz-utcza és Deák-tér szögletén.

Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzetei (azonos a P. Lloydéval) márcz. 26.

Termény		Irányz.	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frtól	frtig	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frtól	frtig
Buza								
bánsági	uj	lanyha	74	—.—	—.—	75	8.20	8.40
„	„		76	8.45	8.50	77	8.70	8.85
„	„		78	9.10	9.25	79	—.—	—
„	„		80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
tiszavidéki	„		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„	„		76	8.85	9.—	77	9.10	9.20
„	„		78	9.35	9.55	79	9.65	9.75
„	„	„	80	9.80	9.85	81	—.—	—.—
pestvidéki	„		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„	„		76	8.60	8.70	77	8.75	8.85
„	„		78	9.—	9.10	79	9.20	9.30
„	„		80	9.40	9.50	81	—.—	—.—
fehérmegyei	„		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„	„		76	8.60	8.75	77	8.85	8.95
„	„		78	9.05	9.30	79	9.45	9.55
„	„	„	80	9.65	9.75	81	—.—	—.—
bácskai	„		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„	„		76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
„	„		78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
„	„	„	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
északmagyarországi	„		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„	„		76	8.10	8.25	77	8.30	8.40
„	„		78	8.55	8.75	79	8.80	8.90

Termény	Irányzat	Faj	Minőség hectoliterenk.	Ár 100 kilogrammonként frttól	frtig
Rozs	szilárd	—	70—72	5.90	6.10
Árpa	csendes	takarmány	60—62	5.25	5.50
„	„	égetnivaló	62—64	6.30	7.—
„	„	sörfőzdei	64—66	7.40	8.50
Zab	szilárd	—	36—40	5.65	5.85
Tengeri	„	bánsági	75	4.75	4.80
„	szilárd	másnemű	73	4.65	4.75
Repcze	lanyha	káposzta	nélkül	—.—	—.—
„		bánsági	„	—.—	—.—
Köles	szilárd	—	„	5.—	5.35
Kendermag	„	—	„	—.—	—.—

Szokványgabona, határidőre	Irányzat		100 kilogramm ára pénzben	100 kilogramm ára áruban
buza	lanyha	tavaszra	8.62½	8.67½
„	„	őszre	9.25—	9.35—
rozs	—	—	—.—	—.—
tengeri	„	május—junius	4.95—	4.97—
zab	„	tavaszra	5 48—	5.50
„	„	őszre	5.85—	5.95—
repcze	„	aug.—szept.	13⁵/₈	13⁶/₈
bánáti		—	13²/₈	13⁴/₈

Szilva lanyha bosn. hord. p. 15.50 á. 16.— zsák. p. 15.— á. 16.— szerb. p. 14.25 á. 14.75
Szesz lanyha, régi módu élesztő, h. n. p. 29. áru 29.50.
„ „ uj módu és burgonya, p. 26.50, á. 26.75.

Ertékpapirok

Államadósság		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar vasuti kölcsön	befizet. 120 frt	103.75	104.25
Gömöri államvasuti záloglev.	100 frt	—.—	—.—
Magy. keleti vasut I. kib.	„ 300 frt	64.75	65.—
„ „ „ II. kib.	„ 200 frt	77.—	77.50
Magy. kel. vasuti államkötv. ar.		67.—	68.—
Magy. sorsjegy-kölcsön 100 frt		94.25	94.75
„ „ „ 50 frt		94.25	94.75
1871-iki magy. államk.-kölcsön v. strl. f. ez. 5%		—.—	—.—
1872-iki „ „ „ v. strl. f. ez. 5%		—.—	—.—
1873-iki magy. kir. kincstári utalv. f. ez. 6%		—.—	—.—
1874-iki „ „ „ „ f. ez. 6%		—.—	—.—
Magy. aranyjáradék 6% adómentes		119.60	—.—
„ földtehermentesitési kötvények		86.—	86.15
„ „ „		82.—	83.—
„ „ „ 1867. záradékkal		78.—	79.—

Ertékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	áru
Magy. földtehermentesitési kötvények temesi	78.25	79.—
„ „ „ 1867. záradékkal	76.—	77.—
„ „ „ horvátországi	—.—	—.—
„ „ „ erdélyi	77.—	77.50
Magy. orsz. jel. urbéri válts. kötv. (100 frt) 5%	—.—	—.—
Szőlődézsma váltsági kötvény (100 frt)	84.75	85.25
Osztrák államadósság papirban 5%	64.25	64.50
„ „ ezüst kamat jan.—jul. 5%	64 50	64.75
„ „ „ „ apr.—okt. 5%	64.50	64.75
„ „ kisorsolás 1860-ból á 500 frt	117.—	118.—
„ „ „ 1860-ból á 100 frt	127.—	128.—
„ „ „ 1864-ből á 100 frt	151.—	152.—
„ „ „ 1864-ből á 50 frt	149.—	150.—
Pest város kölcsöne 1871-ből 6%	91.50	91.75

Osztal. 1877-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	Biztositó társulatok.			
192.—	Első magy. bizt. társ.	befiz. 800 frt	2150.—	—.—
45.—	Pannonia viszb. társ.	„ 300 „	575.—	—.—
9.—	Pesti bizt. intézet	„ 100 „	115.—	116.—
15.—	Unio viszbizt. társ.	„ 300 „	135.—	140.—
	Vasutak.			
—.—	Alföld-fiumei	„ 200 „	122.—	122.50
—.—	Déli vasut	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Éjszakkeleti vasut	„ 200 „	119.50	120.50
—.—	Erdélyi vasut	„ 200 „	96.—	97.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Osztrák államvasut	„ 200 „	—.—	—.—
15.—	Pécs-barcsi vasut	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Vágvölgyi vasut	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Osztr. dunagőzhaj. tára.	„ 500 „	—.—	—.—
—.—	Budai hegypálya	„ „	74.—	75.—
—.—	Pesti közuti vaspálya	„ 200 „	257.—	258.—
	Bankok.			
6.—	Ált. m. municip. hitelb.	„ 200 „	—.—	—.—
21.—	„ „ hitelbank	„ 200 „	234.75	235.—
—.—	Bihari keresk. bank	„ 140 „	—.—	—.—
—.—	Franko-magy. b. (lesz. a.)	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Horvát leszámitoló-bank	„ 200 „	—.—	—.—
3.—	Iparbank, budapesti	„ 100 „	44.—	46.—
—.—	Kisbirt. földh. intézete	„ 80 „	—.—	—.—
2.—	Lipótv. bank rész.-társ.	„ 100 „	32.—	34.—
—.—	Magy. ált. földh. részv. ts.	„ 140 „	—.—	—.—
2.—	Magy. jelzálog hitelb.	„ 60 „	—.—	—.—
13.—	Osztr. hitelintézet	„ 160 „	244.50	244.70
8.—	I. magy. iparbank	„ 200 „	130.—	135.—
41.—	Pesti keresked. bank	„ 500 „	563.—	565.—
3.—	Pest-budai kézm. bank	„ 100 „	66.—	70.—
14.—	Sziszeki hitelbank	„ 100 „	—.—	—.—
	Takarékpénztárak.			
7.—	Országos központi	„ 100 „	—.—	—.—
200.—	Pesti első hazai	„ 1000 „	96.50	97.50
30.—	Pest-budai fővárosi	„ 200 „	2405.—	2420.—
60 —	Pesti külvárosi	„ 150 „	368.—	—.—
8.—	Pakrac-daruvár-kutinjai	„ 50 „	—.—	—.—
—.—	Vas-zalamegyei első	„ 100 „	—.—	—.—

Osztal. 1877-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	Gőzmalmok.			
50.—	Concordia-malom	befiz. 500 frt	575.—	580.—
125.—	Első budapesti	„ 500 „	1565.—	1585.—
30.—	Erzsébet	„ 200 „	298.—	300.—
50.—	Hengermalom	„ 500 „	825.—	835.—
36.—	Lujza	„ 160 „	277.—	278.—
40.—	Molnárok és sütők	„ 200 „	340.—	345.—
200.—	Pannonia	„ 1000 „	1460.—	1480.—
60.—	Viktoria	„ 300 „	530.—	535.—
	Különféle vállalatok.			
7.—	Alagut	„ 105	85.—	—.—
20.—	Ganz és társ. vasöntöde	„ 400 „	282.—	284.—
25.—	Gschwindt-féle szeszgyár	„ 200 „	235.—	238.—
12.—	Gyapjum. és biz. t. első m.	„ 200 „	145.—	—.—
32.—	Keresked. test. épülete	„ 210 „	—.—	—.—
20.—	Könyvnyom. „Athenaeum"	„ 200 „	365.—	—.—
50.—	„ Pesti részv. t.	„ 500 „	—.—	—.—
—.—	Kőszén és téglagyár	„ 200 „	43.—	45.—
—.—	Rima-murányi vasmű	„	—.—	—.—
7.—	Salgó-tarjáni kőszénb.	„ 100 „	90.—	92.—
—.—	„ vasöntöde	„ 100 „	76.—	78.—
—.—	Schlick-féle vasöntöde	„ 200 „	65.—	—.—
35.—	Serfőzde első magy.	„ 500 „	445.—	—.—
15.—	Sertéshizlaló	„ 200 „	135.—	140.—
—.—	Sóskuti kőbánya	„ 200 „	—.—	—.—
22.—	Spodium és csontlisztgyár	„ 200 „	224.—	—.—
5.—	Szálloda részvénytársaság	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Tégla és mészégető, ujlaki	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Téglagyár, kőbányai	„ 200 „	80.—	82.—
	Zálogleveiek.			
	Magy. földhit. int. papir értél.	5½%	96.75	97.—
	„ „ „	5%	88.50	—.—
	„ „ „ arany v. ezüst	5%	105.25	—.—
	„ jelzálogbank	5½%	84.—	85.—
	„ ált. földh. részv. társ.	6%	—.—	—.—
	„ „ „	5½%	—.—	—.—
	Pesti kereskedelmi bank	6%	97.50	—.—
	Kisbirtokosok földhitelintézete	7%	95.—	—.—
	„ „	6%	85.—	—.—
	Elsőbbségek.			
	Dunagőzh. társ.	befiz. 300 frt 5%	—.—	—.—
	„ „	300 6%	—.—	—.—

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Kassakeleti vaspálya . 5%	befiz. 300 frt	—.—	—.—
„ „ ar. 5%	„ 300 „	—.—	—.—
Magy. galicz. vasp. . 5%	„ 300 „	—.—	—.—
I. erdélyi vaspálya . 5%	„ 200 „	—.—	—.—
„Hitel" földh. és szöv. 5%	„ 100 M.	—.—	—.—
Győr-sopron-ebenf. vas. 6%	„ 200 frt	—.—	—.—
Kassa-oderb. vasut . 5%	„ 200 „	—.—	—.—
Vágvölgyi vasut . 5%	„ 200 „	—.—	—.—
„ „ részk. 7½%	„ 200 „	—.—	—.—
Budapesti lánczhid 6%	„ 100 „	82.50	—.—
Budapesti malom . 6%	„ 100 „	—.—	—.—
Kőszén és téglagy. köt. 6%	„ 100 „	85.—	—.—
Lloyd és tőzsdeépület 5%	„ 100 „	76.—	—.—
Magánsorsjegyek.			
Osztrák hitelintézet		166.50	167.50
Pénznemek.			
Cs. k. arany		5.51	5.53
Osztrák-magyar 8 frtos arany		9.31—	9.33
20 frankos arany		9.31—	9.33
Török arany lira		—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst		—.—	—.—
Német birodalmi bankjegyek		57.55	57.65
Váltók árfolyama.			
Német bankpiaczok 100 márk.	4½%	57.10	57.35
Amsterdam 100 hollandi frtért	4%	96.50	96.75
Brüssel 100 frankért	4%	—.—	—.—
Páris 100 frankért	3%	46.25	46.35
Zürich 100 frankért	4½%	46.10	46.20
London 10 font sterlingért	5%	117.25	117.50
Szentpétervár 100 rubelért	6%	—.—	—.—

Bécsi tőzsde-távirat márcz. 26

M. földtm. kötv.	82.50	M. keleti vas. elsőbbs.	64.75
Salgó-tarjáni	—.—	Tiszai vasut	198.50
Magyar záloglevél	96.25	Kincstári utalv.	—.—
Erdélyi ki ‹v.	96.8)	Hitelrészvények	243.10
Magy. kel. vas.	67.75	Államvasut	255.75
Magy. sorsjegy	94.25	Hitel-sorsjegy	167 50
Magy. földhit.	—.—	Napoleond'or	9.32½
Kincst. utalv.	119.90	Arany	5.53
Magy. vasuti kölcs.	104.—	Aranyjáradék	86.10
Magy. hitelrészv.	234 75	1860-iki sorsj.	117 25
Alföld	122 80	Ezüst	100.—
M. éjszakkeleti vas.	120.—	London	117.10

Budapest, nyomatott Schlesingerés Wohlauer könyvnyomdájában Károly-kaszárnya rostély-utcza 3. szám.

Az „Egyetértés“ melléklete

— 85 ik számához. —

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

A ház a mai ülésen elfogadta az indemnytinek egy hóval leendő meghosszabbitásáról szóló törvényjavaslatot, ugy általánosságban, mint részleteiben minden hosszabb vita nélkül. Ennek elfogadása után a berlini szerződés beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása következett. Az első szónok Hodossy Imre volt, ki a bizottság javaslatát nem fogadta el. Tisza Kálmán Hodossy beszédére tett nehány gyenge észrevételt, melyeket Hodossy — személyes kérdésben szólalván fel — rögtön megczáfolt. Ezután Mocsáry Lajos szólalt fel. Rövid, de erőteljes beszédében utalt arra, hogy a külföldi államok azért követhetnek helyes külpolitikát, mert ott a dynastiáknak nincs különcsaládi politikájuk. Beszéde végén, — midőn kijelentette, hogy azoknak, kik a bosnyák államcsinyt készitették már rég börtönben kellene lenni — zajosan megéljenezte az ellenzék. Jókai Mór, a kormánypárt „muszáj-szónoka“ a sok ellenmondás és zaj között alig birta elmondani beszédét, minek vége — nagyon természetes — a kormánypolitika helyeslése volt. — Hegedüs László szépen ecsetelte, a parlament és korona egymáshozi, s ekettőnek a nemzethez való viszonyát. Csanády Sándor ismét elmondott néhány igazságot élesen — mint neki szokása, egyenesen, mint mindig. Simonyi Ernő a kormánypárti szónokok beszédeire tett észrevételeket, s kimutatta, hogy a magyar parlamentre nézve a törvény az irányadó, nem pedig az, hogy mit csinál a bécsi Reichsráth. Mednyanszky Árpád a béke-kongressusok jogosulatlanságát fejtegette. A jelenlegi keleti politika okozójának a kamarilla és katonai pártot tartja, kik rég időtől fogva Magyarország megsemmisitésére törekszenek. Szégyenletesnek jellemzi azt, hogy a magyar kormányférfiak, Albrecht főherczeg és a többi granicsár tábornok által engedik magukat befolyásolni. Polyt Mihály ép ugy kárhoztatja a jelenlegi keleti politikát, — mint egész Magyarország fajkülönbség nélkül. Kifejti, hogy Ausztriának nincs nemzeti politikája, mert az, ha akarja, cseh, ha akarja magyar, ha akarja szláv. A bosnyák okkupáczió szerinte is szláv politika volt. Az elnök erre a vitát berekesztette, s Eötvös Károly, mint a határozati javaslat benyujtója, szólalt fel. Beszéde a kérdés nagy horderejénél fogva, melyet érintett — feltünő hatást tett. Eötvös Polyt beszéde ellen fordult és az ellenzék zajos helyeslése között fejtegette, hogy milyennek kell lenni Magyarország szláv politikájának. Beszédét, mit az ellenzék hosszasan megéljenzett, ajánljuk az olvasó figyelmébe.

Az ülés végén Vidliczkay József intézett egy interpellácziót a honvédelmi miniszterhez,

II.

A képviselőház ülése márcz. 26-án d. e. 10 órakor.

Elnök: Ghyczy Kálmán.

Jegyzők: Molnár A., Horváth Gy. Antal Gy., Beöthy A.

A kormány tagjai mind jelen vannak.

A mult ülés jegyzőkönyve hitelesittetik.

Az elnökségnek előterjesztése nincs.

Hegedüs Sándor előadó bemutatja a pénzügyi és közlekedési bizottság jelentését, a mezőturi szárnyvonalról.

Napirendre fog tüzetni.

Az inditványkönyvben ujabbi bejegyzés nincs.

Az interpellácziós könyvbe Vidliczkay József jegyzett be egy interpellácziót a honvédelmi miniszterhez, a megnevezett védkötelezetteknek a honvédség kötelékében a törvényes időn tul való visszatartása iránt.

Az ülés végén fog előterjesztetni.

Következik a napirend.

Hegedüs Sándor mint a pénzügyi bizottság előadója az indemnyti egy hóval leendő meghosszabbitását ajánlja.

Madarász József nem fogadja el általánosságban sem a javaslatot, mert a kormány késedelmezése az oka annak, hogy indemnytivel kell kormányoznia.

Csanády Sándor hasonló véleményben van, hozzáteszi azonban, hogy jövőre gr. Szapáry ne csak nevét irja a törvényjavaslat alá, de azt is, hogy „pénzügyminiszter.“

A ház többsége a törvényjavaslatot, ugy általásságban, mint részleteiben változás nélkül elfogadta.

Következik a berlini szerződés beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat.

Hodóssy Imre: bebizonyitja, hogy a berlini szerződés 25-ik czikke a szerződés szellemének ellenében hajtatott végre. Ő az esetben még elfogadná a javaslatot, ha a kormány garantiát nyujtana, hogy Bosznia occupácziójából nem lesz annexió, de e kormányban erre nézve nem lát elég garancziát, azért is Szilágyi Dezső javaslatát pártolja.

Tisza Kálmán Hódossy beszéde ellen polemisál, s azt mondja, hogy a Hódossy által idézett törvények a szőnyegen levő kérdéssel semmi összeköttetésben sincsenek. Megjegyzi, hogy ha egy állam kormánya a nemzetközi szerződések végrehajtásánál nem ugy járna el, mint ők tették; az esetben az oly kormánynyal az európai államok soha többé nem kötnének nemzetközi szerződést.

Hódossy Imre a miniszterelnök által félremagyarázott szavait igazitja helyre.

Mocsáry Lajos: Nem akar oly szónoklati akrobata-mutatványokba bocsátkozni, a minővel a miniszterelnök már 3 izben mulattatta a házat. (Derültség balfelől.) Orbánnak és Helfynek rosz néven veszi szónok, hogy komoly czáfolgatásába bocsátkoztak az efféle állitásoknak, hogy Bosznia okkupácziója Törökország javára történt.

A mi a beczikkelyezést illeti, egészen mindegy, hogy a magyar országgyülés akár beczikkelyezi a berlini szerződést, akár nem, annak érvényessége mindig fenmarad, mert a külügyminiszter azt állitotta a delegácziókban, hogy a törvényhozásnak nincs joga a nemzetközi szerződések felett határozni.

Ő ezzel egészen ellenkező nézetben van. A többi államok e tekintetben egészen másként vannak. A többi alkotmányos országok azon helyzetben vannak, hogy nekik nincs különcsaládi politikájuk. (Ugy van! a szélső baloldalon.) s ott a parlament és nemzet véleménye között nincs különbség. De nálunk a koronával szemben nem egy teljhatalmu parlament áll, hanem a delegácziő.

A paritást illetőleg megjegyzi, hogy akkor nincs elég téve a paritásnak, ha nekünk csak beczikkelyezni van jogunk a berlini szerződést, — mert az osztrák reichsrath nem a beczikkelyezésével foglalkozott, hanem érdemileg vitatta azt.

Ő a paritásra nem ad semmit. (Helyeslés a szélső balon.) Ő nem kivánja, hogy Magyarország jogai a paritásból deriváltassanak. (Helyeslés a szélső balon.) Ő azt világos satyrának tartaná Magyarország alkotmányos jogaira nézve, hogy Magyarország csak az osztrák alkotmányossag teritett asztaláról lehullott morzsalékokkal érje be; keptelenség, hogy Ausztria bennünket vontató kötélen vezetett be az alkotmányosság jogélvezetébe. (Igaz! Igaz! a szélső balon.) Indignatióval utasitja vissza azon insinuatiót, hogy Magyarország jogai egy octroyált chartából deriváltassanak akkor, midőn Magyarországnak ezer éves alkotmánya van. (Helyeslés a szélső balon. Igaz! Ugy van!) Azt hiszi megélhetünk a magunk becsületéből is, és Ausztriára e tekintetben nem szorulunk.

Beszédét igy végzi: A nemzetnek egyhangu akarata ellenére bele vitt a kormány minket az orosz szövetségbe, Törökország feldarabolásába, elfoglalta Boszniát, tette pedig mindezt a nemzet valóságos kijátszásával, megcsalásával (Ugy van! szélsőbal felől.) És most t. ház, mindazok, a kik ezen dolgokat, ezen államcsinyt elkövették, felemelt fővel járnak közöttünk és szabadságot veszneknek magunknak, hogy a nemzetet evvel és ehhez hasonló törvényjavaslattal insultálják. (Élénk helyeslés a szélsőbal felől.) Nem beczikkelyezés, hanem vád alá helyezés volna az egyedüli felelet, a melylyel az országgyülés e törvényjavaslatot viszonozhatná. (Ugy van! szélsőbal felől.) A miniszterelnök ur emlitette, hogy ez ülésszak alatt már megtettük vád alá helyezési inditványunkat, és hogy talán azért nem teszszük meg most, mert tudjuk, hogy az egyszer elvetett inditványt ugyanezen ülésszak alatt többé előhozni nem lehet.

Ez ismét egy gyönyörüséges alkotmányos theoria t. ház! Én azt hiszem, hogy vád alá helyezni a kormányt lehet toties quoties, valahányszor olyat követ el, a mely miatt ezt megérdemli. (Helyeslés a szélső baloldalon.) Az tehát, hogy ezen ülésszakban egy ily inditvány elvettetett-e, vagy sem, erre semmi befolyással nem lehet. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Ezt szükségesnek tartottam a miniszterelnök ur véleményével szemben kijelenteni. Nem azért nem ismételjük a vád alá helyezést, hanem azért nem, mert ismerjük a többség hangulatát. Ha a többség birna érzékkel azon kötelesség iránt, a melylyel a nemzet jogai és a nemzeti becsület irányában tartozik, akkor azoknak, a kik a boszniai vállalatot végrehajtották és ezen államcsinyt elkövették, nem a vádlottak padjain, hanem a börtönben kellene ülniök. (Élénk, hosszas helyeslés szélső balfelől.)

Ez oka annak, hogy nem ismételjük a vád alá helyezési inditványt. Miután pedig jelenleg egyszerüen azon kérdéssel állunk szemben, hogy elfogadjuk-e vagy sem, ezen törvényjavaslatot, hogy elfogadjuk-e vagy sem a berlini szerződést, én részemről kijelentem, hogy annak elfogadásához nem járulhatok, hanem elfogadom Eötvös Károly t. barátom határozati javaslatát. (Élénk helyeslés szélső balfelől.)

Jókay Mór: Szóló elől a szakférfiak már leszedtek minden babért; s neki alig marad böngészni való. (Egy hang a baloldalon: Van Boszniában!) Védelmezi a bosnyák okkupácziót, s azt kérdi az ellenzéktől, hogy ha Romániába vonultak volna be Bosznia helyett, kivánták volna-e akkor is a kormánytól, hogy előzetesen kérjen beleegyezést. (Mozgás a baloldalon.) S ez esetben hol állana az a hatalom, mely 3 nappal a hadüzenet előtt szokta átlépni a határt? (Mozgás a baloldalon.)

Nevetségesnek tartja, ha az uralkodó egy más uralkodónak előre megüzenné, hogy háborut fog kezdeni, de előbb megkérdi parlamentjét, hogy beleegyezik-e? (Nagy nyugtalanság! Zaj a baloldalon.) Nem akar nevetséget csinálni az alkotmány eszméjéből (Zaj), mert egész életén át ezért küzdött (Zaj a baloldalon), s ha ez eszmével szakitana, lerontaná mindazt, a mit szellemi téren épitett, de azt hiszi, ha az uralkodó a parlamentet kérdené, akar-e háborut, 10 eset közül 9-szer azt mondaná; nem akar. Pártolja a kormány javaslatát.

Hegedüs László: Alaki szempontból sem fogadhatja el a berlini szerződést, mert abban azon elv van kifejezve, a mit az absolutismus tart, hogy a fejedelem akarata törvény, pedig az államhatalomnak a fejedelem alkotmányos monarchiában nem kizárólagos tulajdona. (Igaz! ugyvan! a szélső baloldalon.) hanem a fejedelem és parlament között kell megoszlania és törvénynyé csak az lehet, a mit a törvényhozás tényezői már helyben hagytak és a fejedelem sanctiója a törvényalkotás tényének nem megelőzője, hanem záradéka. (Zaj.)

Szóló Ezután Apáthy tegnapi okoskodásait dönti meg, s azt mondja, hogy veszélyes volna a javaslat elfogadása, mert azáltal a magyar országgyülés helyeselné mindazt, a mi történt, sőt helyeslését adná abba is, a mi történni fog, nevezetesen feljogositaná a kormányt Novi-Bazár elfoglalására és ezek koronájául helyeselyné a kormány egész keleti politikáját.

Kijelenti, hogy a kormány által előterjesztett javaslatot sem alaki, sem tartalom tekintetében el nem fogadja, s a berlini szerződés beczikkelyezésére szavazatát nam adja. Pártolja Eötvös határozati javaslatát. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Csanády Sándor: Szóló Tiszának e napokban tett nyilatkozatából látja, hogy Tisza Kálmán jesuitismussal párosult önkényuralmi törekvéseknek jelét adta.

A legnagyobb megfeledkezés, erkölcstelenség (Mozgás jobb felől) és vakmerőség kivántatik ahoz, hogy egy miniszter a választott országgyülés tagjait fel merje hivni arra, hogy e törvényjavaslatot elfogadja.

Tisza elég vakmerő volt végrehajtani a berlini szerződést, a nemzet akarata ellenére, s Tisza Kálmánnak a képviselőházban tett igéretei megszegésével, saját maga meghazudtolásával. (Nagy zaj. Elnök csenget. Felkiáltások jobb felől; Halljuk az elnököt!)

Elnök felkéri szólót, mérsékelje szavait.

Csanády Sándor: nem akar bünrészese lenni a Bosznia és Herczegovinában történt vérengzéseknek, rablásoknak, gyilkosságoknak, pusztitásoknak (Élénk derültség a jobboldalon. Halljuk! Halljuk! balfelől.) és az absolutismus előkészitésének, azért a javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Simonyi Ernő: Nem fogadhatja azt el, hogy egy internationalis kongressusnak joga legyen mandatumot osztogatni egyes államoknak, mert az semmi jóra nem vezethetne, ha egy kongressus valamely hatalmasságot megbizhatna azzal, hogy saját maga érdeke ellen müködve költségbe verje magát.

Jókaynak azon szavaira, hogy ha Romániába kellett volna mennünk Bosznia helyett, ellenezte volna-e azt az ellenzék? hogy igenis elvi szempontból, tiltakoztak volna az ellen is.

A paritás kérdésére azt mondja, hogy ő nem azt veszi irányadóul, mit csinál a bécsi Reichsrath, hanem hogy mit parancsol a magyar törvény.

Az 1867. XII. t. cz. elrendeli, hogy a nemzetközi szerződések a kormány által a törvényhozás elé terjesztessenek, tehát nem azért kell a törvényhozás elé terjeszteni a nemzetközi szerződéseket, mert az osztrák Reichsrath ugy kivánja, hanem mert a törvény rendeli és parancsolja.

Ha a külföldi szerződések, melyeknek végre hajtása sok millióba kerül, az ország helybenhagyása nélkül érvényesek, akkor nincs alkotmány.

Szóló ezután Tisza beszédére tér át; majd Hodossy azon szavaira tesz megjegyzéseket, hogy ő a berlini szerződés 25-ik czikkét elfogadja, ha a törökökkel konvenczió köttetik. Szóló mindenkép ellene van Bosznia okkupáczijának, mert az a mi állami érdekeinkre káros és veszélyes.

A törvényjavaslat beczikkelyezését, ép azon oknál fogva ellenzi, a melynélfogva a miniszteri indokolás szerint helytelennek tartja. A miniszteri indokolás azt mondja: nem szükséges, de czélszerü, szóló azt mondja, hogy nem czélszerü, miszerint a magyar törvényhozás oly törvényt alkosson, amely Magyarországot olyasmire kötelezi, a mit esetleg végrehajtani képes nem lesz. Ha czélszerünek lehetne azt tartani, hogy Magyarország törvényhozása a magyar államot arra kötelezze, hogy Európa hat nagyhatalmasságával szemben egy szerződést fentartson ő éppen azért ellenzi a beczikkelyezést mert azt czélszerütlennek és károsnak tartja és ezért pártolja Eötvös határozati javaslatát.

Mednyánszky Árpád kikel az európai kongressusok ellen. Azokat teljesen jogosulatlanoknak tartja, s kimutatja, hogy a kongressusok csak akkor kezdtek Európában életbe lépni, midőn az uralkodók és népek élesebben kezdtek egymásba ütközni. A kongressusok csak gunyból nevezhetők béke kongressusoknak, mert rendesen akkor ülnek már össze, mikor az óriási vérengzések végbe mentek, s mikor a vérben áztatott konczukat elkellett osztani.

E jelleget a berlini kongressus is magán viseli; ott is arról volt szó, hogy oly határozmányokat hozzon a kongressus, a melyeknek meghozatalára nem volt feljogositva. A berlini szerződés törvénybe igtatása feljogositaná a kormányt Novi-Bazár elfoglalására.

A törvényhozás van hivatva, hogy megakadályozza az ujabbi vérengzést, vagy pedig azt, hogy a magyar nép legvégsőre szorittassék. A kormány által követett politikát a kamarilla ohajtja.

Felemliti, hogy a kamarilla müködésével rendesen azon időben találkozunk, mely legszomorubb a magyar nemzetre, s azon emberek kezetik kivülről a magyar kormányférfiakat is, kik az alkotmányon kivül állanak, részint családi összeköttetéseik, részint magas katonai rangjuknál fogva.

Tisza Kálmán ellen hosszasabban polemizál, s beszéde végén megjegyzi, hogy Jókai beszédére azért nem reflektál, mert meg van győződve, hogy ezt a beszédet az „Ustökös“ legközelebbi számában benn fogja találni. (Derültség. Élénk helyeslés balfelől.)

Polyt Mihály kijelenti, hogy nem ismer népet, mely meg volna elégedve a berlini mandatummal. Sőt még a horvát testvérek is, kik az okkupácziót lelkesedtek, most már más véleményben vannak. Ez oly jelenség, melynek én példáját a történelemben nem találom. Tudni, hogy az egész monarchiában, egész Magyarországban senki sem helyesli a vállalatot, és mégis végrehajtani az okkupácziót, ez sajátszerü. Sőt találkozott alkotmányos kormány, mely daczára az oly hangos közvéleménynek ezen okkupácziót a felelősséget elvállalta. Ez oly példa, mely sehol sem fordult még elő; ez a parlamentarismusnak kijátszása (Helyeslés balfelől), mert azok, a kik a parlament nélkül is igy cselekednének, a parlament jóváhagyásával cselekednek.

Az egész okkupácziót ugy tüntetik fel, mintha valami nagyszerü éretett volna el. Ha az okkupácziő praeventiv intézkedés, mint azt a miniszterelnök ur sokszor hangsulyozta, akkor ennél, t. ház, nyomorultabb politikát nem ismerek. (Felkiáltások jobbfelől: Ohó! Ohó!) mert akkor nekünk azon szerep jutott, hogy mi — bocsánat a kifejezésért — börtönőri szolgálatokat teszünk azon nép iránt. Es kérdem én, t. ház, daczára annak, hogy erre milliókat költünk és millió ember vérét ontjuk, lehetséges lesz-e azon népek szabadságát megakadályoznunk? Lehetséges nehézségeket, akadályokat gördíteni eléje, de utoljára is ezen szabadság még is győzni fog.

Gróf Andrássy Gyula keleti politikája mellett az hozatik fel, miszerint elégséges, hogy Oroszország gyenge lett, hogy tönkre van téve évek hosszu sorára, hogy akcióra nem képes. A kik ezt elhiszik, nem ismerik Oroszországot. Egy óriási, 90 milliót számláló állam, melynek lakossága évenkint egy millióval szaporodik, ily állam nem gyengül oly áldozat által, minő a keleti háboru volt. Gróf Andrássynak, mondatik, az az érdeme, hogy megakadályozta Montenegró, Szerbia, Bosznia és Herczegovina egyesülését. Ez nagy érdem! Az egyesülés nem sikerült, de ennek ellenében t, ház, ott van tőszomszédságban a bolgár fejedelemség, mely kétszer-háromszor nogyobb, mint Szerbia. Jelenleg a Balkán félszigeten három szláv fejedelemség van, melyek egymásra vannak utalva, melyek egymást támogatják. T. ház! Ezen situacióval szemben, vajjon érdeke-e Európának, ezen kis államok fejlődését megakadályozni, meggátolni? Azt hiszem, hogy nem, és hogy inkább Európa érdeke az, hogy ezen kis államokat ebben támogassa.

Ha már Európának nincs érdekében ezen kis államok fejlődését megakadályozni, én azon legerősebb meggyőződésben vagyok, hogy Magyarországban és specialiter a magyarságnak sincs érdekében ezt megakadályozni: nem ezen államokban van a magyarságra nézve a veszély, máshol van a veszély.

Ha Ausztria nagyszabásu keleti politikát akar üzni akkor okvetlenül egyet kell neki érteni Oroszországgal és ha szláv keleti politikát akar üzni, akkor bizonyosan támogattatni kell itt benn a szláv elem által és akkor megtörténhetik, hogy kénytelen lesz egész belszervezetét megváltoztatni, hogy a dualismust felcseréli egy a föederalismussal más intézmény, egy közép organumot, legyen az Reichsrath, legyen az Delegatió, legyen Congressus, meg fog állitania, de ezen esetben a magyarság minden esetre rosszul fog járni.

Ismerni kell, tudni kell, hogy mi az osztrák politika.

Minden államnak van nemzeti politikája. Nemzeti politikája van Németországnak, van Oroszországnak, van Franciaországnak, de Ausztriának nemzeti politikája soha nem volt, soha nem lesz s soha nem lehet. Hanem az osztrák politikának tartozom azzal, hogy ezen politika a körülményeket tekintetbe veszi. Ha a körülmények kedvezők a németnek, akkor német politikát folytat; ha a körülmények kedvezők a magyaroknak, akkor magyar politikát folytat, és ha a körülmények kedvezők lesznek a szlávoknak, meg vagyok győződve, hogy egy perczig sem fog habozni szláv politikát folytatni.

És mikor azt mondom, hogy fog szláv politikát üzni, akkor meg kell jegyeznem, hogy az egész keleti kérdés nem más, mint szláv kérdés. (Ellenmondás. Mozgás. Zaj jobbfelől.)

Elnök: Szólásra senki sem levén már feljegyezve, az általános vitát bezáratnak jelentem ki. Szó illeti még az előadó urat (Eláll!) és a határozati javaslatok beadóit. (Eláll!)

Előadó ur szólási jogával élni nem kiván, következik Eötvös Károly képviselő ur.

Eötvös Károly: (Eláll!) T. ház! Ha ezen harmadnap óta folyó vitában azon álláspont ellenében, melyet én hangsulyozni kötelességemnek tartottam, csak olyan ellenvetések emeltettek volna, minőket Apáthy t. képviselőtársamtól, vagy többet mondok, csak olyanok emeltettek volna, minőket a t. miniszterelnök urtól hallottam, én is követném a t. központi előadó urnak tiszteletreméltó példáját és elállanék a szótól. De midőn a mi álláspontunk alapelvei ellenében olyan ellenvetések támasztatnak, minőket Polyt t. képviselőtársam felhozni jónak látott; midőn ugy látszik, hogy a kormány politikája iránti ellenzesben nekünk olyan szövetségesünk is akad, mint Polyt képviselő ur: (Derültség jobbfelől.) akkor nekem a szótól elállani nem szabad.

Nemcsak nekem, a t. ház egyetlen tagjának sem szabad megengedni, hogy olyan nyilatkozatok minőket Polyt képviselőtársam — e házban tett, e házban, Magyarország képviselete részéről észrevétel nélkül hangozzanak el. (Helyeslés.)

Bátran és őszintén megmondom, hogy Polyt t. képviselőtársammal egyetértek abban, hogy Ausztriának nem volt, nem lesz és nem lehet — hozzátesem — a jelenlenlegihez hasonló vezetés alatt — nemzeti politikája. De figyelmébe ajánlom t. képviselőtársamnak azt, hogy mi e teremben nem Ausztria nevében beszélünk. (Ugy van! a szélső balon) és mie teremben nem Ausztria részére üzünk politikát. (Ugy van! Ugy van! a szélső balon.)

Csernatony Lajos: Kérdés!

Eötvös Károly: Mi ezen az oldalon bizonyosan nem. (Élénk tetszés a szelső balon.)

Csernatony Lajos: Épen Eötvös Károly ur!

Eötvös Károly: Mi beszélünk a magyar nemzet nevében és akarunk csinálni politikát Magyarország részére. (Ugy van! balon és a szélső bal oldalon.) S én megjegyzem a t. képviselő urnak (szónok Polyt felé fordul) azt, hogy meg fogja látni, hogy olyan szomoruan nem alakulhatnak Magyarországnak még Ausztriával kapcsolatban állása alatt is, viszonyai, hogy mig Magyarország áll, a magyar nemzet nemzeti politikát ne követhessen ajövőben. (Tetszés a szélső baloldalon.)

A mi politikánk — ismétlem — a nemzeté, de e tekintetben egy pillanatra abstrahálja a t. képviselő ur a nemzetet a kormánytól, a nemzetnek a keleti kérdésben is meg van a maga öntudatos politikája, meg van a maga politikája, melyet átgondolt nem csak évekkel ezelőtt, hanem átgondolt évtizedekkel ezelőtt. A magyar nemzetnek valódi politikusai, a kik a nemzet érzületének igazi kifejezői voltak, a kik a nemzet eszmevilágának e téren helyes kifejezést adtak, már b. Wesselényi Miklóstól kezdve mindenkor tisztán láttak a keleti kérdésben. A politika, a melynek a nemzet többségét megnyerniök sikerült, de kormányát nem sikerült, a politika öntudatos volt. (Ugy van! a szélső baloldalon.)

S megmondom röviden, hogy miből áll az. Igenis, mi is akként láttuk a keleti kérdést, a mint — gondolom — a t. képviselő ur is látta, hogy az ma, Európának mai viszonyai közt valóban nem egyéb, mint orosz hatalmi politika és igenis mi mindaddig, mig Európa keletén a Balkán félszigeten lakó keresztény nemzetiségek a maguk jövendőjét, a maguk üdvösségét, egyedül Oroszország segélyétől Oroszország hatalmi szavától, Oroszország szabadságellenes törekvéseivel szövetkezve várják: addig igenis minden erőnket megfeszitenitörekszünk, hogy mi az orosz hatalmi érdeket azon dél-szláv nemzetek szabadsági és önállósági törekvéseitől elkülönitsük. Ez volt a magyar nemzet politikai öntudata, politikai eszméje ebben a kérdésben.

Hogy a mi kormányunk a nemzeti érzület hatalmas áramlatával szemben állott, hogy nem ezen az uton járt eddig, abból a t. képviselő ur se ezen kormány örökké valóságát, se hatalmának véghetetlenségét ne várja. (Tetszés a szélső balon.) Majd be fog következni az az idő pont, mikor önnek t. képviselő ur faj és nyelvtársai, egykor összhangban fognak gondolkozni, vélekedni és törekedni is a magyar nemzettel.

Mi jól látjuk azt, hogy Európa keletén vannak más nemzetiségek, van 40—50 millió, a mely részben fajbeli existenczióját, részben állami önállóságát, részben szabadságát félti Oroszországtól akkor, ha Oroszországnak a maga hatalmi állását meggyökereztetni sikerülne a Balkán félszigeten egészen az Adriáig. A t, képviselő ur épen ugy tudja, mint én, hogy a lengyel nemzet, a mely iránt való rokonszenvünket ma is büszkén, bátran és kötelességszerüleg hangsulyozzuk. (Éljenzés a szélső balról.) hogy a lengyel nemzet a maga fajindividualitását és szabadságát, hogy a román nemzet a maga alkotmányát és szabadságát, hogy a hellén faj a maga önállóságát és szabadságát félti az oroszról, ép ugy, mint mi gyanakodva és bizalmatlanul nézzünk azon kormánynak kezére, a mely karonfogva jár már három év óta Oroszországgal. (Tetszés a bal és szélső baloldalon.)

És a t. képviselő ur ép ugy tudja, mint mi, hogy igenis a szerbek, a bolgárok és a horvátok — többet mondok még a csehek is akkor, mikor az általuk ugy vélt osztrák és magyar hegemoniáról van szó, akkor a mikor tőlünk és az osztrákoktól több szabadságot remélnek kicsikarni, — noha szükségtelenül — mert annyi van nekik, mint nekünk, legalább Horvátországnak — hogy akkor ezen nemzetiségek ijesztgetnek minket azzal, hogy ők Oroszországtól várják ezt, és hogy nekik Oroszország szövetségesük, mi ellenünk.

De én nem csalódom, ha azt hiszem Szerbiáról és Montenegróról és azt hiszem Horvátország népéről is, hogy azok a népek nem mondom, hogy hazafiasabbak, mint politikusaik, de azok a népek, mélyen érzik azon érdekek fontosságát, a melyek őket arra inditják, hogy szabadságukat, külön faji egyéniségöket s a jövendőre vonatkozó külön önállósági törekvéseiket magasabbaknak, szentebbeknek tartsák azon hatalomba való beolvadásnál, amely ma és még igen sokáig nem jelent egyebet, mint a különbség nélkül való szolgaságot. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Ön t. képviselő ur, be fogja látni, hogy az Európa keletén lakó nemzetek ezen általam felsorolt nemzetek megértik egymást. De mig ez az idő bekövetkezik — pedig talán nincs már messze — addig t. képviselő ur nekünk igenis kötelességünk mindent elkövetni, hogy Oroszország be ne tegye oda a lábát, és lábával együtt hatalmát és hatalmával együtt a rabszolgaságot. Ha majd ez az idő bekövetkezik; akkor itt Európa keletén 40—50 millió külön fajokat képező, de egymással szövetségben levő és egymást megértő nemzetek fognak az orosszal szembe szállani.

Igenis t. képviselő ur, a mi politikánk Keleten és a délszláv népek ellenében nem az elnyomatás politikája.

Azért hangsulyoztam én az általam beadott határozati javaslatban, hogy egyik főelv, amely miatt a berlini szerződést elvetni törekszünk az: mert Bosznia és Herczegovina népeit és a Balkán félszigeten levő többi népeket, mint lelketlen tárgyakat osztotta fel a diplomaczia, mely a népeknek önrendelkezési jogát nem tiszteli. Azért hangsulyozom én azt, hogy azzal, hogy magyar fegyverrel és részben a magyar kormány nevében véres erőhatalommal foglalták el Boszniát és Herczegovinát, azzal megbecstelenitették a magyar nemzetnek és népnek a szabadság iránt eddig oly gyakran tanusitott közérzületét.

Ez volt egyik főindok.

Nem t. képviselő ur, ne higyje ön azt, hogy a magyar nemzet ellensége azon népek szabadságának, hanem ellensége igenis annak, hogy azon népek szabadságának elenyésztével közelebb jöjjön hozzánk is az az orosz hatalom, mely a mi szabadságunkat is fenyegeti. (Ugy van! balfelől.) Mi azokban mint szabad népekben szövetségeseket keresünk és a jövőben fogunk is találni. (Tetszés bal- és szélsőbalfelől.)

Az a mámor, a mely most még azokat Zágrábban, Belgrádban és Czettinjében eltölti az orosz nagyhatalom verőfényében és rubeleiben való megelégedés mámora, el fog tünni, de azon népek önállósága és szabadságra törekvése — pedig a délszlávokban meg van a szabadságra törekvés — meg fog maradni s egykor azok bennünk fel fogják ismerni s találni azt a fajt s nemzetet, a mely évszázadokon keresztül itt keleten, igazán becsületes és igen gyakran nagy áldozatokkal is hü üre volt a szabadságnak. (Zajos helyeslés balfelől.)

Ez nézetem szerint a magyar nemzet politikája. S mert e politikával homlokellenest ellenkezik a berlini szerződés és az okkupácziő, mely arra van alapitva és azon ennuncziácziók, melyeket itt a kormányelnök ur tett, ezért nem fogadom én el a berlini szerződés beczikkelyezé-ét s azért kérem a t. házat, méltóztassék e törvényjavaslatot elutasitani. (Hosszasan tartó zajos helyeslés a bal és szélső baloldalon.)

Az idő előre haladván, **Szilágyi** Dezső zárbeszéde holnapra maradt.

Vidliczkay József a következő interpellácziót intézi a honvédelmi miniszterhez:

Interpellácziő.

A véderőről szóló 1868-ik évi 40-ik t. cz. 4. §-a szerint a szolgálati kötelezettség tart:

a) 3 évig a sorhad állományában;

b) 7 évig a tartalékban;

a honvédségnél:

a) 2 évig azoknál, kik s olgálati kötelezettségüknek a hadseregben eleget téve áthelyeztetnek a honvédségbe;

b) 12 évig a honvédek közé közvetlen sorozott védkötelesekre nézve, mennyiben ezek a 32-ik §. 3-ik pontja szerint a 3-ik korosztályból soroztatnak be.

A mennyiben a 32-ik §. 8-ik bekezdése szerint azon védkötelesek, kiknek a 3-ik korosztályban az ideiglenes szolgálatmentesség megadatott, midőn a 4-ik korosztályba lépnek, a póttartalékosok közé soroztatnak, s ezekre a védkötelezettség ugyanazon 32. §. utolsó pontja értelmében éltük 32-ik éve deczember hava végével megszünik.

A mennyiben 1869-ik évben a 4-ik, sőt 5-ik korosztályból oly egyének is, kik az akkor fennálló törvények szerint mind a három korosztálynál felmentettek, a honvédségbe többen soroztattak be, s noha éltük 32-ik évét már betöltötték, annak kötelékéből még maig is el nem bocsáttatnak — ilyenek Bodó Gyula és Fejér Imre ügyvédek Nyiregyházán, Majerszky Béla árvaszéki ülnök ugyanott, Nagy László Nánáson, Torday Gábor ügyvéd Debreczenben, kik éltük 32-ik éve betötése után sem bocsáttattak el még maig is ennek kötelékéből:

A tisztelt honvédelmi miniszter urhoz azon interpellácziót intézem:

1-ször. Mi az oka annak, hogy a fentebb hivatolt törvény rendelete daczára nevezettek a honvédség kötelékében visszatartatnak?

2-szor. Szándékozik-e a miniszter ur nevezettek elbocsátása iránt intézkedni, — ha igen, mikor és miként?

Kérem a t. házat, méltóztassék ezen interpellácziómat a honvédelmi miniszter urral közöltetni.“

Közöltetni fog a honvédelmi miniszterrel.

Az ülés, Péchy Tamás rövid felszólalása után véget ért.

A holnap 10 órakor tartandó ülésen fel fog olvastatni harmadszor 1879. év első negyedében viselendő közterhekről és fedezendő kiadásokról szóló 1878. évi XXXII. t. cz. hatályának 1879. april 30-ig való meghosszabbitására vonatkozó törvényjavaslat; folytattatni fog a berlini szerződés beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása, végre Pauler válaszol Szabely Antal interpellátiójára.

Az ülés 2 óra 25 perczkor ér véget.

KÖZGAZDASÁG

—

Iparügyek,

Iparos takarékpénztárak. Az iparos ifjusági képző- és segélyző egyletek együttes tanáeskozása elhatározta, hogy az iparos segédeknek a takarékosságra alkalmat nyujtandó, minden szervezettebb ily egylet kebelében penny-bankokat fog az iparossegédek számára oly czélból fölállitani, hogy abban megtakaritott filléreiket összegyüjtve, szükség esetén fölhasználhassák. Az első ily kis takarékpénztárt a székesfehérvári iparos-ifjusági egylet állitotta föl márczius 15-én tartott gyülésének határozata folytán. A kis takarékpénztár kezelő alapszabályait a szegedi főegylet már régebben kidolgozta és érvényesités végett az összes hazai hasonczélu egyleteknek a pünkösd másodnapján tartandó III-ik vándorgyülés fogja szétküldeni. E gyakorlati értékü intézmény elterjedését igen kivánatosnak tartanók.

A budapesti czipész-ipartársulat legutóbbi választmányi gyülésén a legközelebb megtartandó országos ipargyülésre Sváb György és Sturza János egyleti tagokat mint megbizottakat küldte ki.

⁂ **A május 31-én kezdődő orsz. iparos gyülés** előkészitő központi bizottsága e hó 31-én d. u. 4 órakor tertja első érdemleges gyülését. E gyülés feladata a napirendre tüzött tárgyak előkészitése, illetőleg az előadók végleges megválasztása és munkálataik keretének megállapitása. A központi bizottságnak s különösen az előadóknak sürgösen kell a felölelt anyagot feldolgozni, ugy hogy az előadói munkálatok még april első felében sajtó alá legyenek rendezhetők és tanulmányozás végett az ország összes ipartársulatainak beküldhetők. Az ipartársulatok május elején választják meg mandatariusaikat és ezek által tanulmányoztatják a napirendre kerülő javaslatokat, illetőleg azokat utasitják, hogy a javaslatokkal szemben milyen állásponton foglaljanak el.

—

Budapesti gabna- és értéktőzsdemárcz. 26. **Gabnatőzsde.** — márcz. 25. Kész buza ma jól kináltatott, a vételkedv mérsékelt, az irány csendes. Eladatott körülbelül 12000 mmázsa változatlan árak mellett. Bácskai tengeri 2100 métermázsa adatott 4 frt 70-el készpénz mellett. Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 78.5 k. 9.75, 200 mm. 78 k. 9.70, 200 mm. 78 k. 9.65, 100 mm. 78 k. 9.65, 200 mm. 77.5 k. 9.60, 100 mm, 76.4 k. 9 frt, 100 mm. 75.7 k. 8,85, 200 mm. 75 k. 8.75.

Bácskai: 3500 mm. 74 k. 8.50, 1000 m, 77.4 k. 8.57½.

Marosi: 100 mm, 76.4 és 100 mm. 74.6 k. 8.85, 200 mm. 74 k. 8.60.

Becskereki: 2000 mm. 73.6 k. 8.60.

Aradi: 200 mm. 77 k. 9 frt, 300 mm. 76.5 k. 8 frt 85 kr.

Zentai: 2500 mm. 75.5 k. 9 frt 5 kr.

Bánáti: 200 mm. 74 k. 8 frt 40 kr.

A kötések három hónapra történtek.

A határidőüzlet változatlan.

Usancebuza tavaszra 8.62½—8.67½, őszre 9.25—9.35.

Tengeri bánáti május—juniusra 4.95—5.

Zab tavaszra 5.47—5.52, őszi 5.85—5.90.

Káposztarepcze aug.—szeptemberre 13½—13¾, bánáti jul.—augusztusra 13¼—13½. Aug. szeptemberre eladatott 500 mm. 13⅝-al.

— Márczius 26. A buzakinálat és vételkedv ma egyaránt mérsékelt volt, az irány lanyha és változatlan árak mellett körülbelül 12000 mmázsa adatott el. Egyéb gabnanemüekből kevés, de jó ár mellett adatott el.

Hivatalosan a következő kötések jegyeztettek:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 80 kiló 9.90, 200 mm. 78 k. 9.75, 200 mm. 78 k. 9.45 (sárga), 100 mm. 77.5 k. 9.45, 200 mm. 77.5 k. 9.45, 100 mm. 77 k. 9.35, 100 mm, 77 k. 9.20 (rozsdás), 200 mm. 77 k. 9.45, 100 mm. 77 k. 9.30, 200 mm. 77 k. 9.35, 300 mm. 76.8 k. 9.10, 200 mm. 76.5 k. 9.10, 200 mm. 76.5 k. 9 20, 200 mm. 76.3 k. 8.80, 200 mm. 76 k. 8.95, 400 mm. 75.6 k. 8.90.

Pestvidéki: 200 mmázsa 77.5 kiló 9 frt 25.

Bihari: 200 mm. 79 k. 9 frt 70, 100 mm. 77,5 k. 8 frt 90 kr.

Becskereki: 2800 mm. 75.5 k. 8 forint 95 kr.

Bácskai: 1000 mm. 74.2 k. 8 frt 57½ kr. 200 mm. 74.8 k. 8 frt 50 kr.

Banáti: 100 mm. 74 k. 8 frt 40 kr. 300 mm. 73 k. 8 frt 45 kr.

Felsőmagyarországi: 350 mm. 74.5 k. 8 frt 55 kr.

A kötések három hónapra történtek.

Határidőüzlet. Forgalom csekély, buza, zab változatlan, tengeri 3 krral lanyhább, repcze ⅛-al szilárdabb.

Usancebuza tavaszra 8.62½—8.67½. őszre 9.25—9.35.

Tengeri bánáti május—juniusra 4.95—4.97.

Zab tavaszi 548—5.52 őszi 5.85—5.90.

Káposztarepcze augusztus—szeptemberre 13⅝—13⅝, bánáti jul.—aug. 13²/⁸—13⁴/₈.

Értektőzsde. A tőzsde már kiheverte az ujabb pestis eset által támadt aggodalmas állapotot, különben a tegnapi külföldi árfolyamok is szilárdabbak. Bankrészvények közül magyar hitelrészvények magasabbak, mint tegnapelőtt, malomrészvények gyengültek, váltók és valuták valamivel estek. A forgalom csekély.

Az előtőzsden osztrák hitelrészvények 244.30—244 és 244.90, magyar hitelrészvények 234—234.50 per ultimo, aranyjáradék 86—86.05, kőbányai téglagyár 80 köttettek.

A déli tőzsdén osztrák hitelrészvények 244.70—244.90, magyar hitelrészvények 235, aranyjáradék 86—86.05, ezüst járadék 64.65 köttetett.

Malmok közül Konkordia 580, Erzsébet 300, Viktoria 535 köttetett. Közuti vaspálya 256 vásároltatott, Gschwindt-féle részvény (22 frtos excoupon) 236 köttetett. Hegyipálya (6 frtos exszelvény) 74 pénz. Arany 5.50¾—5.54.

A hivatalos árfolyamot lásd tőzsdei táblázatunkon.

Esti tőzsde. Berlinből érkezett lanyhább árfolyamokra az esti tőzsdén az árfolyamok valamivel gyengültek. Osztrák hitelrészvények 244-en záródnak 244.70 után, magyar hitelrészvények 234.25, magyar aranyjáradék 86.10.

—

A határidőüzlet a gabnatőzsdén.

Volt idő, midőn gabnatőzsdénken a határidőüzlet igen jelentékeny szerepet játszott, évek óta azonban ez üzlet majdnem jelentéktelenné vált. Ha egy pillantást vetünk a gabnatőzsde mult heti forgalmára, okvetlenül fel fog tünni, hogy tengeriben összesen három és zabban egy kötés történt és vannak hetek, melyekben a forgalom még csekélyebb.

A határidőüzlet gabnatőzsdénken nem részesül azon figyelemben, melyet megérdemel. A molnárok, szesz- és olajgyárosok, kik gyártmányaikat későbbi szállitásra adják el, nagy sulyt fektetnek arra, hogy a gyártmányaikhoz szükséges nyers terményeket a megfelelő határidőre meghatározott árakon vehessék meg és biztositsák magukat esetleges áremelkedés ellen, mely minden számitásaikat halomra döntheti.

A határidőüzlet hanyatlásának egyik főoka az egyes kötések nagyságában rejlik. A budapesti tőzsde szabályzatai szerint a kötéseknek 500 mmázsára kellene történni és ez megfelel a külföldi tőzsdék, pl. a berlini tőzsde szabályzatainak. Nálunk azonban eltérnek illetőleg vétenek a szabályzat ellen, mert az egyes kötések legalább is 2500 mmázsára történnek, ugy, hogy egy-egy kötés a mai árak szerint több mint 20,000 forintot képvisel. Ily körülmények közt természetes, hogy a kis tőkével dolgozó gabnakereskedő, vagy iparos nem vehet részt a határidőüzletben és ezt kizárólag nehány nagy czég dominálja.

Szükséges volna tehát, hogy a tőzsde szabályzatait meg is tartsák, ha egyszer megteremtették és különösen azon pont megtartására fektetünk sulyt, mely 500 mmázsában határozza meg az egyes kötéseket. Ha ez szigoruan meg fog tartatni, a határidőüzlet ismét visszanyerheti régibb jelentőségét és szolidságában sem szenvedne kárt az üzlet, mert a kisebb kötéssel csak megfelelő kisebb riziko jár.

—

Gyapju.

Bécs, márcz. 25. A mult héten jelentékeny forgalom fejlődött ki, mintegy 350 mmázsa gyapju adatott el. Egynyiretü könnyü gyapju 90 forinton alul adatott el, de középfinom áru is figyelemben részesült és finomból nehány tétel 140 frttal adatott el. Tulajdonosok nagyon mérsékelt árakat követelnek és a tartós eladási kedv megfelelő vételkedvre talál. A fenntjelzett mennyiséget brünni és reichenbergi gyárosok vették meg, ez üzérkedés teljesen szünetel' most az üzérkedésre nincs legkisebb alap sem. A Londonból érkező hirek nem hatnak lelkesitőleg és mindenesetre be kell várnunk az uj nyirást, mig a gyapju árának iránya felett itéletet mondhatunk.

Páris, márcz. 22. A régi készletek többé-kevésbé eladatván, az üzlet jelenleg csendes, miután azonban az uj nyirás már közel van, a forgalom is nemsokára nagyobb terjedelmet fog nyerni. A mult hetek árai: Finom prima gyapju 2 frank 50 centimes és 2 frank 60 centimes kilogrammonként, secunda 2 frank 20 centimes és 2 frank 40 centimes, tertia 1 frank 80 centimes és 2 frank. Középfinom 1 frank 50 centimes és 1 frank 7› centimes kilogrammonkint, 5 százalék leszámitolással. Vevők uj gyapjura is kezdtek alkudozni, de eddig még kevés kötés történt, miután a tulajdonosok nagy igényeket támasztanak Havreban négy napig árverés utján adatott el nagy mennyiségben gyapju. Eladatott: 571 bálna Buenos-Ayres régi nyiretü és 6958 bálna uj nyiretü, továbbá 1011 bálna Montevideo egy nyiretü és 366 bálna különböző, összesen 8942 bálna. Finom Buenos-Ayres 2½—5 centimessal magasabban fizettetett, mint januáriusban. Montevideo-gyapju kezdetben lanyha volt, de később szinte elérte a januáriusi árakat. — Marseilleben már hosszabb idő óta a marokkói-gyapju képezi a forgalom fő tárgyát, mert legolcsóbb. Tulajdonosok különben igen előzékenyek, és hogy raktáraikban helyet csináljanak az uj gyapjunak, minden engedményre hajlandók. A lefoly héten körülbelül 1737 bálna adatott el.

—

Czukor.

Prága, márcz. 23. Daczára a kedvező kiviteli üzletnek, mely a mult hónapban eléretett, a különben is csendesült üzlet még inkább ellanyhult. A döntő külföldi piaczok, különösen New-York és Páris általában lanyha irányt követnek. A londoni piaczon is szokatlanul lanyha a hangulat. Természetes, hogy ily szomoru körülmények közt a mi piaczunk nem fejthet ki nagyobb tevékenységet. Az árak névlegesek 28.80. 30.10, 30.50 frt az állomás fekvése szerint.

Brünn, márcz. 23. Márcz. 16-tól 22-ig a következő árakat jegyeztük: nyers áru 93 százalék 29.50—29.65, finomitott 42.25—43.50. Melis finom és legfinomabb 40—41 frt. A forgalom nagyon csekély.

—

Selyem.

Lyon, márcz. 21. Ugy látszik, hogy a selyem üzlet iránya javulni fog. Egyik-másik oldalról elkövetnek ugyan mindent, hogy az általános helyzetet kedvezőtlennek tüntessék fel, de e kisérletek eddig még eredmény nélkül maradtak, mert az üzérkedés derekasan hozzá látott a bevásárláshoz. Az utóbbi napokban 1238 bálna adatott el. A gyárakhoz tömegesen érkeznek a megrendelések, minek következtében az árak is felszökkenek. Olasz organtin 68—67 frank, iris 66—65 frank. francia organtin secunda 70 frank, japáni organtin 63—62 frank, chinai tramen 53—56 frk.

Milano, márc. 22. Nyers selyem. Daczára az élénk külföldi keresletnek a napi forgalom nem növekedett, miután tulajdonosok nem hajlandók engedményekre és a megrendeléseket nem teljesitettek. Annyi eredmény azonban eléretett, hogy az árak meglehetősen javultak. Különösen olasz tramenre áll ez, mely nagy keresletnek örvend, de ritkán kapható. — Kettős tramen 60, 62, 65, 67 lira, hármas 65 lira. Most különben majd minden czikk kerestetik, de kereskedők és üzérek főleg elsó organtint vásárolnak. A classikus áru el van hanyagolva, csak organtinben történt néhány kötés a Rajnavidékre 65—68 márkával. Egész könnyü áruban csekély a forgalom: Doppio-trame 33—34, egész durva 25—26 lira.

—

Gabnaüzlet.

Berlin, márcz. 24. Lényeges változás nem jegyezhető fel. Buza sárga april—májusra 177.50, szeptember—októberre 190.50, rozs 123, aprilis—májusra 122.50, május—juniusra 122.50, szeptember—októberre 128, árpa 100—160, zab aprilis—májusra 116.50, május—juniusra 119 márka 1000 kilóként.

Hamburg, márcz. 23. Buza szilárd 127 fontos april—májusra 178. május—juniusra 180, rozs szilárd aprilis—májusra 120, május—juniusra 121 márka 1000 kilóként. Repczeolaj májusra 60 márka per 200 font. Szesz lanyha (per 100 liter százalék) márcziusra 40½, május—juniusra 40¾ márka.

London, márcz. 23. Külföldi buza lanyha, belföldi elég szilárd. Amerikából egyre érkeznek az ujabb szállitmányok. Az üzlet és forgalom általában lanyha, vontatott. Zab 3—6 pence-al drágább. Ma érkezett: 40,621 quarters buza, 2658 qu. árpa és 28,693 qu. zab.

—

Vidéki-piaczok.

Eger. márcz. 25. (Az „Egyetértés" tudósitása.) A tegnapelőtti eső és a tegnapi hó tavaszi munkáinkat legalább egy hétre félbeszakitotta és utainkat is elrontotta ugy, hogy a forgalmat megnehezité. Pedig már a mult hét régén a vidéki kocsik kissé élénkebben látogatták piaczunkat s azon körülmény, hogy a buza ára mindinkább emelkedik, azt engedé sejteni, hogy terményüzletünk élénkülni fog.

Terményárak métermázsánkint: buza 6.80—8.80, rozs 5.20—5.50, árpa 5.40—6.40, zab 4.60—4.80, kukoricza 4—4.20. Főzelék-félék és veteménymagvak árai nem változtak. Kötetlen széna métermázsánkint 3 frt, zsupszalma 2.50, alomszalma 1 frt. r. l.

Galszécs, márcz. 24. (Csongrády Fülöp tudósitása az „Egyetértés" számára.) Tegnap éjjel óta szünet nélkül havazik, anélkül azonban, hogy a különben is nedves föld fehér lepedőt öltött volna magára. A szelek által kiszáradt vetésekre kivánatos volt ugyan e havazás, de a megkezdett szántásoknak, szőlőkapálásnak, tavaszi vetésnek, trágyahordásnak többet árt mint használ. Az utak ismét elromoltak a közlekedés rovására, a tavaszi munkák is szünetelnek. Vetéseink szépek, a csak nehány hét óta elolvadt havas leplet zöld pázsit váltotta fel. — A mai heti piaczunkon a következő árakat jegyeztük: Tiszta buza 8.20—8.30, rozs 5.20—5.40, árpa tavaszi 4.40—4.80, zab 3,50, tengeri 4.80 mmázsánként — Tüzelő fa 8.50 — Főzelék: borsó 12.14 kr, lencse 12 kr, bab fehér 15 kr literként. — Burgonya: kék 1.20, sárga 1.10 kr hektoliterként.

Sopron, márcz. 24. Buza 8.40—8.90, 9.40, rozs 6—6.30—6.60, árpa 6.50—6.60—6.80, zab 6.05—6.20, tengeri 5—5.30.

Bács-Földvár, márcz. 23. Nehány nap óta az árak emelkedő irányt követnek. Körülbelül 1000 mmázsa 7.50 és 1000 mmázsa 7.80-al adatott el. A napi árak következők: Buza 7.90, zab 4.60—70, árpa 4.40—4.50, tengeri 3.60—3.70, száz kilogrammonként.

—

Szeszüzlet.

Arad, márcz. 24. Készáru nagyban 26 frt, 26 frt 25 kr hordó nélkül. Részletben 26 frt 50 kr, 27 frt hordó nélkül, 28 frt 75 kr, 29 frt 25 kr hordóstól pr. 100 liter %.

—

Marhavásár.

Bécs, márcz. 26. (Az „Egyetértés" távirata.) (St.-marxi marhavásár.) Összesen felhajtatott 3124 db és pedig: 2636 db magyar, 161 db lengyel és 327 db német faju. Nem szerint volt köztük: 3023 db ökör, 43 db bika, 46 db tehén, 12 db bivaly. Bécs részére eladatott 1522 db, a vidék részére 1468 db, eladatlan maradt 134 db. Az árak következők: Magyar hizott ökör 47—53.75, lengyel 50 53, német 50—56, bika 46—51, tehén 47—50, bivaly 44—48 frt száz kilogrammként. Lábon fizettek darabjáért 105—200 frtot.

Galicziából felhajtatott 620 db lengyel faju hizott marha. Az üzlet lanyhán folyt le, mert a mészárosok nagy készlettel vannak ellátva. Száz kilogrammonként 47—50 frtot fizettek.

—

Vegyes közlemények.

⁂ **A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium** ez év őszén 100 drb bika-borjut szándékszik tenyésztési czélra bevásárolni. Figyelmeztetnek ennélfogva a marhatenyésztők, kik ily borjukkal rendelkeznek, hogy eladási szándékukat a miniszteriumnál jelentsék be.

⁂ **A marhatenyésztés emelése** czéljából a kereskedelmi miniszter az évben 30.000 frtot fordit tenyészmarhák bevásárlására. 20.000 frtra jeles hazai, 10,000 frtra pedig külföldi fajok fognak bevásároltatni.

⁂ **A magyar általános hitelbank** tegnap tartotta rendes évi közgyülését gróf Andrássy Aladár elnöklete alatt. 41 részvényes által letétetett 7145 részvény. Jelen volt 24 részvényes 5335 részvénynyel. A határozatképesség konstatálása után Weninger igazgató előterjeszti, hogy a m. é. közgyülés határozata folytán visszavásárolt 10,000 db. részvény után eredt 740.696 frt 62 krnyi nyereménynek mikénti felhasználása felett egy későbbi közgyülés határozzon. Ezen inditvány elfogadása után felolvasta az évi jelentést, melyből következőket emelünk ki; „Hazánkra nézve a mult év állampénzügyi miveletei közül legfontosabb volt a 6%-os m. kincstári utalványok mult év deczember 1-én lejárt 75,000.000 arany frt névértékü I. sorozatának beváltása és az 1879. augusztus 1-én lejáró ugyanily összegü II. sorozatu kincstári utalványok beváltásának tényleg már megkezdett foganatbavétele. A függő adósság beváltására szükségelt pénzeszközök beszerzésével együtt történt gondoskodás azon állami pénzszükségletek fedezése iránt, melyek Bosznia és Herczegovina okkupácziójának költségei, valamint az állami költségvetésben mutatkozott hiányzat következtében merültek fel. Mind e szükségletek fedezése a pénzügyminiszterrel kötött több rendbeli szerződések alapján részint értékpapiroknak meghatározott áron átvétele, részint előlegek nyujtása, részint járadékkötvényeknek bizományi utján eladása utján eszközöltetett. — Megemlitendőnek tartjuk, hogy a mult év végével még fennállott, valamint a pénzügyminiszteriumnak azóta adott előlegek mai napig teljesen vissza lettek fizetve. Az ez üzletekből elért haszon a mérlegen van felvéve. A 6%-os magyar aranyjáradék kölcsön consortiuma a saját tulajdonát képező járadékkötvények értékesitését is folytatta a lefolyt évben. Ez eladások következtében részesedésünk — mely 1877. decz. 31. névértékü 2.641,200 frtot tett — a mult év végével névértékü 1.520,300 frtra csökkent, mely aranyjáradék-kötvények az 1878. decz. 31-iki árfolyamnál valamivel kevesebbe kerülnek intézetünknek. Az osztrák cs. k. pénzügyminiszteriummal kötött két rendbeli előleg üzletben is résztvettünk. Az ez üzletekből elért csekély nyereség a folyó év számlája javára fog esni. A központi osztály értékpapir állománya eladások által 375,514 frt 25 krral apadt ugy, hogy decz. 31-ig 1.875,936 frtot képvisel. A malmok üzleteredménye a lefolyt évre az üzleti költségek levonása után 275.353 frt 87 krt mutat fel nyereségül. Ebből levonva különféle járulékok fejében 158.896 frt 18 kr., marad tiszta nyeremény 116.457 frt 60 kr. E nyereség legnagyobb része a mult év második felében éretett el. A bank- és áruosztály tiszta jövedelme tesz 326.671 frt 57 kr, mely összegből a fenálló egyezmény értelmében 40 százalék, azaz 130.668 frt 63 kr a bécsi és kir. szab. osztrák kereskedelmi és iparhitelintézetnek jut. Leszámitoltattott a mult év folyamán az 1877. évből átvett váltótárcza készlettel együtt összesen 50,703.212 frt 37 kr. Ebből az év végéig befolyt fizetés és viszleszámitolás által 44,491.648 frt 73 kr. A pénztári forgalom tett 236,724.557 frt 08 kr. A forgalom folyó számla és bizományi üzletünkben 728,122.152 frt. Idegen váltók és pénznemekben 154,581.636 frt 60 kr. összegre rugott. A mult évben elért nyereség hováforditása iránt következő inditvány terjesztetett elő. Az 1878. évi tiszta nyereség 1.167.628 frt 05 kr. Ebből levonva az 1877. évről átvitt 24.716 frt 50 krt, marad 1.142.911 frt 55 kr. Ebből első sorban az alaptőke, tehát 10.000.000 frt után 5%-os kamat az 500.000 frt a részvényesek számára levonásba hozandó. A különféle jutalékok s illetmények után még fenmaradó 545.474 frt 86 krból az igazgatóság 525.000 frt összegnek, azaz részvényenként 10 frt 50 krnak tehát a fentemlitett 5% kamatokkal együtt részvényenként összesen 20 frt 50 krnak a részvényesek közt az 1878. évik osztalék fejében kiosztását inditványozza. Az azután fenmaradó 20.474 frt 86 krból az igazgatóság rendkivüli javadalmazásként 15.000 frtnak az intézeti nyugdijalap részére forditását, a hátralevő 5.474 frt 86 krnak pedig az 1878. év üzleteredmény számlájára átvitelét hozza javasatba. E szerint a 11-ik és 12-ik sz. 1879 január 1-e és julius 1-én esedékes két szelvény 20 forint 50 krral ápril 1-től kezdve volna beváltandó. A nyugdij-alap 1878-ik év végével 127.321 frt 86 krt képviselt. A felolvasott évi jelentést a közgyülés egyhangulag tudomásul vette, ugy szintén a felügyelő bizottságét is, az igazgatóság részéről tett inditványokat elfogadta s a kért felmentvényt megszavazta. A megejtett választásnál felügyelők lettek: Ghyczy Géza, Pollák Lajos, Schimann Vilmos és Steinacker Arthur. Ezzel a közgyülés befejeztetett.

⁂ **Magyar bor Svájczban.** Zürichből irják a magyar borüzletre, következő fontos sorokat: Az enyhébb időjárás beálltával a magyar borszállitmányok nagyobb mennyiségben érkeznek a Svajczba és miután most már sokkal ismeretesebbek a magyar bor előnyei, a kedvező irány előreláthatólag tartós marad. A kedvező fordulat főleg azon körülménynek tulajdonitható, hogy a gazdag termés folytán Magyarországon a bor olcsó és igy az aránylag olcsó szállitási tarifa mellett a legnagyobb konkurrencziára kepes. Nem kevésbé fontos azon körülmény is, hogy a Svajczban meggyőződtek, hogy a magyar bor igen alkalmas a keverésre. Ha Magyarországban szolid eljárás által oda fognak törekedni, hogy az itteni bizalmat megszilárditsák, nem szenved kétséget, hogy rövid idő alatt a magyar borkivitel a Svájczba a legnagyobb mérveket fog ölteni. Eddig még a franczia és német borok uralták a helyzetet, de egy kis megerőltetéssel a magyar bor teljesen kiszorithatja két vetélytársát.

⁂ **A vasuti- és hajózási** m. kir. felügyelőségnek értesitése szerint: ezüst árkelet-pótlék folyó évi április hónapra nem számittatik.

⁂ **A német birodalmi bank** a váltó kamatlábat 3 százalékra szállitá le. A lombard kamat 4 százalék. Ily alacsony kamatláb a német birodalmi banknál még soha nem volt.

⁂ **Marhavésszel** egészen körül vagyunk véve. A Galicziában kiütött marhavész ugyanis Prágába is elterjedt, Bécsben azonban már megszünt; marhavész dühöng Szerbiában, sőt Boszniában is, nemkülönben Horvátországban. Mindennek daczára Magyarország területe teljesen vészmentes. A kereskedelmi miniszter ma Liptay osztálytanácsost küldte ki Baranya-, Somogy- és Zalamegyékbe, hogy az elrendelt óvintézkedéseket megvizsgálja.

⁂ **„Duna-egyesület."** Az alsó-ausztriai iparegylet tegnapra (Bécsben) értekezletet hivott egybe egy dunai egyesület megalakitásának czéljából. A megjelentek közt voltak dr. Russ, dr. Pecz és Dumba képviselők, számos községi és kereskedelmi tanácsos, a katonai földrajzi intézet és a hadügyminiszterium képviselői, a Dunaszabályző bizottság tagjai, néhány a Dunai mellett fekvő (osztrák) község, a bécsi gabna- és lisztőzsde és az összes lapok képviselői, Matscheko elnök mindenekelőtt bejelenti, hogy Szuesz osztrák és Wahrmann magyar képviselők levélileg kérnek bocsánatot meg nem jelenhetésökért, de első igéri, hogy a megalakulandó egyletbe lép, második pedig, hogy az egyletet minden erejéből támogatni fogja. Itzeles Lajos, az iparegyesület előadója kifejti az alapitandó egyesület programmját, mely szerint az első és főfeladat a dunai forgalom érdekeinek emelése a Duna egész területén, a földrajzi határok tekintetbe vétele nélkül. Az egylet oda fog törekedni, hogy a dunai forgalom nagy jelentősége általánosan elösmertessék. A tagok ki fogják fürkészni, hol lehetne a szabályozáson javitani és mint lehetne a folyamot és partjait teljesen kihasználni. E kutatások eredményei a hirlapokban közöltetni fognak. Az egylet továbbá gondoskodni fog azon eszközökről, melyek elősegithetik a dunai forgalom érdekeit. A gyülés kedvezően fogadta a programmot és az alapszabályok kidolgozása és a további előzetes teendőkkel egy tizenöt-tagu bizottságot bizott meg.

⁂ **A Schlick-féle vasöntőde és gépgyár részvénytársaság** tegnap tartotta Nagl Armin elnök távolléte folytán Mendl István elnöklete alatt rendes évi közgyülését. A határozatképesség megállapitása után Schlick Béla felolvasta évi jelentését, melyből következőket közlünk. Daczára, hogy a társulat által elért eredmény nem valami rendkivüli fényes, mégis tekintve a rosz épitkezési viszonyokat — a müködés már annál inkább sem volt eredménytelen, mert lehetséges volt az előző évről átvett 3232 frt 05 krnyi veszteséget az idei jövedelemből fedezni és abban a helyzetben is volt, hogy az érték csökkenése fejében leirt összegeket, továbbá az alapitási és kiváltsági számla az évi törlesztési részletét, és végre 116.935 frt 81 kr adósok után 1579 frt 27 kr kétessé vált követelést, az ez évi jövedelemből fedezni. Az évi forgalom 451.809 frt 99 krra rugott. A mult évi veszteségek levonása után 256 frt 18 krnyi nyereség maradt, mely uj számlára vezettetett elő. A felolvasott jelentés a felügyelő bizottságéval együtt tudomásul vétetett, s a felmentvényt is megszavazta a közgyülés.

⁂ **A közp. ipartársulati hitelintézet** f. hó 25-én tartá rendes évi közgyülését. A felolvasott évi jelentésből a következőket emeljük ki. A valóságos üzleti bevétel, mely a mult évben is tetemes emelkedést mutatott, az előző évhez képest a lefolyt évben ismét mintegy 12%-nyi előmenetelt tett. A mérleg következő tételeket tüntet fel: Pénzkészlet 8616 frt 52 kr., váltók 173766 frt 03 kr., folyó számla hitelek bekebelezés és egyéb fedezet mellett 62181 frt 14 kr., adósok 33330 frt 89., leltárak 3192 frt 74 kr., összesen 276087 frt 32 kr. Vagyon. Részvénytőke 196000 frt, tartalékalap 6657 frt 94 kr, 5% biztositékalap a szövetkezeteknél 7018.50, takarékbetétek 30,739 ft 31; fel nem mondható szövetkezeti betétek 25,960 frt 46 kr, követelések 876 frt 65 kr, fel nem vett osztalék 745 frt 50 kr, átmeneti kamatok 1403 frt 57 kr, összszesen 269.401 frt 83 kr, s a 6686 frt 39 krra rugó nyereményegyenleg, melyben az üzlet összeredménye kifejezését nyeri. E nyereményre nézve az igazgatóság a felügyelő bizottsággal s választmánynyal egyetértőleg azon inditványt terjeszti a közgyülés elé, miszerint a kimutatntt eredményből az alapszabályok 97. §-sa értelmében rendelkezésre álló összeg a tartalékalapból 8000 frtra kiegészitve, az intézet értékeinek szilárditása czéljából leirásokra fordittassék. Mely inditvány a közgyülés által elfogadtatván, az igazgatóság s a felügyelő bizottságnak a felmentvény megadatott. Az alapszabályok értelmében kilépett tagok helyébe igazgatósági tagokul: Mudrony Soma, Kuklay János ás Aldássy Ignácz, felügyelő bizottsági tagokul: Schwarcz Vilmos, Hubert József és Fischer Ignácz, póttagokul: Tengery Imre és Szepessy Gyula, választmányi tagokul pedig Étsy Ferencz, Fischer Ignácz, Lőrincz István, Schwarcz A., Dr. Szabóky Adolf, Szivák Imre, Benigní Samu és Hanti László választattak meg, mire a gyülés véget ért.

⁂ **A budapesti előlegező részvénytársaság** tegnap tartotta Zaitschek Alajos elnöklete alatt rendes évi közgyülését. A határozatképesség constatálása után felosvastatott az évi jelentés, mely egy 6 százaléknyi osztalék szétosztását inditványozza. A nyeremény a mérlegszámla szerint 1288 frt 10 krra rug. 1878. deczember 31-ikéig 87,805 frt előlegek adattak. A betétek értéke 88,969 frt 21 kr. A társulat saját értékpapirja 14,103 frt 7 kr. A felolvasott jelentés tudomásul vétetett, a felmentvény is kiadatott, sőt egy részvényes az igazgatóságnak a sikeres müködésért köszönetet is szavazott. Ezzel a közgyülés befejeztetett.

⁂ **Bukások.** A bécsi hitelezői egylet következő fizetésképtelenségeket teszi közé: Langheim Dávid bejegyzett bőrkereskedő Tatán; Paar János Zwittauban; Lax Sámuel bejegyzett kereskedő Horazdowitzban: Adam János Hermann üvegkereskedő Blottendorf és Adamsthalban; Popovits N. D. Pancsován; Ziffer Eduard Aradon; Gottfried J. Lipót kereskedő Békésen; Schuster Károly kereskedő Bécsben; Scherer Mária fehérnemü kereskedő Bécsben; Weisz A. Emanuel Veszprémben.

—

Napirend márczius 27-én.

Naptár. Csütörtök. Kath.: Rupert. Prot.: Rupert. Görög Orosz: 15. Agapia. Napkél 5 óra 53 perczkor. Nyugszik 6 óra 18 perczkor.

Képviselőház ülést tart d. e. 10 órakor.

Muzeumban nyitva van a természetiek tára d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Orsz. régészeti és embertani társulat ülést tart d. u. 6 órakor saját helyiségében.

Főv. közmunka tanács ülést tart d. u. 4 órakor.

Főv. tanács ülést tart d. e. 10 órakor.

Orsz. gazdasági és tanszermuzeum d. e. 10—12 és d. u. 2—4 órák közt nyitva.

Orsz. képzőmüvészeti csarnok d. e. 9 órától d. u. 5 óráig nyitva.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Akademiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig.

Egyetemi könyvtár d. u. 4—8 óráig nyitva.

Az állatkert nyitva egész nap.

—

Árverések. Palovcsik Józsefné 3315 frtra b. a.-erdősori ingatlana és Dauphin Ilka 1091 frtra b. uj-utczai házjutaléka a budapesti tvszéknél d. e. 10 órakor, Bradt József 310 frtra b. ingatl. I—III. ker. járásbiróságnál d. e. 10 órakor.

—

Hajóforgalom márcz. 25-én.

A főv. Dunabalparton a következő jármüvek kötöttek ki: Stogel Ferencz mh. 100 met. falkővel Bogdányból. Geistinger és Bergel mh. 2000 mm. kukoriczával Bajáról. Hercz Herman mh. 658 mm. buza és 573 mm. kukoriczával Adonyból. Győri gőzhajó társaság uszályhajója 2072 mm. kukoriczával Pancsováról. Luczenbacher Pál mh. 353 met. tüzifával Verőczéről. Luczenbacher Pál mh. 400 met. tüzifával Verőczéről. Felbrauer Márton mh. 56 met. falkővel Promontorból. Fischer Mór mh. 869 mm. buza, 643 mm. árpa és 136 mm. kukoriczával Dunavecséről. Freund és Trebitser „Friduska" czimü mh. 1937 mm. buzával Kalocsáról Neuschlos Károly 8 talpja 200 mm. épületfával Komáromból. Lusits Salamon „Zoltán" czimü mh. 1875 mm. buza és 30 mm. kölessel Zomborból. Ottenvald Antal mh 40 mm. kukoricza, 40 mm. zab és 20 mm. kenyérrel Szigetujfaluból.

—

Kivonat a hivatalos lap márcz. 24-iki számából.

Árverések a fővárosban. Andrássy Teréz 23.520 frtra b. ingatl. I—III. ker. jbiróságnál máj. 26., jun. 26. Hámornik Pál 7685 frtra b. ingatl. bpesti tvszéknél april 19., máj. 19. Hartmann József 2234 frtra b. ingatl. I—III. ker. jbiróságnál april 11.

Árverések a vidéken. Pap János 9000 frtra b ingatl. Pereczen (sz.-somlyói jbir.) april 18., máj. 26. Puszta Jakab 2480 frtra b. ingatl. Perecsenben (b.-gyarmati tszék) april 28., jun. 16. Fónyad Andrásné 1073 frtra b. ingatl. N.-Váradon apr. 4. Bajmok Jánosné 1729 frtra b. ingatl. Miskolczon márcz. 31. Kis Imréné 4655 frtra b. ingatl. márcz. 31. Lázim Ársza 2066 frtra b. ingatl. Monostoron (vingai jbir.) márcz. 31. Beneze József 2339 frtra b. ingatl. Kányán (tamási jbir.) april 23., máj. 23. Tanaczkó Tadé 2694 frtra b. ingatl. Knézen (vingai jbir.) april 21. Veres József 1011 frtra b. ingatl. Szakácsiban (miskolczi tszék) april 5., máj. 5. Goldstein Bernát 3625 frtra b. ingatl. Ugrán (n.-váradi tszék) márcz. 27. Leimszeck István 7799 frtra b. ingatl. Sövényházán (győri tszék) april 29., máj. 29. Kóta Károly 1300 frtra b. ingatl. Hangácson (miskolczi tszék) márcz. 31. Kenéz Mihályné 1327 frtra b. ingatl. N.-Szalontán april 3., máj. 3. Grünfeld Simon 2626 frtra b. ingatl. N.-Enyeden april 26., máj. 26. Kapp János 3845 frtra b ingatl. Kisfaludon (vingai jbir.) márcz. 31., april 30. Schreiner Benő 4131 frtra b. ingatl. N.-Ecsen (győri tvszék) april 3. Tanaszin Györgye 2376 frtra b. ingatl. Tolvadián (módosi jbir.) máj. 6., jun. 6. Harmadia község 2801 frtra b. ingatl. Harmadián (lugosi tvszék) márcz. 31., april 30. Holczbog Mária 3000 frtra b. ingatl. Temesvárott april 9., máj. 9. Sukola Máté 2040 frtra b. ingatl. Perbetén (komáromi tszék) april 28., máj. 29. Pap Antal 3074 frtra b. ingatl. Szödön (pestvidéki tszék) april 9., máj. 9. Grünwald István 23.295 frtra ingatl. Aradon jun. 3., jul. 3. Jaborek István 3432 frtra b. ingatl. Oroszváron (m.-óvári jbir.) márcz. 28. Füleki Antalné 2061 frtra b. ingatl. Nyir-Lugoson (n.-kállói jbir.) april 4. Unger Pál 8823 frtra b. ingatl. Miklósfalván (m.-óvári jbir.) april 5. Ulrich Dániel 3100 frtra b. ingatl. Lieblingen (csákovári jbir.) april 7. Brahm Mihály 1906 frtra b. ingatl. Fehértemplomban april 27., máj. 27. Szécsényi izr. hitközség 4860 frtra b. ingatl. Szécsényben (b.-gyarmati tszék) april 22., máj. 22. Gyura Miklós 1951 frtra b. ingatl. Zsadányban (vingai jbir.) april 6. Oszvald Mihály 3993 frtra b. ingatl. Pozsonyban april 25., máj. 27. Rákos István 6262 frtra b. ingatl. Homonnán april 4., máj. 6. Ruszki Gábor 2073 frtra b. ingatl. Szabadkán april 25., máj. 25. Brachfeld Armin 417.353 frtra b. ingatl. Battan (sz.-fehérvári tszék) máj. 20., jun. 20. Osváth Menyhért 2039 frtra b. ingatl. F.-Vásárhelyen (n.-váradi tszék) april 4. Jakab István 2505 frtra b. ingatl. Petenyén (sz.-somlyói jbir.) april 28., máj. 30. Gudovits Demeter 1635 frtra b. ingatl. Battán (sz.-fehérvári tszék) april 1. Hain József 9107 frtra b. ingatl. N.-Szebenben april 23. Décsei Luiza 6000 frtra b. ingatl. Kémeren (sz.-somlyói jbir.) april 17., máj. 20.

Csődök. Vitkovits Veliszlav t.-becsei lakos el (n.-becskereki tszék), b. h. i. april 28., 29., 30., p. ü. Antal József, i. t. g. Istványfy István. Raditz Czeczilia debreczeni keresk. ellen, b. h. i. máj. 19., 20., 21., p. ü. és i. t. g. Czégély Ferencz. Blum I. mágócsi keresk. ellen (pécsi tvszék), b. h. i. april 16., 17., 18., p. ü. Szautter Gusztáv, i. t. g. Aba Mihály.

Pályázatok. Zalamegye területén több adóleszámolói állásra 2 h. a. Tornai jbirósághoz jbirói állásra 4. h. a. N.-szebeni postaigazgatósághoz postatiszti állásra 3 h. a. M.-Vásárhelyi jbirósághoz irnoki állásra 4 h. a. Csucsára (Kolozsmegye) postamesteri állásra 3. h. a. Pécsi p. ü. igazgatóság kerületében III. oszt. ellenőri és két adótiszti állásra, april 8. Miniszterelnökséghez szolgai állásra 4 h. a. A szatmár-németii tvszékhez aljegyzői állásra 4 h. a. Pancsovai tvszéknél II. oszt. telekkvvezetői állásra 4 h. a. Kolosvár-városi jbirósághoz albirói állásra 4 h. a. Akna-rahói jbirósághoz albirói állásra 4 h. a. Veszprémi tvszékhez aljegyzői állásra 4 h. a. Devecseri jbirósághoz albirói állásra 4 h. a. Ar.-maróti tvszéknél irnoki állásra 4 h. a. Eperjesi tvszéknél irnoki állásra 4 h. a. Debreczeni tvszékhez végrehajtói állomásra 4 hét alatt.

—

Kalauz.

Miniszterelnökség Budavár, gróf Sándor-palota. Hiv. fogadás szerdán délután 5—6 óráig.

Honvédelmi miniszterium Budavár, Szt.-Háromság-tér 123. sz. Hiv. fogadás, vasárnap déli 10—2-ig mindenkor előleges feljegyzés mellett.

Belügyminiszterium Budavár, országház. Hiv. fogadás csütörtök d. u. 1—2 óráig.

Pénzügyminiszterium Budavár, Sz.-Háromság-tér 124. sz. Elfogadás, szerdán d. u. 5—6 óráig.

Földmiv. ipar s keresk. miniszterium Budapesten Ferencz József-tér Nákó-féle házban. Hiv. fogadás, szerdán d. u. 5—6 óráig.

Közlekedési miniszterium Pest, tükör-utcza 1. sz. Hiv. fogadás, csütörtök d. u. 5—6 óráig.

Igazságügyminiszterium Pest, Deák-utcza 14. sz. Hiv. fogadás vasárnap d. e. 11 órától d. u. 2 óráig.

—

A kis lotto huzása:

Prága	7	82	15	11	23
Lemberg	12	41	55	8	75
Szeben	17	60	52	9	88

CSÁVOLSZKY LAJOS

felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos.

Nyilt-tér.

—

Közvetlen forrásból.

Salon-garniturák a legujabb minták (Renaissance Styl) nagy választékban kaphatók üzletemben; az árak, mivel magam vagyok a kiszétőjük, a lehető legolcsóbbak, és vevőim által megrendelt munkában levők mindig megtekinthetők. Műtermem a **váczi boulevard 13. számon van,** szemben a templommal.

Tisztelettel *Karner József,* kárpitosmester.

Rendkivül leszállitott áron.

Az „Egyetértés" kiadóhivatalában (himző-utcza 1. sz.) kapható

„UTOLSÓ BEBEK"

történeti regény 3 kötetben, irta **Pétery Karoly**

Ára a 3 kötetnek 3 frt helyett csak 1 frt 50 kr

Budapesti szinlapok.

Csütörtök, márczius 27-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

LAHORE KIRÁLYA.

Dalmü 5 felv. Irta Gallet Lajos. Forditotta id. Ábrányi Kornél. Zenéjét szerzette Massenet Gyula. Rendező Ódry Lehel.

Személyek:

Alim	Perotti	Timur	Ney
Kaled	Saxlehner E.	Zitta	Tannerné
Scindia	Ódry L.	Indra	Tallián

Kezdete 7 órakor.

—

NÉP-SZINHÁZ.

Két pisztoly.

Eredeti népszinmü dalokkal 3 szakaszban. Irta Szigligeti Ede, zenéjét Erkel Ferencz. — Személyek:

Szirtfoki	Együd	Szeréna	Klárné
Lenke	Rákosi Sz.	Hugli	Solymosi
Bájkerti	Eőri	Bibi	H. Dancz N.
Várhidi	Horváth	Kócsag	Karikás
Stein	Tihanyi	Sobri	Tamássy
Luiza	Lukácsyné	Piros Pista	Pártényi
Őrlei	Jány	Stuczli	Bakonyi
Márton	Egri		

Kezdete 7 órakor.

Vasut közlekedési utmutató.

A vonat indul.	A vonatok minősége	Indulási idő
Az osztrák államvaspálya indóházából.		
Budapestről, Vácz, Esztergom, Pozsony, Bécs felé a	gyors vonat szem. vonat „ „	8 óra 30 p. regg. 9 óra 10 p. d. e. 9 óra 30 p. este
Budapestről Érsek-Ujvárig	vegyes von.	11 óra 35 p. d. e
Budapestről Nagy-Marosig	„ „	4 óra — p. d. u
Budapestről Czegléd, Szeged, Temesvár, Orsova felé	szem. vonat „ „ vegyes von.	7 óra — p. este 10 óra 40 p. éjjel 6 óra 55 p. regg.
Budapestről Czegléden keresztül, Szolnok, Arad, Temesvár felé	szem. vonat „ „	7 óra 25 p. „ 6 óra 3 p. d. u.
Budapestről Czegléden keresztül Püspök-Ladány, N.-Várad, Kolozsvár felé	szem. vonat „ „	7 óra 30 p. regg. 6 óra 8 p. d. u.
Budapestről Czegléddig	vegyes von.	2 óra 45 p. d. u.
A magyar államvasut (losonczi) indóházából.		
Budapestről Hatvan, Losoncz, Ruttka, Oderberg felé	gyorsvonat vegyes von. „ „	6 óra — p. regg 11 óra 3 p. d. e 8 óra 6 p. d. u
Budapestről Hatvan, Miskolcz, Kassa, Lemberg felé	szem. vonat vegyes von.	7 óra 35 p. regg 11 óra 3 p. este
Budapestről Hatvanig	helyi vonat	5 óra 47 p. d. u
A déli vasut (budai) indóházából		
Budapestről, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof, Trieszt felé	szem. vonat „ „	7 óra 10 p. regg. 9 óra 35 p. este
Budapestről, Székesfehérvár, Veszprém, Szombathely, Grátz felé	szem. vonat vegyes von.	7 óra 10 p. regg. 11 óra — p. d. e.
Budapestről, Kis-Czell, Pápa, Győr, Uj-Szőny felé	„ „	7 óra 10 p. regg.
Budapestről Kanizsáig	vegyes von.	11 óra — p. d. e.

A vonat megérkezik.	A vonatok minősége.	Megérkezési idő.
Az osztrák államvasut indóházába		
Bécs, Pozsony, Esztergom, Vácz felől a	gyorsvonat személy von vegyes von.	10 óra 15 p. este 5 óra 38 p. d. u. 6 óra 7 p. regg.
Érsekujvárról	„ „	12 óra 20 p. d. e.
Nagy-Marosról	„ „	8 óra 47 p. regg.
Orsova, Temesvár, Szeged, Kecskemét felől a	gyorsvonat szem. vonat vegyes von.	8 óra 6 p. regg. 7 óra 53 p. este 8 óra 31 p. este
Kolozsvár, Nagy-Várad, Püspök-Ladány felől	„ „ „ „	8 óra 45 p. regg. 6 óra 35 p. regg.
Czeglédről	„ „	11 óra 54 p. d. e.
A magyar államvasut (losonczi) indóházába.		
Oderberg, Ruttka, Losoncz felől	gyorsvonat vegyes von.	11 óra 2 p. este 11 óra 55 p. d. e.
Lemberg, Szerencs, Miskolcz, Hatvan felől	szem. vonat vegyes von.	8 óra 17 p. este 6 óra 14 p. regg.
A déli vasut (budai) indóházába.		
Trieszt, Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár felől	pósta vonat „ „	6 óra 16 p. regg 8 óra 36 p. este
Grátz, Szombathely, Veszprém felől	szem. vonat vegyes von.	8 óra 36 p. este 8 óra 13 p. d. u.
Uj-Szőny, Győr, Pápa, Kis-Czell felől	„ „	8 óra 36 p. este
Kanizsáról	„ „	8 óra 13 p. d. u.

Meteorologiai jegyzetek.

A meteorologiai magy. kir. központi intézet időjárás távirati jelentései 1879. évi márcz. 26-ról, reggeli 7 óra.

Észlelési állomás	Légnyomás m m	Hőmérséklet C°	Szél iránya	Szél erősség	Felhőzet
Bregenz	756.3	+ 2.7	DNy	1	köd
Prága	761.1	— 3.8	É	2	borult
Bécs	760.5	— 5.2	É	1	felhős
Sopron	760 2	— 4.0	ÉNy	2	borult
Magyar-Óvár	—	—	—	—	—
Trencsén	—	—	—	—	—
Beszterczebánya	760.0	— 3 6	É	1	borult
Budapest	759 9	— 0.9	D	1	„
Szolnok	759.8	— 1.0	É	2	„
Debreczen	—	—	—	—	—
Ungvár	—	—	—	—	—
Szathmár	760 8	— 3.1	Ny	4	borult
Nagy-Szeben	758 8	+ 0 8	L	1	hó
Orsova	758.2	+ 4.6	—	—	borult
Szeged	—	—	—	—	—
Csáktornya	—	—	—	—	—
Zágráb	759.0	+ 1.2	ÉK	2	borult
Fiume	757.7	+ 7.1	—	—	„
Póla	757.0	+ 7.6	DK	2	„
Lesina	758.7	+ 8.8	—	—	derült
Temesvár	762.4	+ 1.0	É	1	borult

A megelőző 24 óra alatti tünemények. A légnyomás mindenütt kevéssé emelkedett, Temesvárt 5.9 mm.-el. A hőmérsék keveset változott. Csapadék Bregenz 5, Szatmár 1, N.-Szeben 6, Orsova 3 mm. Ozon Budapesten nappal 6, éjjel 5. A tenger Pola és Lesina mellett csendes, Fiume mellett könnyen hullámzó.

Vizállás és időjárás.

Márczius	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik:	Időjárás
26	Budapesten	3.06	—	apadt	borult
26	Pozsony	2.29	—	„	száraz
26	M.-Szigeten	0.71	—	apadt	borult
26	Szatmáron	1.68	—	„	felhős
26	Tokajban	4.99	—	apadt	fagy borult
26	Szolnokon	5.80	—	„	„
26	Szegeden	7.40	—	apadt	felhős
25	Aradon	0.70	—	áradt	„
25	Nagy-Becskereken	1.22	—	áradt	szeles
25	Bezdánnál	—	—	—	—
25	Verbászon	—	—	—	—
26	Eszéken	2.46	—	áradt	felhős
26	Barcson	1.70	—	„	„
—	Mitrovitzon	—	—	—	—
—	Zimonyban	—	—	—	—
26	Sziszeken	5.20	—	áradt	felhős
26	Ó-Orsován	4.44	—	áradt	„